Premiul Nobel pentru Literatură 1994

POLIROM

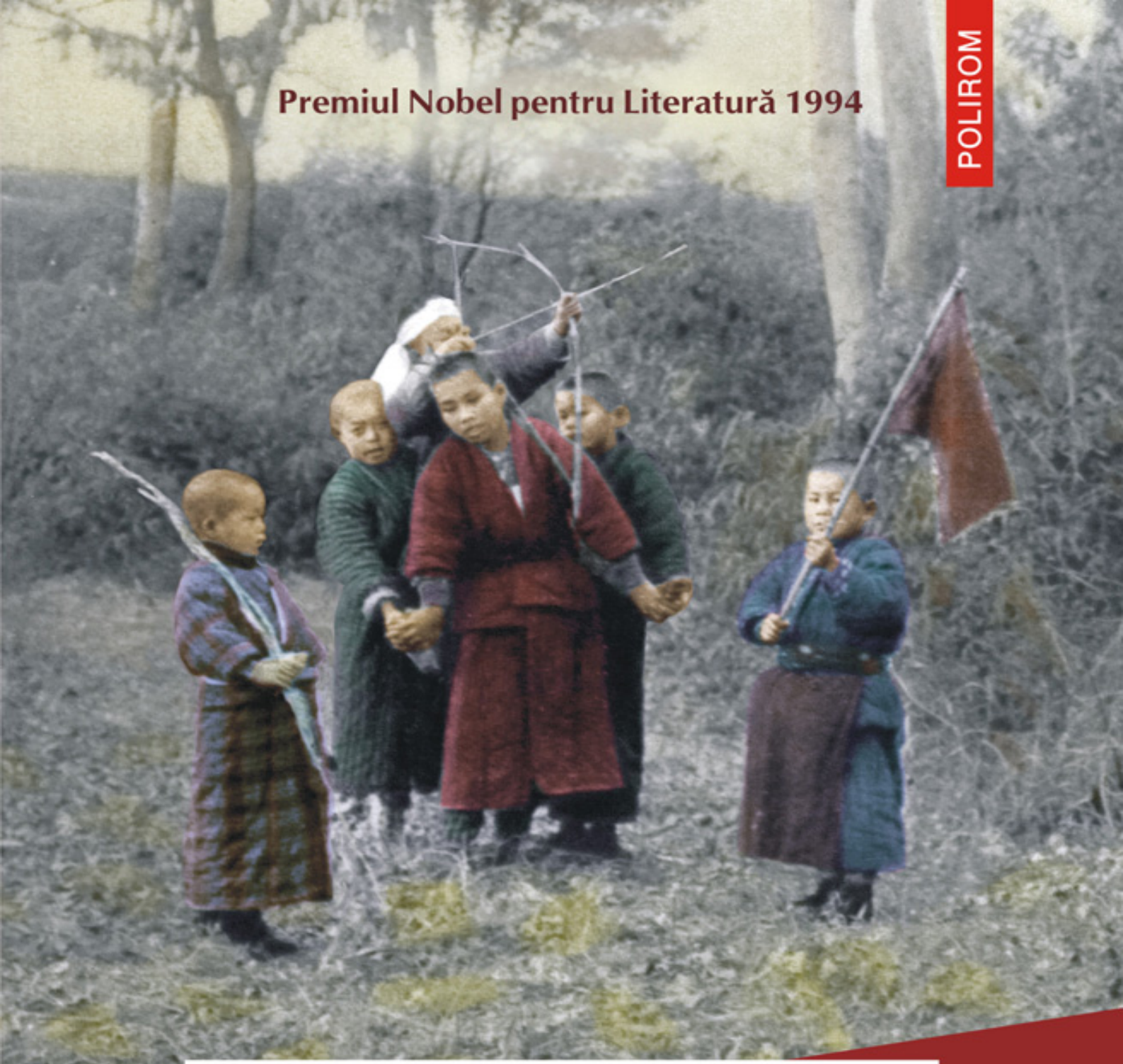

Kenzaburō Ōe

Strigă-ţi răul de la rădăcină, împuşcaţi copiii

BIBLIOTECA POLIROM

Kenzaburō Ōe

Stârpiţi răul de la rădăcină, împuşcaţi copiii

Traducere din limba japoneză
de Florin Oprina

POLIROM
2014

Kenzaburō Ōe, *Memushiri Kouchi*
© 2014 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53

ISBN ePub: 978-973-46-4772-9
ISBN PDF: 978-973-46-4773-6
ISBN print: 978-973-46-4539-8

Coperta: Carmen Parii
Pe copertă: Holger Rosenberg

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată în colaborare cu elefant.ro

KENZABURŌ ŌE (n. 1935) este unul dintre marii prozatori japonezi ai secolului XX şi un clasic al literaturii universale, distins în 1994 cu Premiul Nobel pentru Literatură. Dintre cărţile care i-au adus notorietatea amintim: *Prada* (1957, distinsă cu Premiul Akutagawa), *O experienţă personală* (1964, distinsă cu Premiul Shinchosha), *Strigătul înăbuşit* (1967, distinsă cu Premiul Tanizaki), *Potopul mă cuprinde* (1973, recompensată cu Premiul Noma) şi *Muşcat de hipopotam* (1985, recompensată cu Premiul Yasunari Kawabata).

1
Sosirea

Fiindcă în miezul nopții doi dintre băieți au evadat, n-am mai plecat de dimineață. Am lăsat în soarele abia răsărit pelerinele bățoase, de un verde închis, care nu se uscaseră peste noapte, și o vreme am privit la râul roșu-maroniu ascuns de câțiva smochini, dincolo de drumul care se întindea pe partea cealaltă a gardului viu scund. Ploaia aprigă de ieri lăsase crăpături zgrunțuroase în drum, prin care curgeau acum șiroaie limpezi. Râul, în care se adunau ploaia, zăpada topită și apa care se vărsa din bazinul spart, se umflase și vuia, iar pe suprafața lui treceau, plutind cu o iuțeală fantastică, leșuri de pisici, de câini și de șobolani.

Pe drum se adunaseră femei și copii din sat, veniți să ne privească cu ochi curioși și timizi, cu o neobrăzare nătângă în priviri. Pe noi ne scoteau din minți cum șușoteau între ei surescitați, cu voci joase și cum mai scăpau câte un râset sonor, când și când. Pentru ei nu eram altceva decât niște străini. Câțiva dintre noi s-au dus până la gardul viu și și-au fâlfâit în fața sătenilor penisurile mici și imature, ca niște piersici roșiatice. Prin grupul de copii fremătând și chicotind și-a croit drum o femeie între două vârste, cu buzele strânse și țuguiate. Râzând, roșie la față, le împărtășea detalii despre noi, într-un limbaj vulgar, prietenelor ei cu sugari în brațe. Dar distracția asta se repeta în fiecare sat, deja de prea multe ori ca să ne mai amuze reacția exagerată și nerușinată a țărăncilor la vederea penisurilor noastre, circumcise după cum era obiceiul pe la școala de corecție.

Ne-am hotărât nu-i băgăm în seamă pe sătenii care ne priveau insistent de pe partea cealaltă a gardului viu. Precum niște fiare în cușcă, fie ne plimbam în cerc de partea noastră a gardului, fie ne așezam pe pietrele uscate de soare și priveam

umbra palidă pe care frunzele o aruncau pe țărâna turungie, ori le urmăream conturul albăstrui și tremurător cu vârfurile degetelor.

Doar fratele meu se uita cercetător la cei de dincolo de gard, înălțându-se peste plantele asemănătoare cameliilor, cu frunzele tari și coriacee, pe care zăboveau stropi de rouă care-i udau haina pe piept. Pentru el, sătenii erau cei care arătau ca niște străini neobișnuiți și-i stârneau curiozitatea. Din când în când venea în fugă la mine și, cu glasul subțiat de atâta emoție, îmi răsufla fierbinte în ureche, povestindu-mi plin de însufleţire despre ochii trahomatoși ai copiilor din sat, despre buzele lor crăpate și despre degetele lătărețe, înnegrite și bătucite de muncă, ale femeilor. Sub privirile iscoditoare ale țăranilor, eram mândru de obrajii lui care luceau trandafirii și de ochii lui limpezi și frumoși.

Dar niște străini, precum niște bestii rare prinse și ținute captive, dacă vor să fie în siguranță, trebuie să se transforme în existențe fără voință și fără ochi, precum pietrele, florile sau arborii, în existențe care doar se lasă privite. Cum frate-meu insista să fie ochiul care-i scruta pe săteni, se mai trezea pe obraz cu câte un scuipat strâns pe limba gălbuie a vreunei femei sau lovit de câte-o piatră aruncată de un copil. El însă, cu un zâmbet larg pe chip, își scotea din buzunar batista mare, brodată cu modele de păsări, își curăța obrazul și continua să-i privească cu uimire pe țăranii care-l ocărau.

Asta mai însemna ceva, anume că nu se învățase cu rolul de animal în cușcă, de existență care se lasă privită. Spre deosebire de el, ceilalți băieți erau deprinși cu asta. Adevărul e că ne obișnuiserăm cu tot felul. Zi de zi ne răsăreau în cale lucruri care ne răneau peste măsură, atât fizic, cât și psihic și nu aveam altceva de făcut decât să se obișnuim cu ele și să mergem mai departe. Primul lucru pe care-l învățai era să fii lovit și să te rostogolești la pământ, plin de sânge. Băieților le venea rândul câte o lună să aibă grijă de câinele polițist și, în fiecare dimineață când îi dădeau de mâncare, erau mușcați de fălcile lui puternice. Cu degetele încă imature şi deformate, scrijeleau obscenități pe podea și pe pereți. Cu toate acestea, nu puteam să rămânem indiferenți când i-am văzut în dimineața aceea târzie pe cei doi fugari mergând în urma polițistului și a instructorului. Erau amândoi bătuți ca vai de ei.

În vreme ce instructorul și polițistul discutau, noi am făcut un cerc în jurul celor doi colegi curajoși, care-o dăduseră în bară. Aveau buzele sparte și însângerate, ochii vineți, iar în păr li se năclăise sânge uscat. Am scos din raniță alcool și le-am curățat rănile fără număr, apoi le-am dat cu tinctură de iod. Unul din ei, cel mai în vârstă și mai bine clădit, fusese lovit cu

picioarele și avea o vânătaie pe partea interioară a coapsei dar, când a scos-o la iveală prin pantalonii sumecați, n-am avut nici cea mai vagă idee cum s-o îngrijim.

— Aveam de gând să mă îndrept spre port, a spus tânărul cu regret în glas. Să mă furișez noaptea prin pădure și să mă îndrept spre port. Voiam să mă sui pe-un vapor și s-o iau spre miazăzi.

Deși eram încordați, am râs cu voci hârâite. Își petrecea zilele povestindu-ne fără încetare cum tânjește să plece în sud, așa că îl porecliserăm Miazăzi.

— Numai că ne-au prins țăranii și au tăbărât pe noi. Eu nu m-am atins nici măcar de-un cartof! Ne tratează ca pe niște șobolani.

Am suspinat cu toții de mândrie pentru curajul lui Miazăzi, dar și de furie față de agresivitatea țăranilor.

— Încă puțin și am fi ieșit în drumul care duce în port. Ne-am fi furișat într-un camion și ajungeam în port.

— Mda, a răspuns fără vlagă fugarul mai tânăr. Mai era puțin.

— Te-a apucat pe tine durerea de burtă, a zis Miazăzi și și-a lins buzele zdrelite. Așa, pe nepusă masă.

— Da, a răspuns, ferindu-și rușinat privirile, tânărul care încă mai era chinuit de durerea încăpățânată de stomac.

— V-au bătut țăranii? a întrebat fratele meu cu ochii lucind.

— Ce? Nu de bătaie-i vorba! a răspuns Miazăzi și în glasul său s-au amestecat mândria și disprețul. A trebuit sa mă feresc de unii care făceau spume la gură și care voiau să-mi înfigă sapele-n cur.

— Ah, a spus fratele meu ca prin vis, pierdut de-a binelea. Să-ți înfigă sapele în cur.

Polițistul a gonit mulțimea care se adunase dincolo de gard și apoi a plecat, iar instructorul a dat adunarea. Mai întâi i-a pocnit peste buzele crăpate pe Miazăzi și pe complicele lui, cel cu durerea de burtă, și le-a umplut bărbiile de sânge. I-a anunțat că le taie rația de mâncare pentru o zi. Era o pedeapsă indulgentă, în plus nici loviturile nu fuseseră ca de temnicer, ci, cum spuneam noi, pline de bărbăție. Astfel, grupul nostru și-a recăpătat unitatea în care era inclus și instructorul.

— Terminați cu tentativele voastre jalnice de evadare, a spus instructorul, cu gâtul lui tânăr înroșit și umflat. Prin satele astea îndepărtate, oriîncotro ați încerca să fugiți, vă prind țăranii până să ajungeți într-un oraș. Și ăștia vă iubesc ca pe boală. E posibil chiar să vă omoare. E mai greu să scăpați de-aici decât din închisoare.

Avea dreptate. Tot umblând dintr-un sat în altul, experiența, repetată de nenumărate ori, a tuturor încercărilor eșuate de evadare ne învățase că suntem înconjurați de un zid enorm. Printre țărani eram văzuți ca niște spini care se înfig în piele și în carne. Într-o clipită eram înconjurați din toate părțile de muguri de carne care se strângea și se întărea în jurul nostru, sufocându-ne și storcindu-ne în afară. Țăranii purtau o armură neîngăduitoare și rigidă și nu numai că ne interziceau să ne ascundem acolo, ci și să străbatem prin ea pe partea cealaltă. Am fost nevoiți să ne strângem într-un grup și să plutim în derivă pe o mare care nu accepta pe nimeni străin, ci te scuipa îndată înapoi.

— Cred că am găsit cea mai eficientă metodă de a vă ține întemnițați. Uite că e bun și războiul la ceva uneori, a spus instructorul dezvelindu-și dinții puternici. Eu n-aș putea să-l lovesc pe Miazăzi atât de tare încât să-i zbor dinții din față, dar printre țărani sunt unii cu pumnii înfricoșător de masivi.

— M-au lovit cu sapele, a zis Miazăzi încântat. Niște bătrâni cu pieilea fleşcăită pe ei.

— Cine ți-a zis că poți să vorbești? a răcnit instructorul la el. În cinci minute plecăm, faceți pregătirile. Vreau să ajungem la destinație pe seară. Dacă vă mocăiți rămâneți nemâncați. Hai, dați-i bice!

Printre strigăte de emoție, ne-am împrăștiat și am alergat să ne adunăm lucrurile din vechea baracă pentru sericicultură, în care ne făcuserăm adăpostul pentru o singură noapte. Cinci minute mai târziu eram gata de plecare, dar tânărul care-l însoțise pe Miazăzi în evadarea nereușită s-a dus într-un colț al gardului viu și, icnind încet, a vomat o mizerie portocalie și palidă. Aliniați pe drum, l-am așteptat să se liniștească, răcnind în cor imnul școlii de corecție, lălăit și rușinos, feminin și încărcat de pasiuni carnale, în ale cărui strofe lungi se înghesuiau metafore religioase. Sătenii din jur priveau uluiți la cei cincisprezece tineri malnutriți care cântau în pelerinele lor verzi impermeabile. Nouă ne clocotea pieptul de umilința și furia întunecată care ajunseseră la ordinea zilei. După ce a vomat, băiatul s-a întors în rând, trăgându-și zgomotos nasul ca să scape de grăunțele de grâu care i se înțepeniseră în cavitatea nazală. În mare grabă am răcnit a treia strofă și am pornit, tropăind din încălțările noastre de pânză.

*

Era o eră în care oamenii se omorau. Războiul, ca o viitură îndelungată, cufundase cerul și drumurile și pădurile, fiecare colțișor al trupului și toate cotloanele sufletului într-o nebunie colectivă. Chiar și curtea clădirii vechi de cărămidă în care eram adăpostiți a fost mitraliată nervos de un soldat picat din cer, un soldat blond cu fundul ieșind vulgar din fuselajul semitransparent al avionului. Într-o dimineață devreme, când ne aliniaserăm să ieșim pe poartă ca să ne începem muncile, am găsit în sârma ghimpată din jurul porții, sârma ce mustea de răutate, cadavrul unei femei moarte de foame. S-a prăbușit chiar sub nasul instructorului-șef. În cea mai mare parte a nopților, uneori până ziua la prânz, incendiile provocate de bombardamente luminau cerul deasupra orașului sau îl mânjeau cu fum negru.

Ajunge probabil să însemnăm cum adulții, apucați de nebunie, alergau bezmetici prin oraș, cuprinși de o fervoare stranie, dornici să te întemnițeze din orice: că aveai pielea netedă, acoperită doar de un puf cafeniu, că ai comis găinării mărunte, că ești un tânăr despre care ceilalţi cred că ar avea tendințe delincvente.

Cum bombardamentele se îndesiseră și simptomele deveneau terminale, în sfârșit unii dintre părinți au venit să-și ia copii de la școala de corecție. Cei mai mulți însă n-au apărut să-și recapete neamurile rele și care le aduceau necazuri. Instructorii, arătând că țineau morțiș să-și păstreze prada, au plănuit evacuarea școlii.

Până la plecare mai erau două săptămâni, timp în care au trimis o ultimă scrisoare părinților, cerându-le să vină să-și ia copiii. Noi așteptam cu sufletele la gură. În prima săptămână când a apărut tata, cel care mă denunțase cândva, în cizme militare și cu șapcă de muncitor recrut, ținându-l de mână pe fratele meu, am fost copleșit de bucurie. S-a dovedit însă că tata, sătul să nu găsească un loc unde să-l trimită pe fratele meu, se gândise să profite de evacuarea școlii. Am fost copleșit de disperare. Dar asta nu înseamnă că, după plecarea lui, nu l-am strâns puternic în brațe pe fratele meu.

Intrat în rândurile noastre, ale delincvenților, a trebuit să poarte aceeași uniformă ca noi și, în primele două-trei zile, a fost fără măsură de atâțat de încântare și curiozitate. Intra fără încetare în vorbă cu ceilalți băieți, ferindu-se însă respectuos să îi privească în ochi, și îi implora să-i destăinuie infracțiunea pe care o făcuseră. Noaptea, vârât sub aceeași pătură cu mine, rumega experiențele atroce pe care abia ce le auzise și respirația i se întețea. Amintindu-și istoriile însângerate și sclipitoare ale celorlalți, cădea în reverie imaginându-și crime comise de el. Venea în fugă la mine și, cu obrajii înroșiți, îmi

povestea cum i-ar fi scos ochiul unei prietene cu un pistol cu elastice. În scurt timp, fratele meu s-a integrat în viața noastră ușor, ca o apă. În epoca aceea în care oamenii se ucideau, în epoca nebuniei, doar noi, copiii, eram poate singurul element care reușea să construiască o solidaritate strânsă. La sfârșitul celor două săptămâni de speranță și disperare, trupa noastră, cu fratele meu alături, a pornit cu o mândrie stranie în umilitoarea călătorie.

Am pășit dincolo de gardul roșiatic, incredibil de vechi, care ne ținuse prizonieri, dar asta nu înseamnă că am fi câștigat vreun dram de libertate în plus. Era ca și când am fi înaintat printr-un canal de scurgere care unește două temnițe. Dispariția gardului roșiatic și enervant a fost înlocuită de apariția unor noi temniceri, mulți la număr, cu brațe aspre, de țărani. Dacă ne bucuram de vreun grad de libertate în timpul călătoriei, era aceeași pe care o avuseserăm și îndărătul gardului. Cam singura plăcere nouă de care aveam parte de când ieșiserăm de acolo era că vedeam mulți băieți „curați“, pe care îi luam peste picior.

După ce am pornit la drum, tentativele de evadare s-au ținut lanț, în ciuda eșecurilor repetate și eram aduși înapoi mai mult morți decât vii de țăranii mistuiți de ură, care ne prindeau în orice cotlon prin sate, păduri, râuri, câmpuri. Pentru unii ca noi, veniți dintr-un oraș îndepărtat, satele erau ca un perete de cauciuc gros, transparent. Dacă încercam să ne strecurăm înăuntru, eram împinși încet-încet din nou afară.

Astfel că libertatea de care ne bucuram însemna de fapt să mergem pe drumurile de țară în nori de praf sau în noroi până la glezne, să dormim prin temple și barăci, să profităm de momentele de neatenție ale instructorului ca să încercăm la repezeală schimburi cu țăranii, să facem trocuri pentru câteva îmbucături, să urâm cu disperare uniformele murdare pe care trebuia să le purtăm și să încercăm să fluierăm după fetele din sate.

Călătoria noastră ar fi trebuit să ia sfârșit într-o săptămână, dar în fiecare sat în care ajungeam, discuțiile dintre primarii care ar fi trebuit să ne preia și instructorul care ne însoțea eșuau, așa că umblam deja de trei săptămâni. Ultimul loc plănuit era un sat izolat în munți, unde voiam să ajungem în după-amiaza aceea. Dacă n-ar fi fost tentativa de evadare, am fi fost deja acolo, fie șezând și privind negocierile dintre instructor și mai-marii din sat, fie odihnindu-ne lungiți direct pe pământ.

Odată ce agitația provocată de fugari s-a domolit, ne-am cufundat în tăcere, mergând grăbit, gârboviți, cu ranițele apăsând grele pe șolduri. Băiatul pe care-l durea burta înainta

gemând, iar noi, în mare parte, mergeam cufundați pe gânduri, împărtășind o stare ursuză care ni se învârtoșa în piept și ne urca până în gât.

Călătoria noastră se apropia de sfârșit. Chiar dacă nu era decât un drum prin canalul de scurgere, câtă vreme am umblat, am găsit cel puțin ocazia să încercăm să evadăm, chiar dacă nu am reușit. Dacă însă găseam loc să ne stabilim într-un sat dincolo de văi, adânc ascuns în munți, ne-am fi simțit acolo izolați de un perete și mai gros, pe fundul unei prăpăstii și mai adânci decât fuseserăm dincolo de gardul roșiatic de la școala de corecție. Asta ne-ar fi terminat. Satele prin care trecuserăm s-ar fi unit într-o clipă într-un cerc strâns, și, odată ce s-ar fi întâmplat asta, n-am mai fi avut cale de scăpare de acolo.

Miazăzi și complicele său rataseră ultima încercare de evadare și ăsta era motivul muțeniei noastre ursuze. În plus, eram la fel de furioși și dușmănoși ca Miazăzi pe băiatul care zădărnicise evadarea dintr-un motiv atât de mărunt ca o durere de burtă. Evadarea în care noi ne puseserăm atâtea speranțe. Când gemea de durere, fluieram ca să ne exagerăm nepăsarea, ba chiar îi mai aruncam și cu pietricele în spate.

Numai fratele meu, deloc afectat de starea noastră de mohorâre și supărare, încerca să-l consoleze pe băiat și îi tot cerea lui Miazăzi amănunte despre aventura lor. Dar nici entuziasmul și optimismul lui nu reușeau să ne scoată din starea în care ne cufundasem. Până la urmă a ostenit și el și s-a mulțumit să înainteze cu fruntea plecată, fără să bage în seamă familiile de țărani care ieșeau în fugă și ne petreceau cu privirea de ambele părți ale drumului, ori câini care lătrau la grupul nostru îmbrăcat în niște haine ca vai de ele. Numai instructorul care ne călăuzea pășea înainte cu pieptul scos în față.

Dacă ne-am fi continuat astfel marșul fără avânt, n-am fi ajuns la destinație nici până s-ar fi crăpat de ziuă. După ce am traversat însă cu mare atenție un pod pe care mai-mai că-l luaseră vâltorile și am străbătut un drumeag care ne-a scos într-un drum principal din județul învecinat, ne-am întâlnit cu un grup de tineri cadeți, în uniformele lor pline de senzualitate, plesnind de tinerețe și impunători, iar în camionul vopsit cu dungi verzi oprit lângă ei stătea un bărbat între două vârste, de la poliția militară, cu arma în mână. Ne-a revenit îndată vioiciunea și, în urale, am luat-o la goană spre ei.

La țipetele noastre, militarii și-au întors toți deodată privirile, dar s-au crispat și nu ne-au răspuns. Cu săbii scurte la brâu, cu fețele dure și buzele pe jumătate deschise și cu capetele semețe și rotunde, erau frumoși ca niște cai dresați și bine îngrijiți. Am ajuns cam la un metru de ei și i-am studiat,

în timp ce oftam de admirație. Nici unul din noi nu a încercat să le vorbească, iar ei, la rândul lor, stăteau tăcuți cu fețe obosite și îngrijorate. Corpurile lor de soldați tineri emanau o putere atrăgătoare, cum stăteau dezorientați și tăcuți, cu fețele blând luminate de soarele de asfințit, care-și croia o curbă lină prin crângul rar și desfrunzit, mai atrăgători decât atunci când munceau să scoată rădăcini de pin și să le extragă uleiul vâscos și cu miros înțepător, din care produceau combustibil, sau când se plimbau țanțoși prin oraș, sporovăind nepăsător și vulgar, în uniformele lor splendide.

— Băi, mi-a șoptit Miazăzi atât de aproape încât mai că mi-a atins urechea cu buzele. Cu unu' din ăștia m-aș culca oricând, chiar dacă-mi pleznește curu' de durere, și m-aș mulțumi în schimb doar cu o bucată de pâine dimineața.

În colțurile înălțate ale buzelor îi lucea salivă și când s-a uitat la fundurile zdravene, bine făcute și ușor despicate ale soldaților, i-au sclipit ochii și a oftat.

— Când m-au prins eram cu unul exact ca ei, a adăugat el și dintr-odată chipul i-a fost năpădit de regrete. Poți să numești asta prostituție, când o faci pentru o bucată uscată de pâine?

— Ăia arestează orice homosexual, am zis eu, chiar dacă nu se prostituează.

— Hmm, a făcut Miazăzi cu gândurile în altă parte.

Și-a făcut loc cu coatele și a înaintat, ca să-și vadă mai bine partenerii pe care-i avusese înainte de a fi arestat.

Fratele meu, care asculta cu mare interes discuția dintre instructorul nostru și polițistul militar, s-a răsucit spre mine și a venit țopăind în fugă, cu umerii tremurând ușor de emoție.

— A dezertat! mi-a spus el cu aerul important că-mi destăinuie un secret. Unul dintre cadeți a fugit în pădure. Îl caută toată lumea. Dacă intrăm în pădure ne împușcă!

— De ce? am zis eu uluit. De ce a fugit? În pădure?

— A fugit, a răspuns fratele meu frenetic. A dezertat. Se ascunde în pădure.

Băieții s-au adunat în jurul nostru, iar fratele meu a repetat povestea ca pe un cântec, de nenumărate ori. Ne-am apropiat de polițistul militar, dar instructorul, agitând din brațe, ne-a indicat un arbore sub care să îl așteptăm. Povestea cu entuziasm despre starea drumului pe care îl străbătusem, iar polițistul îl îndemna să-i dea și mai multe amănunte. Fără să ne putem calma spiritele agitate, ne-am adunat sub arborele de camfor, scund dar cu ramuri mari, și tropăind și tușind, priveam când la cadeții abătuți, când la polițistul militar care îl interoga ostentativ pe instructor, când la costișa maronie pe unde trebuie că se ascundea dezertorul și unde soarele, apropiindu-se de amurg, începuse să coloreze frunzele veștede

în purpuriu. Am rămas așa vreme îndelungată, fără să aflăm nimic din cele discutate de polițist și instructor, și până la urmă agitația ni s-a domolit și am început să ne posomorâm.

După ce umbra nopții care se apropia rece le-a întunecat chipurile celor doi, a apărut un bărbat pe o bicicletă de modă veche, cu o lanternă mare cât un cap de câine, care pâlpâia nesigur. A schimbat câteva cuvinte cu polițistul militar, apoi și-a urcat bicicleta în camion. Polițistul a strigat la cadeți să se alinieze și în curând și instructorul s-a întors în fugă la noi.

— Hai că o vă ducă la destinație cu camionul.

Deodată ne-a revenit entuziasmul, ne-am ridicat strigând și ne-am suit în camion. A pornit cu zgomot greoi și când am văzut în direcția cealaltă cadeții încolonați pe șosea, pornind la drum prin întuneric, ne-am emoționat dintr-odată. Zăngănind și pufăind, camionul a urcat un drum îngust, pe o pantă destul de abruptă. Din loc în loc pământul se surpase din pricina inundațiilor și trebuia să coborâm din mașină, să mergem înainte și să așteptăm, privind cum trecea primejdios, mijindu-ne ochii din cauza lucirii orbitoare a pământului roșiatic luminat de faruri. Doar săteanul între două vârste nu cobora din camion, ci rămânea așezat lângă bicicleta lui zdravănă, demodată și fuma niște țigări făcute din iarbă uscată, cu miros iute. Își păstra un aer complet indiferent față de noi și nu scotea o vorbă, dar tot încerca să ne studieze pe furiș umerii înguști și genunchii, făcând niște mișcări de-a dreptul enervante din ochii oribil de injectați. Apoi își întorcea încet privirile în altă parte. Camionul înainta din ce în ce mai încet și duduitul său răsuna exagerat în aerul gros al nopții. Drumul de munte plin de hârtoape se îngusta vizibil și era înconjurat din ambele laturi de frunziș ciudat, întunecat. Vântul jilav și rece ne tăia dureros obrajii, iar toate acestea ne făceau entuziasmul să dea înapoi și să ardă mocnit.

În spate de tot, fără să-i pese câtuși de puțin de vânt, cu buzele strânse și arcuite, ședea polițistul militar cu umeri lați, iar prezența lui crea o tensiune puternică, de nu ne mai venea nici să șușotim între noi. Voiajul nostru nocturn se desfășura astfel în liniște deplină, lăsând la o parte gemetele băiatului pe care îl durea stomacul. Totuși ne mijeam ochii și căutam din priviri pe soldatul fugar care se ascundea poate acolo, ori de câte ori farurile camionului – ca apa unui râu care se umflă brusc – inundau valea acoperită de arbori întunecați, sau când iradiau spre înălțimi, urmărind glasul vreunei vietăți nocturne care țipa în adâncul pădurii.

Oboseala pricinuită de drumul lung, agitația zadarnică, mișcările camionului și privirile cercetătoare ale polițistului se împleteau și ne trăgeau într-un somn greu. Ne-am sprijinit

capetele mici direct pe scândurile aspre și tari. Fratele meu a început imediat să respire zgomotos a somn și, ca să-i fie mai comod, mi-am trecut un braț pe sub capul lui, dar în scurtă vreme m-am rostogolit și eu peste el și am adormit.

Am fost trezit din ațipeală de brațe care mă zgâlțâiau violent și de zarvă neîncetată, dar după atâtea raiduri aeriene devenise un lucru banal să fii trezit brusc din somn. Gemând, am deschis ochii. Eram lungit pe podeaua camionului și fratele meu, cu buzele țuguiate într-o expresie foarte serioasă, trăgea de mine să mă scol.

Toți ceilalți coborâseră deja, iar săteanul scund se înălțase pe vârfuri și trăgea de bicicleta care rămăsese cu roata din față înțepenită în spatele camionului. M-am ridicat în grabă, m-am scuturat de praf și am împins de ghidonul rece și jilav al bicicletei, ca să-i dau o mână de ajutor bărbatului. Era extrem de grea și a trebuit să mă opintesc tremurând de încordare, iar săteanul mi-a trimis un zâmbet tâmp, dar prietenos. După ce și-a dat jos bicicleta, eu am sărit din camion, dar fratele meu a ezitat. Săteanul l-a ridicat cu ușurință în brațele lui zdravene, iar băiatul, gâdilându-se puțin, a râs reținut.

— Mulțumesc, a spus încet, cu un glas potrivit unei amiciții legate într-o clipă.

— Îhî, a răspuns bărbatul, punându-și brațele pe bicicletă.

Dincolo de straturile de aer întunecat al nopții, dincolo de bucata de drum brusc îngustat, care plutea alb, se afla o seamă de oameni care făcuseră un foc în aer liber. Polițistul militar și instructorul nostru se îndreptau spre ei. În urma lor, mișcându-și rigid și nenatural picioarele pe bicicletă, venea săteanul. Noi ne-am adunat lângă camion, urmărindu-i cu privirile. Era frig de ni se făcuse pielea de găină pe cefe. Un frig diferit, nou, care-ți pătrundea până în măduva simțurilor și-ți spunea că ai nimerit într-un loc cu o climă total diferită. Acum chiar că am ajuns de-adevăratelea la munte, mi-am zis eu. Ca vai de noi, ne-am lipit unii de alții cu umerii înguști, tremurând ca niște câini. Asta era și din cauză că ni se transmitea și nouă, ca o rezonanță stranie, încordarea aspră a celor ce se înghesuiau în jurul focului ca niște copaci în pădure. În tăcere, am privit cum intră între ei polițistul și instructorul și încep să discute.

Adulții au dezbătut înfocat, dar până la urechile noastre, ciulite cu disperare, nu ajungea nimic. Ochii ni se obișnuiseră cu întunericul și vedeam, în momentele când văpăile focului se întețeau, mulți cadeți și săteni cu sape și sulițe de lemn în mâini, mișcându-se alene. Părea că are loc un mic război acolo. Îi priveam încordaţi desfășurarea.

Din cercul adulților care vorbeau înflăcărat s-a desprins bărbatul de mai devreme, a încărcat lemne de foc pe

portbagajul bicicletei și a venit spre noi. A descărcat surcelele și a plecat în tăcere, apoi a revenit cu o creangă crudă, care ardea cu putere, aruncând stropi de rășină în jur. Până și-a proptit bicicleta de trunchiul unui copac, noi am făcut un morman din lemne și am încercat să le dăm foc, dar se aprindeau greu. Am fugit temători în pădurea rară și întunecată și am adunat o mână de frunze veștede, am rupt crenguțe uscate cu un sunet ascuțit și le-am aranjat cu grijă în jurul focului. Cu capul vârât în fum, săteanul îngrijea zelos focul. La fiecare umflare și retragere spasmodică a micilor flăcări se zăreau urmele a nenumărate arsuri pe gâtul lui pământiu, ars de soare, gros dar lipsit de grăsime, pe gâtul robust care-ți lăsa impresia de materie moartă.

Când am fost învăluiți de trosnetele moi ale focului și fumul a început să se înalțe neșovăielnic, am simțit că între noi și sătean se închegase un soi de apropiere strânsă, căci ne străduiserăm împreună cu îndărătnicie să facem focul. Apoi, sângele care a început să ne circule mai repede pe sub epiderma înghețată ne stârnea o stare de bine, astfel că obrajii și buzele ni s-au dezmorțit. La fel și săteanului. Fără vreun înțeles anume, am zâmbit cu toții, adunați în jurul focului întețit, care răspândea un miros plăcut.

— Sunteți fierar? a întrebat fratele meu pe un ton reținut. Așa-i?

— Îhî, a răspuns încântat săteanul. Când eram de vârsta ta băteam seceri.

— Ce tare! a zis sincer impresionat fratele meu. Oare eu aș putea?

— E o chestie de exercițiu, i-a răspuns săteanul. Uite, bicicleta mea, ai văzut-o, nu? Eu i-am refăcut pedalele. Le-am făcut zdravene.

Fierarul s-a ridicat și s-a dus să aducă bicicleta proptită de un copac. A răsturnat-o lejer pe genunchi și râzând scurt a arătat sub privirile noastre admirative, trasând cu buricul degetului mare, cu pielea crăpată, brațele uzate ale pedalelor și axul prea mare, lucrat neîndemânatic și grosolan, dar în care era ceva uman, cum e într-o sapă sau într-o seceră.

— Nu știam că fierarii pot să repare biciclete, a zis fratele meu.

— Păi da, așa crede toată lumea, a spus bărbatul și și-a lăsat bicicleta pe pământul negru din care se înălțau aburi de la căldura focului, apoi a mai aruncat încă două-trei crengi în flăcări.

Ședeam tăcuți, ascultând trosnetele focului, sunetele slabe venite din aer, bucățile de cenușă căzând, urma de râs care încă mai zăbovea în fundul gâtului fierarului și pentru câteva

momente ne-am gândit la bicicleta pe care o aveam în curtea școlii de corecție. Sprijinită de un perete, probabil că era murdară de noroi și cauciucurile putrezite erau pline de crăpături…

O zarvă puternică s-a stârnit în jurul celuilalt foc. O voce pătrunzătoare de bărbat a dat un ordin. Ne-am înălțat capetele și am încercat să pătrundem cu privirile dincolo de întunericul gros. Am deslușit oameni care începeau să se încoloneze.

— Ăia sunt cadeți, nu? l-a întrebat unul din noi pe fierar. Au venit să facă antrenament sau poate să-l caute pe dezertor?

— Îhî, a răspuns bărbatul la întrebare cât se poate de simplu. Caută prin munți. Nu numai cadeții, ci și sătenii au ieșit cu toții și îl vânează prin munții ăștia. De trei zile umblă pe peste tot, dar nu-l găsesc. Dacă a venit într-adevăr în părțile astea, nu mai are unde să se ducă mai departe. Spre satul nostru de dincolo de vale nu poți ajunge decât cu vagonetul. De la inundații s-a surpat pământul și nu poți să străbați direct valea. Numai că noi am căutat pe aici și nu l-am găsit. O să încetăm vânătoarea și ne întoarcem pe partea cealaltă a văii. Probabil dezertorul că a căzut undeva în vreo râpă și s-a înecat.

Căutările țăranilor cu sape și sulițe de bambus, tăcuți, în noapte. Soldatul care, fugărit prin păduri, căzuse într-o vale inundată și se înecase. Am suspinat cu toții și, străbătuți de un fior, am fost copleșiți de imaginea sângeroasă a vânătorii. Nimeriserăm în vâltoarea războiului. Ca o dihanie, o criză imensă își apropia capul întunecat de noi. Ah, vânătoarea.

— Trebuie că a fost greu, am zis. Să-l vânați, adică.

— Groaznic. Mai rău decât la vânat de mistreți. Trei zile n-am făcut decât să alergăm și să batem tufișurile, fără să mâncăm sau să bem ceva, a zis fierarul cu o expresie jovială în ciuda cuvintelor amare.

Buzele groase și umede îi străluceau, reflectând pălălaia focului. Și-a repetat cuvintele cu glas liniştit.

— Groaznic. Te umpli de zgârieturi din cap până-n picioare. Și n-am prins nici măcar un iepure.

— Căutați și iepuri când umblați după dezertor? și-a arătat surpriza fratele meu. Iepuri sălbatici?

— Dacă-ți iese în cale, îl prinzi, da, a răspuns serios fierarul. Fie iepure, porumbel sau fazan.

Fratele meu s-a aplecat în față și se pregătea să-l podidească pe fierar cu întrebări despre animalele care-i plăceau atât, când de noi s-au apropiat cu pași repezi instructorul și un sătean masiv. Fierarul și-a ferecat buzele și, îmbrățișându-și genunchii, i-a dat de înțeles băiatului că discuția s-a încheiat. Încordarea noastră a revenit.

— Dânsul e primarul care o să vă ia în primire. Sculați-vă să-i arătați respect! ne-a spus instructorul cu un glas în care se simțea ușurarea. Hai!

Ne-am ridicat, îndreptându-ne atenția către bărbatul impunător, cu bărbia ascuțită, îmbrăcat în haine de lucru din bumbac și cu o căciulă de blană îndesată peste urechi. La rândul său, omul ne privea cu ochii căprui, cu pleoape căzute, dar plini de luciri ascuțite.

— Suntem pregătiți de trei zile să vă primim. Așa că fiți liniștiți, ne-a spus mișcându-și buzele de parcă mesteca niște grăunțe. În jurul gurii îi creștea o barbă aspră.

— De-aici vă las în grija primarului, a zis instructorul. Eu m-am hotărât să mă întorc de îndată, în camionul militar, ca să însoțesc grupa a doua. Să vă purtați responsabil, da?

Răspunsul nostru la unison a fost înecat de vocea puternică a primarului.

— Numai dacă vă purtați cum trebuie o să vă considerăm și pe voi parte din satul nostru.

— Nu provocați necazuri. Cine încalcă disciplina va fi ținut minte de șeful grupului și va fi pedepsit când se termină evacuarea.

Asemenea proceduri ne urmăreau în fiecare moment, ne împiedicau și ne întârziau acțiunile, ne oboseau, ne enervau și ne azvârleau într-o stare de haos total. Trebuia transmisă lista de oameni, strigată prezența, ales un șef de grup. Apoi, chinuiți de o foame crâncenă, ne apucam să intonăm imnul școlii de corecție, fără pic de vlagă și, în timp ce cântam, în jurul nostru se adunau țăranii cu haine sfâșiate, fețe nespălate și cu arme în mâini. Eram speriați, jalnici și încordați.

În fața celuilalt foc se încolonaseră tinerii recruți care s-au pus în mișcare să se urce în camion. Cât timp mașina a întors, cu un zgomot asurzitor, i-am urmărit cu privirea pe cadeții obosiți și cu fețe mohorâte, tăcând prost-dispuși. Nu mai arătau nici frumoși, nici plini de tinerețe. Obișnuita lor splendoare robustă, animalică și pasională fusese obosită de cărările de munte alunecoase din pricina ploilor și de alergătura prin văile surpate în timpul vânătorii.

Instructorul s-a urcat și el în camion odată cu tinerii militari și noi am rămas înconjurați de țăranii tăcuți, înarmați cu sulițe și sape. Am început să urcăm pe un drum teribil de îngust și abrupt. Tufișuri dese își întindeau crengile din ambele părți, lovindu-ne pielea înghețată. Ne zgâriau până la sânge pe degete, pe obraji, pe urechi și pe gât. Gârboviți, zoream înainte și, după ce s-a stins zarva făcută de camion, ne-a ajuns la urechi sunetul furios al apei venind din adâncul pădurii întunecate și liniștite. Tăcerea sătenilor ni s-a transmis și nouă

și nici o vorbă nu ni s-a alcătuit pe buze, chiar și după ce am străbătut pădurea și am ieșit pe buza văii, bătută de un vânt înghețat și țeapăn, pe drumeagul pietruit, extrem de îngust.

Pe marginea drumului întunecat era un cadru de lemn solid în care se răsfrângea slab lumina. Alături era oprit un vagonet pentru transportul lemnelor, pe șine ce se întindeau spre vale. Urmând indicațiile primarului, ne-am suit în el.

— Să nu mișcați, în nici un caz să nu mișcați, ne-a avertizat acesta după ce i-a semnalizat cu voce puternică celui care se ocupa de scripete, aflat pe semne de partea cealaltă a văii. Dacă mișcă unul singur dintre voi, o să cădeți și o să muriți. Nu mișcați, în nici un caz să nu mișcați!

Glasul iritat și greu al primarului a curs peste noi ca zumzetul unor gângănii, s-a așezat peste hainele noastre prăfuite și s-a amestecat cu un sunet slab de apă, care se înălța furiș dinspre fundul întunecat al văii. Așteptam plecarea vagonetului, morți de oboseală, stând încremeniți unul peste altul, ca niște câini prinși de hingheri. Să nu mișcăm, în nici un caz să nu mișcăm. Dacă mișcă unul singur dintre noi o să cădem și o să murim. Să nu mișcăm, în nici un caz să nu mișcăm.

Apoi vagonetul s-a pus în mișcare. Bălăngănindu-se încet, avansa pe șină deasupra văii întunecate și adânci, înspre o pădure și mai neagră decât fundul văii, dinspre care vântul aducea un miros sufocant de scoarță de copac și de muguri. Aerul tare și uscat al nopții de iarnă se înfășura peste vagonetul de lemn care aluneca nesigur pe șină, peste tinerii înghesuiți înăuntrul lui și peste cablul de sârmă care-l trăgea.

Mi-am întins mâna prin colcăiala de trupuri, am bâjbâit după palma mică și moale a fratelui meu și i-am strâns-o cu tărie. Căldura din degetele lui și puterea șovăielnică cu care mi-a răspuns, pulsul lui de copil mi-au transmis o impresie de viață plină de agilitate și elasticitate, ca a unui iepure sau a unei veverițe. Și probabil că același lucru îi era spus și lui din palma mea.

Îmi tremurau buzele și oboseala se amesteca în mine cu o neliniște fără margini. Mi-era teamă că o să se transmită starea asta dinspre palma mea până la fratele meu, dar probabil că și el se simțea la fel. Toți înduram neliniștea, mușcându-ne buzele, riscându-ne pielea în mijlocul acesta precar de transport, ca niște câini care și-au pierdut puterea să se mai împotrivească.

De ambele părți ale văii răsunau întrerupt vocile adulților, într-un dialect aspru, supărate, ca ale unor oameni care nu știu cum să-și verse năduful, iar din fundul văii se înălțau ecourile strigătelor lor. Nouă însă vorbele acelea nu ne spuneau mai

nimic. În afară de mirosul bogat care se înălța din pădure și de scârțâiturile vagonetului, totul trecea furios, ca vântul într-o noapte furtunoasă, pe deasupra capetelor noastre mici, aplecate.

Băiatul pe care îl duruse stomacul tot timpul călătoriei noastre îndelungate până aici a început din noi să se vaite printre dinții încleștați. Se străduia să îndure fără să clintească durerea care-l chinuia și din pricina asta gemea încetișor.

— Băi, să nu vomiți pe umărul meu! i-a spus Miazăzi cu răceală.

Oprindu-se din gemut, băiatul a scos un fel de suspin slab în loc de încuviințare. M-am uitat la chipul lui palid; își apăsa gura cu palma, îngrămădit printre ceilalți. Mi-am întors din nou ochii de la el. Ce-aș fi putut face? Trebuia să-mi păstrez poziția nemișcată până când vagonetul încărcat cu oameni traversa valea.

S-a auzit o izbitură ușoară și vehiculul s-a oprit. Un țăran tânăr încălecat pe trunchiul gros de copac, fără scoarță, pe care se răsucea cablul, s-a lungit și a înfipt cu iuțeală traversa care bloca vagonetul. Apoi a strigat către noi.

— Ați ajuns, mă, hai, coborâți repede!

2
Prima muncă ușoară

Înconjurați de țăranii tăcuți care strângeau arme în mâini, am coborât panta îngustă care străbătea pădurea întunecată și umedă. Adesea pașii ni se înmuiau când auzeam din pădure pârâind scoarța copacilor înghețați, foșnetele vreunui animal tupilat care o rupea la fugă sau țipetele ascuțite ale păsărilor și fâlfâit neașteptate de aripi. Noaptea, pădurea era un ocean tumultuos și tăcut. Sătenii ne blocaseră din față și din spate, ca pe niște prizonieri de război, dar adevărul e că nu aveau nevoie să o facă. Nici cel mai îndrăzneț dintre noi nu ar fi avut curaj să ia măcar în calcul posibilitatea de a fugi în codrul uriaș și mut ca un ocean învolburat.

La ieșirea din pădure, în întunericul subțiat, se așternea, făcând coborâșul mai lin, drumul pavat cu pietre rotunjite de vânturi și de ploi, pe care le simțeam plăcut sub tălpi. Mai departe se întindea un sătuc, de-a lungul unei vâlcele înguste și curbate.

Precum copacii negri din valea întunecoasă, casele se îndesau strâns unele în altele. Se întindeau din locurile mai înalte ale văii până în afundături, apoi se întrerupeau și se înșirau iar, tăcute ca un animal nocturn făcut covrig. Noi rămăseserăm pe loc, cu privirile coborâte spre sat și cu piepturile tresăltând de emoție.

— Luminile sunt stinse din cauza camuflajului, ne-a explicat primarul. Voi o să stați acolo, puțin mai sus de grămada aia de case, în templul ăla de lângă turnul de observație.

Ne-am chinuit privirile să vedem turnul scund și grosolan din oțel, care se înălța întunecat pe partea cealaltă a văii, la începutul urcușului spre povârnișul muntelui. Ceva mai jos și spre dreapta am zărit o clădire cu un singur cat, mai mare decât

casele sătenilor din fundul văii, și, față în față cu ea, o construcție mare, cu două etaje. Clădirea avea în jur câteva anexe mai scunde și era înconjurată de un gard de pământ. Noi rămăseserăm cu privirile pe gardul scund, care lucea palid.

— Vreau să stăm în aia cu două etaje, a zis fratele meu, stârnind râsete printre sătenii de lângă noi. Râsete încărcate de putere și de sarcasm.

— Voi o să stați acolo, a repetat primarul. În clădirea aia de dincolo, cu un etaj. S-a înțeles?

— Da, a zis fratele meu lăsând să i se ghicească dezamăgirea. Așa mă gândeam și eu.

Am pornit din nou. Casele se cufundau în umbra neagă a copacilor bătrâni care se înălțau pe laturile drumului pietruit, mărginind cerul. Am mers pe acolo timp îndelungat. În cele din urmă am ajuns în fundul vâlcelei, neașteptat de largă și de întortocheată. Între case erau niște biete petice de teren pe care luceau alb, mușcate de ger, legumele care nu fuseseră culese. Casele cu porțile închise păreau cufundate în somn, dar simțeam ațintite asupra noastră priviri prin crăpăturile ușilor și prin colțurile ferestrelor și a trebuit să ne plecăm ochii ca să le ignorăm. Câinii lătrau.

Ajunși în capătul pantei, procesiunea noastră și-a schimbat direcția și, lăsând în urmă cea mai mare parte a sătenilor, a cotit pe o cărare abruptă și îngustă, unde nările ne-au fost asaltate de miros putred de mizerie. Am trecut pe lângă o fântână și am ieșit în alt drum pietruit. În stânga se deschidea o piațetă și se vedea o clădire cu multe ferestre.

— Școala, a spus primarul. Acum e închisă; din cauza inundațiilor s-a stricat drumul care vine de la oraș și profesorii nu mai au cum să ajungă. N-avem decât să le dăm liber copiilor.

Eram prea istoviți ca să mai acordăm vreun interes școlii, profesorilor leneşi sau copiilor care se bucurau de vacanța prelungită, venită pe neașteptate. Am mers mai departe în tăcere, cu capetele plecate. La capătul urcușului era o clădire ce părea a fi o magazie. Apoi s-au ivit niște locuințe construite cum se cuvine, nu ca cele pricăjite și şubrede pe care le văzuserăm până acum pe drum, case înconjurate de garduri și cu trepte de piatră. Dincolo de ele era templul, o clădire cu cornișe care împungeau adânc cerul și cu o curte strâmtă. Încolonați în curte, ne-au făcut instructajul înainte de a intra în noua noastră locuință: să nu faceți focul în sala mare, să nu murdăriți toaletele, la început mâncarea o să o primiți de la săteni. Noi am încuviințat docili până când s-au terminat avertismentele.

— Treaba voastră va fi să despăduriți costișele de bambuși, să nu vă leneviți! a strigat primarul la sfârșitul discursului, deodată cu duritate în voce. Cine fură, dă foc sau se comportă violent o să fie omorât în bătaie de săteni. Nu uitați că sunteți o povară, iar noi vă dăm adăpost și masă. Țineți minte că pentru satul nostru sunteți o povară.

Stăteam în curtea rece și întunecată, tineri obosiți din care se scurgea somnul așa cum storci apă dintr-un burete, atât de dărâmați, încât nici măcar nu mai eram în stare să deschidem gura. Înainte să ne lase însă să intrăm, a trebuit să ne spălăm pe picioare și să trecem printr-o inspecție corporală.

*

Când a plecat, ultimul sătean a stins în urma lui becul din încăpere, astfel că am rămas pe întuneric să ne continuăm cu încăpățânare masa nocturnă, ghemuiți, bâjbâind cu degetele pline de sare și ude de salivă după cartofii aspri din coșuri. Am mâncat mai departe în tăcere cartofii deja reci, asudați, simțindu-i cum ni se înțepenesc nisipos în cerul gurii.

Cât de sărăcăcioase au fost mâncarea și vesela care ne aștepta la capătul lungii noastre călătorii! Trei coșuri cu cartofi prăpădiți și câte un drob tare de sare. Eram dezamăgiți și furioși, dar ce am fi putut să facem? Ne-am văzut îndârjiți de cina noastră. Ședeam pe rogojinile umede din sala principală a templului, cu pereți albi și grinzi groase, separată printr-o ușă de lemn de toalete și de tinda de pământ bătătorit de la intrare. Dar încăperea era plină și aerul era greu. Nu mai era nici o altă cameră în clădire și nu mai locuia nimeni acolo.

Mai rămăseseră cartofi, dar stomacurile noastre nu mai primeau mâncarea grosolană. Precum o apă, s-au strecurat în capetele noastre moi somnul și tristețea vagă pe care o naște sațietatea. Unul câte unul, am plecat de lângă coșuri, ne-am șters degetele pe turul pantalonilor și ne-am întins pe saltelele subțiri pe care trebuia să le folosim una la mai mulți oameni. Ochii ni s-au obișnuit cu bârnele dezgolite de deasupra capetelor, ce traversau încăperea prin aerul rece.

Gemetele băiatului care suferise tot drumul de durere de burtă umpleau încăperea de la un cap la altul, dar nimeni nu-i acorda nici un fel de atenție. Stăteam cu ochii deschiși pe întuneric și cu urechile ciulite. De afară ne asaltau voci de animale necunoscute, zgomot de scoarță de copac ruptă, sunetele ca de valuri pe care le stârneau pale bruște de vânt.

Fratele meu, care se culcase cu fruntea lipită de spinarea mea, s-a ridicat dintr-odată în capul oaselor. A şovăit câteva momente.

— Ce-i? am spus eu încet, cu glas reținut.

— Mi-e sete, a răspuns el temător, cu vocea uscată. Era o fântână în curte, nu? Mă duc să beau.

— Hai că vin cu tine.

— Nu-i nevoie, mi-a răspuns cu glas înfierbântat care nu-i ascundea mândria rănită. Doar nu crezi că mi-e frică?

M-am întins la loc și l-am auzit cum coboară în tinda de pământ și se străduie să deschidă portița care dădea în exterior. Nu reușea. A încercat în zadar de câteva ori, apoi a plescăit din limbă derutat și s-a întors la loc.

— E încuiată pe dinafară, mi-a spus el deznădăjduit. Nu știu ce să fac.

— E încuiată ușa? a ridicat dintr-odată vocea aspră Miazăzi, încărcând aerul din încăpere cu tensiune. Las' că o sparg eu!

A sărit în tindă și a atacat furtunos ușa de lemn, dar, împotriva așteptărilor noastre, tot ce a izbutit să facă a fost să trântească niște înjurături spurcate. Am ascultat cum Miazăzi se izbea hotărât de ușă și cum îşi lua avânt cu încăpățânare. Nu prea îi reușea.

— Nenorociții! a spus Miazăzi morocănos, întorcându-se agale din hol și strecurându-se sub pătură alături de tovarășii lui. Vor să ne țină închiși aici! Nu ne dau nici măcar apă și ne aruncă doar niște cartofi, ca la porci.

Ne-a pălit pe toți setea şi ne-a cuprins nebunia. În spatele buzelor, saliva a început să se întărească cleios și limbile ne-au înțepenit dureroase. Trebuia să dormim. Și era frig. În plus, nu setea ne lăsa în pace. Ne înăbușeam suspinele care ne țâșneau din gâturile amorțite de sete și asta ne cerea și ultima fărâmă de putere pe care o mai aveam în noi.

*

Dimineață, sătenii au venit să descuie ușa, femeile ne-au adus mâncare învelită în pânză aspră, iar copiii s-au pitit în umbra pomilor și prin colțuri, curioși să ne observe. Sub privirile lor am mâncat boțurile tari de orez închis la culoare, ne-am îndesat cu degetele în gură fiertura de legume și am băut ceai din vasele de cupru. Nu era nici pe departe o masă gustoasă și nici îndestulătoare, dar am mâncat fără să spunem nimic.

După ce ne-am terminat micul dejun, a urcat pe potecă și fierarul, cu o pușcă de vânătoare pe umăr, iar ceilalți săteni s-au retras. Doar copiii au rămas nemișcați, studiindu-ne cu interes. Chiar dacă strigam la ei sau le făceam semn cu mâna, se încăpățânau să rămână tăcuți, cu fețele pământii lipsite de orice expresie.

Fierarul ne-a cercetat scurt cu privirea, părând să-și facă un calcul. Apoi s-a dus la băiatul epuizat de durerea de burtă încă de ieri seară; nici măcar nu se atinsese de mâncarea pe care i-o lăsaserăm lângă saltea. Privirile noastre tăcute s-au îndreptat spre fierar, care se aplecase și îl cerceta pe tânărul sleit de boală. Cu un gest brusc și-a răsucit spatele lat și s-a întors spre noi. Pe buze i-a apărut un zâmbet subțire, derutat.

— În afară de el, ieșiți cu toții la muncă.

— Muncă? am întrebat eu.

— Ne puneți la lucru încă de dimineață? a zis Miazăzi cu un ton glumeț. Azi mai bine ne odihnim.

— Ce aveți de făcut azi nici nu se cheamă muncă. Trebuie doar să îngropați niște chestii, s-a grăbit fierarul să răspundă.

— Ce să îngropăm? a întrebat fratele meu, interesat.

— Ia nu mai vorbiți atâta! l-a întrerupt fierarul ofuscat. Încolonați-vă afară!

În hărmălaie, ne-am legat șireturile la pantofi și am fugit în curte. Fierarul i-a vorbit insistent băiatului bolnav, care zăcea întins, apoi a ieșit în grabă și noi am coborât panta în urma sa. Ne însoțea o mână de copii din sat, care păstrau o oarecare distanță. Dacă ne întorceam la ei, prefăcându-ne că-i amenințăm, o zbugheau la goană, dar reveneau curând, iscodindu-ne cu ochi plini de curiozitate.

Era o dimineață frumoasă și senină de iarnă. Pe mijlocul drumului, care se înălța ca o spinare de oaie, pietrișul mărunt era uscat și de pe el se ridica praful, dar pe marginile năpădite de iarbă uscată și îngălbenită îți scârțâia sub picioare, fărâmându-se îndată, chiciura. Din loc în loc, balegi înghețate bocnă răspândeau o vagă duhoare în frigul care împungea ca o săgeată aerul din jur.

La capătul pantei am dat într-un drum mai larg, pavat cu pietre cu colțuri rotunjite, de mărimea cărămizilor, și străjuit de case scunde. Erau casele pe care le zăriserăm cu o seară înainte, prin întuneric. Acum luceau de un auriu blând în bătaia soarelui de dimineață, cu acoperișurile lor de paie și zidurile de lut. Muntele care ne înspăimântase atât de tare noaptea, crângurile de pe costișele abrupte și unduite care înconjurau satul, continuate de pădurice străbătută de drumul din vale, toate erau acum scăldate în lumină albăstruie și luceau palid maroniu, inundate de cântecul păsărilor. Puțin câte puțin,

spiritele noastre se animau și dintr-o dată s-au înflăcărat, încât mai că ne venea să cântăm. Ajunseserăm în satul în care urma să petrecem și restul iernii și încă alte câteva anotimpuri, și ne pregăteam de muncă. Era un lucru bun că munceam. Doar că, până acum, tot ce ni se oferise nouă de lucru fusese să pregătim materiale pentru jucării, să plantăm inutil cartofi pe terenuri sterpe ori să confecționăm papuci cu talpa de lemn. În mersul gârbovit, tăcut și grăbit al fierarului miroseam promisiunea unei munci satisfăcătoare. Plini de așteptări, tremuram și nările ne fremătau în aerul rece.

— Ia uite, un câine mort! a strigat fratele-meu. Încă era pui!

L-am văzut în timp ce treceam, în iarba scundă de la rădăcina unui zarzăr, unde alergase fratele meu.

— Ăsta avea ceva la burtă, a strigat el cu obrajii îmbujorați și doi-trei dintre băieți au venit în fugă să vadă. Uite, are burta umflată!

— Băi! a strigat fierarul fără vreo expresie pe chip, gesticulând fără sens. Nu rupeți rândurile de capul vostru!

Deconcertați, băieții s-au întors în coloană. Am simțit că fratele meu nu-și putea ascunde nemulțumirea că fierarul trădase apropierea ce se născuse între ei cu o seară înainte.

— Trage după tine câinele ăla! a spus fierarul când băiatul s-a întors în fugă, cu o voce ambiguă care nu-i trăda nici o părere.

Noi am râs, dar fratele meu nu știa ce să facă. Numai că fierarul a repetat cât se poate de serios:

— Leagă-l cu un capăt de frânghie și trage-l după tine!

În grabă, fratele meu a cules din iarbă o frânghie înghețată și țeapănă, apoi s-a aplecat către animalul mort. Cu strigăte întărâtate, câțiva băieți s-au repezit să-i vină în ajutor.

— Cred că îl frigem și ni-l dă să-l mâncăm, a zis Miazăzi cu un ton jos, cu gesturi exagerate menite să-i arate deprimarea. Să vezi ce nasol o să fie!

— Da’ ce, tu mănânci și pisici, și șobolani, orice! am zi eu.

— Uite aici o mâță moartă, a zis el ușor surprins.

Într-adevăr, la picioarele lui, prin iarbă se zăreau picioarele moi și blănoase ale unei pisici.

— S-o legați cu sfoară și s-o luați și pe ea, a zis fierarul calm. Hai, nu vă lălăiți!

Într-o stare ambiguă de care nu reușeam să ne lepădăm, am legat de funie lesul câinelui și al pisicii, cu burțile umflate și maxilarele încleștate.

Pe lângă clădirea șubredă a școlii, am apucat-o pe un drum îngust, acoperit de iarbă și pe care mai rămăsese niscaiva

zăpadă murdară. Apoi o pantă abruptă, ca un sac închis, cobora într-o vâlcea îngustă. Pe latura cealaltă a pantei, la oarecare înălțime, se deschideau niște tuneluri ce păreau abandonate, și o mână de case șubrede.

Am iuțit dintr-odată pașii și am coborât spre vale.

Când drumeagul îngust dădea să se piardă în pajiștea înnoroiată pe care se topise chiciura, am ajuns la o baracă și niște cotețe. Fierarul și-a băgat capul în baraca făcută din bușteni ciopliți și a strigat.

— La tine a fost ceva?

— Nici măcar unul, a răspuns un glas jos și puternic.

Din fundul barăcii întunecate s-a auzit cineva ridicându-se.

— Deocamdată nici un suflet.

— Împrumut niște sape, a zis fierarul.

— Îhî.

Fierarul a făcut doi pași înăuntru, a luat câteva sape și le-a aruncat afară, pe pământul jilav. Erau genul care se folosește la munte, solide, cu coada scurtă și groasă, cu lama lată și boantă, pentru pământul tare de pe costișe. Ne-am repezit la ele și am luat câte una pe umăr. Să ni se dea unelte, ba mai mult, unele zdravene și bărbătești ca acestea, unelte agricole care te fac să te simți cât se poate de uman, ăsta era un lucru care ne umplea de mândrie și de energie.

Dar calea aleasă de fierar nu era atât de umană. După ce ne-am luat sapele pe umăr, a înălțat în dreptul pieptului pușca și a îndreptat-o prudent spre noi. Fără să-i clintească un mușchi pe chip, săteanul care ieșise din magazie s-a uitat la leșurile pe care le târam după noi. Ne-a șocat întrucâtva lipsa lui de reacție, dar emana somn, plin de urdori și cearcăne atârnând pe obraji ca niște saci lipiți acolo, de-ai fi zis că o să se umfle și o să-i închidă cu totul ochii.

— Asta-i tot ce-ai găsit azi? a întrebat lent bărbatul, aparent plictisit.

— Vezi că o să-ți vină ție vaca la rând! a zis fierarul.

— Doar n-o să stau cu mâinile în sân să le las să moară, a răspuns indignat bărbatul. Crezi că o să las să se întâmple așa ceva?

Fierarul a clătinat din cap fără să spună nimic, apoi ne-a făcut semn să coborâm pe pajiște. Era precaut să nu ajungă cu spatele la noi sau să stea în fața grupului, atâta vreme cât aveam sapele care, la o adică, puteau fi folosite și drept arme. Am coborât în fugă până unde se înfunda vâlceaua străbătută de un pârâu foarte îngust, scăldat în razele zgârcite ale soarelui. Aici aerul era puțin mai greu și mai gros decât în sat și adia un fir de vânt în care simțeai o urmă de căldură.

Am privit coasta pe care o străbătusem. În urma fierarului care cobora cu pași repezi venea liota de copii. Văzute de jos, casele sătenilor arătau ca un stol de păsări pe costișă. Cerul tare și rece. Fierarul care ne făcea semne cu brațele să ne mutăm înspre dreapta. Am mers prin iarba sălbatică în care lujeri asprii ne tăiau pielea, târând după noi animalele nemișcate ca niște plante, de labele cărora se agățau acum noroi și fructele mici, cu scaieți, ale unei plante leguminoase.

Apoi am ajuns în dreptul unui morman înalt, atât de neobișnuit încât ni s-a tăiat respirația și pașii ne-au încremenit în pantofii grei și plini de noroi.

*

Nenumărate hoituri de câini, pisici, guzgani, ba chiar de capre și mânji aruncate unul peste altul, se înălțau într-un mic dâmb, putrezind tăcut și tenace. Dobitoacele cu dinții încleștați și pleoapele topite aveau membrele înțepenite. Din corpurile lor neînsuflețite sângele și pieile se transformau într-o mâzgă cleioasă care se prelingea peste pământul și iarba gălbuie, uscată, dimprejur. Urechi fără număr rezistau în chip neașteptat putrefacției care le ataca violent.

De uluire simțurile începuseră să ne amorțească, dar ne ajungea totuși la urechi muzica umplută de tăcere, făcută de muștele iernatice, grase, care se așterneau pe animale ca o zăpadă neagră, pentru ca apoi să se înalțe din nou în aer, plutind deasupra leșurilor.

— Ah, a oftat fratele meu.

În fața acestui morman de hoituri de animale, cățelul roșcat pe care îl trăsese după el cu funia părea banal și fără rost, ca iarba sau ca pământul.

— Săpați o groapă în pământ și le îngropați în ea, a spus fierarul. Hai, nu stați să căscați gura, treceți la muncă!

Noi rămăseserăm însă stupefiați, înconjurați de miasmele care țâșneau cu putere din adunătura de leșuri, ca un strat de lichid gros, miasme pe care le simțeam nu numai în nări, ci și de-a dreptul pe piele. Valurile de duhoare care se înălțau unduindu-se violent erau încărcate de ceva ce ne întărâta. Copiii care și-au apropiat nasurile mici de pulpele unei cățele în călduri și au mirosit-o cu nesaț, sau cei care au simțit dorința nesăbuită și curajul să se bucure de plăcerea scurtă și periculoasă de a mângâia la repezeală un câine ațâțat, numai ei pot înțelege ispita, semnalul delicat și uman al mirosului care se ridica din leșurile animalelor. Deschiseserăm ochii atât de

larg, încât mai-mai să ne iasă din orbite, iar nările ne fremătau zgomotos.

— Și aici e încă unul, a strigat din spatele nostru o voce cu accent greu, abia deschizând buzele când pronunța vocalele, mai întâi sfioasă și temătoare, apoi, dimpotrivă, imperioasă.

Ne-am răsucit și am zărit pe unul dintre copiii care ședeau la oarecare distanță, la înălțime, ținând între degete un șobolan mic cu burta umflată.

— Tâmpitule, nu pune mâna pe el! Ai uitat? a strigat fierarul la el, umflându-și venele pe sub pielea gâtului. Du-te acasă să te speli pe mâini!

Tremurând, copilul a azvârlit șobolanul și a plecat în fugă pe colină spre sat. Noi priveam uluiți chipul fierarului, care îl petrecea cu privirea pe copil și care se enervase de-adevăratelea.

— Luați-l și aduceți-l încoace, a zis apoi, forțându-se să-și ascundă furia.

Nici unul din noi însă nu s-a clintit. Mirosiserăm că e ceva necurat cu șobolanul acela.

— Hai, duceți-vă după el, a zis fierarul făcându-şi glasul să sune cât mai blând.

Am pornit în fugă. Copiii s-au împrăștiat țipând, iar eu m-am aplecat și am apucat șobolanul de coada tare și zbârcită și m-am întors cu el. Am ignorat ușoara umbră de dezaprobare din ochii fratelui meu și am aruncat leșul în grămada nesfârșită de animale care strigau mut, fără încetare. Șobolanul a ricoșat ușor pe spinarea unei pisici rămase fără blană și albite de ploi, a alunecat apoi peste alte stârvuri și s-a strecurat sub fundul gol, ieșit în afară, al unei capre. Un val de râs ne-a străbătut grupul și toată încordarea s-a spulberat deodată.

— Hai, la muncă, a zis fierarul recăpătându-și energia.

*

Mânuind sapele, am scobit pământul maroniu, amestecat cu frunze veștede și iarbă uscată. Țărâna era moale și lucrul mergea ușor. Dădeam de larve grase, de un portocaliu lăptos, de broaște care hibernau, sau de chițcani, pe care îi ținteam bine și îi omoram lovindu-i cu sapa. Ușoara pâclă care plutea peste vale s-a destrămat în scurtă vreme, dar duhoarea care nu dispărea, emanată necontenit de leșuri, a umplut aerul cu o nouă ceață în urma ei.

Am săpat o groapă în formă de patrulater regulat, de doi pe trei metri. După stratul moale de pământ a urmat unul mai

tare, amestecat cu pietricele albe, cristalizate. Apoi, de câte ori sapele loveau în țărână, mustea apă rece. Soarele palid de iarnă ne-a adus în curând broboane de sudoare pe frunți și pe obraji. Groapa se adâncea, limitând numărul celor care puteau să lucreze. Am aruncat sapa deoparte și mi-am șters transpirația de pe frunte. Copiii din sat se apropiaseră din nou, cu timiditate, dar când m-au văzut oprindu-mă din lucru s-au pregătit să o ia la goană în orice moment. Am ochit o fată cu ceafa murdară, dar buzele ei ascuțite, nasul mic și ochii umezi ca de boală mi-au tăiat cu totul cheful să o mai sperii. În timpul călătoriei noastre speriasem atâtea asemenea fete prin satele prin care trecuserăm, încât mă săturasem. Tăbăram peste ele răcnind când se așezau pe vine să urineze și-și dezveleau fundul mic și sfrijit. Dar chestia asta încetase să fie distractivă mai repede decât mă așteptasem. Îi uram și îi disprețuiam destul pe copiii din sate.

— Hei, nu lenevi, a spus fierarul apropiindu-se.

— Îhî, am răspuns, dar nu m-am întors la muncă. Pușca asta are calibru mare!

— E pentru vânătoare de urși, poți să împuști și omul cu ea, a spus fierarul amenințător, trăgând înapoi arma spre care îmi întinsesem o mână. Dacă deveniți violenți, vă împușc. Nu înseamnă nimic pentru noi să vă omorâm.

— Știu, am zis îndurerat. Dacă un copil din sat pune mâna pe un șobolan mort, ia microbi, dar dacă-l atingem noi, nu-i nici o problemă. Nu-i așa?

— Ce? a bâiguit fierarul confuz.

— E o molimă printre animale, nu? am întrebat, împungând cu bărbia în direcția tovarășilor mei, care începuseră să arunce stârvurile în groapă. Ce fel de molimă?

— De unde să știu eu, a răspuns viclean fierarul. Nici doctorul nu știe.

— Ei, dacă mor animalele nu-i nici o pacoste. În cel mai rău caz vă moare un cal, am zis eu și mai viclean decât el și mi-a căzut în capcană.

— A murit și-un om, a spus dintr-o suflare.

— A murit un coreean, a strigat ițindu-și capul din spatele fierarului un copil care-și învinsese teama, mânat de curiozitate. Uite, vezi steagul ăla ridicat?

Ne-am uitat în sus, pe povârnișul de pe partea cealaltă a văii, unde se afla un pâlc de case nespus de jigărite. Un steag de hârtie, stacojiu și decolorat, flutura pe cea mai mărginașă casă. În fundul văii nu sufla vântul, dar pe povârniș probabil adia mereu un vânt cu miros proaspăt de frunze și de pământ. Acolo se poate că nu duhnea a hoituri putrede de câini…

— Acolo? am întrebat la rândul meu, dar copilul rușinat și-a ferecat buzele. Acolo a murit un coreean?

— E așezarea coreeană acolo, a murit un singur om, a răspuns fierarul în locul lui. Nici nu știm dacă e aceeași boală ca la animale.

Tovarășii mei dădeau să care un vițel cu burta despicată, cu carnea ca terciul, amestecându-se cu sânge și zemuri, scurgându-se. Părea că boala cruntă care răpusese ditamai animalul ar fi putut foarte ușor să se înfigă și în beregata oamenilor.

— În depozit o refugiată trage să moară, s-a băgat în vorbă alt copil, cu vocea pițigăiată de surescitare.

— Fiindcă a adunat și a mâncat legume stricate. Așa zic toți.

— Dacă-i molimă trebuie băgată în carantină, nu? am zis eu. Dacă izbucnește, e urâtă treaba, o să omoare pe toată lumea.

— N-avem carantină, a spus fierarul morocănos. N-avem așa ceva.

— Și voi ce faceți când izbucnește vreo molimă în sat? am insistat.

— Plecăm din sat cu mic, cu mare. Îi lăsăm în urmă pe cei bolnavi și ne refugiem. Așa-i hotărât. Când se iscă vreo molimă la noi în sat, ne primesc cei din satele vecine. Iarăși, dacă începe la ei, vin ei aici, iar noi îi primim și le dăm de mâncare. Acum vreo douăzeci de ani, când a izbucnit holera, am stat vreo trei luni în satul vecin.

Acum douăzeci de ani… suna simplu și solemn ca o legendă și mă făcea să visez. Acum douăzeci de ani, în tenebrele istoriei, sătenii își luau tălpășița, părăsindu-i pe bolnavii care gemeau și sufereau. Iar unul dintre supraviețuitori îmi vorbea acum atât de aproape, încât îi simțeam mirosul trupului.

— Și acum de ce nu ați plecat? am întrebat fără să-mi pot domoli gâfâitul.

— Hă? a făcut fierarul. Acum? Păi nu a izbucnit nici o molimă. Doar au murit animale, doi oameni sunt bolnavi și unul a murit. Asta-i tot.

Apoi fierarul și-a încrețit pielea în jurul buzelor și și-a închis strâns gura, întorcându-și privirea de la mine. M-am întors în fugă înapoi la muncă. Începând cu cățelul cel mic, am cărat animalele în groapă și le-am aruncat unul peste altul. În mare parte, stârvurile erau putrezite și când le apucam de labele din spate, pielea li se despica și aluneca. Gândindu-mă cum de acolo se ridică și ne atacă roiuri de microbi cu o putere înfiorătoare, simțeam cum mă trec sudori reci pe spinare. Dar

până când nasul mi-a devenit insensibil la duhoare, lucrul ăsta mi-a ieșit din minte cu totul. Când am terminat de cărat hoiturile, am aruncat pământ peste ele și apoi, neștiind ce să mai facem, am privit cerul mărginit din amândouă părțile de dealuri, unde strălucea un soare ce căpătase dintr-odată tărie de amiază.

— După ce se termină masa de prânz o să bătătoriți pământul, ne-a zis fierarul. Duceți-vă la râu și spălați-vă bine pe mâini.

În țipete de bucurie, ne-am dus în fugă spre pârâul îngust din fundul vâlcelei, fluturându-ne brațele pline de noroi. Câteva firicele de apă curgeau cristaline printre pietre lunecoase, acoperite de mușchi veșted. Mi-am vârât degetele în apă și un fior de durere aprigă mi-a străbătut tot corpul. În timp ce ne frecam bine mâinile înroșite, umflate și paralizate de frig, între degete ni se formau mici curcubeie care, împreună cu razele jucăușe ale soarelui au iscat în gâtlejurile noastre râsete vesele.

— Spălați-vă bine, e plin de microbi! am zis eu tare. Dacă vă atingeți de cine nu se spală o să luați boala.

— Boală de câini, boală de șobolani, a strigat Miazăzi în glumă, împroșcând cu apă. Boală de mâțe, boală de cărăbuși.

Cu toții am explodat în hohote de râs, dar unul dintre băieți a închis brusc gura și obrajii i s-au crispat de încordare în timp ce privea atent în apă. Tăcerea lui s-a transmis și celorlalți și ne-am îngrămădit toți, cu spinările apropiate, ațintindu-ne privirile în direcția pe care băiatul ne-o arăta cu un deget tremurând de frenezie.

— Crab! a stricat fratele meu încântat.

Era un crab. În apa palidă azurie, pe nisipul ocru, printre pietre, se iveau picioarele tari ale crabului, mare cam cât o palmă de copil. Pe fiecare din ele unduiau firișoare aspre de păr maroniu, stârnite de curgerea abia simțită a apei. Cu inima la gură, fratele meu și-a vârât palma în apă și a apropiat-o de crab. Apoi, când era cât pe ce să-l atingă, apa s-a tulburat dintr-odată de pământ și nisip răscolit și, când s-a limpezit din nou, nu mai rămăsese nimic. Am izbucnit în râs cu glasuri aspre și am adulmecat cu nările care-și recăpătaseră simțul, mirosul natural al râului, al nisipului și al apei.

— Adunarea, adunarea! Ce faceți acolo? a răsunat vocea întărâtată a fierarului.

*

Am urcat călcând pe iarba uscată de pe colină și am pornit-o pe drumul de țară pietruit care ducea înapoi la templu, dar am dat de un grup de săteni adunați în fața unei construcții de pământ ce părea a fi o magazie. Erau atât de absorbiți de ceea ce priveau dincolo de ușa deschisă a magaziei, că nici măcar nu ne-au băgat de seamă. Liota de copii care se ținea pe-aproape s-a furișat sfios pe lângă noi și s-a strecurat în grupul de adulți. Din magazie se auzeau plânsetele unei fetițe, care ne-au tăiat suflarea.

În ușă a apărut un bărbat cu o chelie neobișnuit de mare și niște urechi zdravene, clăpăuge. Purta după el o servietă de piele umflată, neagră și învechită. A scuturat puternic din cap, ceea ce i-a făcut pe țărani să se încordeze și să înceapă să murmure. Câțiva dintre ei au pășit în magazie.

— Cum e, șefu'? a răsunat nefiresc vocea fierarului în liniștea apăsătoare care se lăsase.

— Ă? a făcut bărbatul arogant, dar nu a răspuns la întrebare, ci i-a dat la o parte pe țărani și s-a apropiat de noi.

Ne-a cântărit meticulos cu privirea. Nu era deloc plăcut să fim scrutați de ochii istoviți, mâloși, ai bărbatului. În plus, direct prin el ni se transmitea un sentiment de neliniște, iscat de ceea ce lăsase în urmă în magazie.

— Cine-i șeful? a întrebat bărbatul cu voce înceată și aspră. Cine dintre voi e șeful?

Mi-am pierdut firea și, la îndemnul privirilor celorlalți, am răspuns şovăitor.

— Eu sunt, dar tot aia e.

— Da? a făcut bărbatul. L-am văzut pe colegul vostru bolnav. Chiar mâine să vii în satul învecinat să iei medicamente. Îți desenez eu o hartă.

A scos din geanta umflată un carnet și a desenat mărunt ceva în el, apoi a rupt foaia și a pus-o în mâna mea întinsă. Înainte să o bag în buzunarul de la piept, m-am gândit să mă uit totuși pe ea, dar harta simplă pe care o făcuse el nu avea pentru mine nici un înțeles clar.

Mă pregăteam să-l întreb pe bărbatul ce părea să fie doctor despre starea de sănătate a colegului nostru, când primarul a ieșit din magazie ținând-o în braţe pe fetița care plângea și a plecat cu ea pe pantă. Șocați de fata care hohotea de parcă îi ardea pielea, ne-am cufundat în tăcere ca niște animale.

3

Molima iminentă și plecarea sătenilor

După-amiază ar fi trebuit să bătătorim groapa în care aruncaserăm mortăciunile, dar după ce am terminat masa sărăcăcioasă și am rămas pe cerdacul îngust al templului, lenevind în razele slabe ale soarelui iernatic, am așteptat îndelung, însă fierarul nu s-a mai arătat pe drumul care urca până în curte. În schimb stăteau acolo și ne cercetau cu interes copii din sat, cu fețe inexpresive și murdari. Dacă îi speriam, se zburătăceau în mare grabă ca niște câini, dar se regrupau îndată. Ne-am săturat repede de leapșa asta în care doar noi alergam și ne-am adâncit în distracțiile noastre, ignorându-i pe copii ca pe iarbă și ca pe copaci. Până la urmă, ăsta era primul nostru răgaz de când venisem în sat.

Unii dintre noi își ordonau ce aveau prin ranițe și înșiraseră la soare obiectele lor de preț, tuburi misterioase, mânere de bronz, inele metalice de la pistoale, pătate de sânge și cioburi de sticlă blindată, pe care le ștergeau cu o cârpă. Unul era absorbit în construcția unei machete de avion, din bucăți de lemn moale. Miazăzi își trata anusul mic, inflamat tot timpul din pricina iubirilor lui jertfitoare, cu puțina cremă care-i mai rămăsese într-un tub de plastic pe care-l scosese din raniță. Îl pusese pe-unul din băieții mai mici, ascultător ca un mielușel, să-l ungă cu cremă pe anus. Ca să-și poată expune bine zona bolnavă, era nevoit să ia o poziție umilitoare, ca a unui animal mic când defechează, dar dacă se trezea cineva să râdă de el, sărea așa cum era, cu pantalonii în vine, și îl altoia pe vrășmașul necuviincios de-l lăsa lat. Cu toții trândăveam, căci era prima după-amiază de ceva vreme când nu aveam nimic de făcut. Doar băiatul care suferea de stomac, prea

vlăguit ca să mai geamă, zăcea întins cu fața palidă în sus, dar ce am fi putut noi face?

Aerul s-a răcit dintr-odată și a început să bată vântul. Înserarea s-a răspândit de la înălțimea pădurii ce mărginea văzduhul, înspre cerul aproape de pământ. Femei din sat au venit tăcute și ne-au adus cina. După o masă repezită, toate ușile de lemn au fost închise și încuiate pe dinafară. Fierarul, care asistase la cină cu o expresie înțepenită, păstra liniștea și nu dăduse ascultare întrebărilor noastre iscoditoare.

Când am rămas singuri și încuiați în sala întunecată, a început, încetul cu încetul, să se înalțe în aerul stătut mirosul acela aparte care se impregnase în cursul dimineții, cât lucraserăm, în corpurile noastre, în hainele noastre și mai mult ca orice, în sufletele noastre. Urmăriți de acest miros, zdrobiți de oboseala care ni se răspândea în trupuri, îngropați sub aerul greu, făceam eforturi să chemăm în noi și peste pleoapele noastre somnul.

Dar respirația slabă și precipitată a tovarășului bolnav, țipetele animalelor nocturne de afară, din pădure, foșnetele copacilor ne ţineau atenția încordată și nu ne lăsau să adormim. Drept urmare ghiceai pe ici, pe colo, mișcări furișe care aduceau plăcere, printre respirații întretăiate, dar eu, unul, eram mult prea obosit chiar și pentru așa ceva.

*

După o lungă suferință, băiatul a murit în crucea nopții. În clipa aceea am deschis brusc ochii cu toții. Nu pentru că am fi fost stârniţi de vreun sunet intens sau de vreo prezență subită, ci exact dimpotrivă. Din grupul de băieți care dormeau ușor dispăruse una dintre respirațiile tăcute, una dintre prezențe se pierduse. Senzația aceasta stranie că ceva e nelalocul lui ne-a cuprins fără greș pe toți. În beznă ne-am ridicat în capul oaselor. Imediat suspinele de plâns ale unui băiat mai mic au făcut aerul să tremure. Am înțeles atunci ce i se întâmplase tovarășului nostru. Am înțeles de îndată. Bâjbâind prin întuneric, ne-am adunat în jurul celui ce până de curând fusese unul din noi, dar acum era un cadavru care deja se răcea și înțepenea cu rapiditate. Ne-am apăsat corpurile fierbinți unul de celălalt și am atins pielea aceea care-și pierduse căldura, trăgându-ne apoi mâinile înapoi ca arși.

Apoi, pe neașteptate, câțiva dintre noi s-au agățat de ușa care ducea afară și au început să urle. Starea lor ni s-a transmis tuturor și, cuprinși cu toții de disperare, parcă în încercarea de

a sta cât mai departe de corpul neînsuflețit, ne-am împins în ușă, țipând și bătând cu pumnii în ea.

— Băăăi, băăăi, veniți careva, deschideți! Băi, a murit ăla bolnav!

Strigam noi, dar glasurile ni se amestecau și răsunau în același timp, astfel că nu aveau mai mult înțeles decât țipetele animalelor din pădure noaptea. Și ni se părea că din amestecul acela de voci, din toată înghiontirea aceea, doar întristarea își înălța cu forță strălucirea către înaltul cerului și către adâncimea văii.

După multă vreme, după ce am obosit, ni s-au uscat gâtlejurile de atâta țipat și vocile ne-au slăbit, s-au auzit în curtea din față pași agitați și ușa s-a deschis cu un zgomot greoi. Noi am tăcut, stând în așteptare. Adulții însă au ezitat înainte să intre și au luminat încăperea din ușă, cu lanterne. L-am văzut în fața mea pe fratele meu cu chipul mânjit de lacrimi. Apoi primarul și fierarul au pășit înăuntru, cu puștile pregătite la șolduri, observându-ne cu atenție. Noi tăceam în continuare. Și respiram agitat. Mai marele satului își mușca buzele și își flutura nările, încordat ca un gardian înarmat care are de înăbușit o rebeliune a deținuților.

— Ce-i, netrebnicilor, ce e? a mârâit. Ce s-a întâmplat de faceți gălăgia asta?

Am deschis gura uscată, pregătindu-mă să le explic situația, dar n-a mai fost nevoie. Lumina felinarului din mâna stângă a fierarului a căzut peste cadavru și s-a înțepenit acolo. Sub privirile noastre tăcute și atente, bărbații s-au apropiat, suspicioși și cu obrajii crispați, fără ca măcar să se mai descalțe la intrare. Cu lanternele ridicate, s-au aplecat și au cercetat mortul. În cercul de lumină gălbuie, capul micuț, imatur și pricăjit, pielea palidă și tare ca o coajă de fruct, puțin sânge uscat sub nasul scurt. Pleoapele grele desfăcute de degete aspre, brațele îndoite și așezate unul peste altul pe abdomen.

Era oribil. În noi a început să clocotească o furie întunecată și jilavă, îndreptată împotriva țăranilor care continuau să-l cerceteze cu brutalitate pe băiat, în lumina lanternelor. Dacă aveau de gând să continue să-l inspecteze astfel, fără pic de respect, careva dintre noi avea să sloboadă un urlet feroce și să se repeadă la ei. Dintr-odată însă bărbații s-au ridicat și, lăsând cadavrul unde era, au ieșit în curte.

Tocmai răsărise o lună târzie. Priveam prin crăpătura îngustă a ușii pâlcul întunecat de săteni care vorbeau pe şoptite cu fierarul și cu primarul. Șușoteala lor înfocată era, probabil din cauza surescitării, într-un dialect puternic și nu înțelegeam aproape nimic. Nu aveam altceva de făcut decât să privim

mulțimea de țărani, ca o haită de câini care latră înghesuiți unii în alții.

Mai-marele satului a dat niște ordine cu glas repezit, iar apoi s-a lăsat o tăcere grea. Primarul a repetat și grupul de săteni s-a împrăştiat, străbătând curtea. Când fierarul a sărit pe cerdac și a dat să închidă ușa, am încercat să-i pun întrebări. Luna îi lumina din spate statura masivă și întunecată. A închis ușa fără să îmi acorde cea mai mică atenție, dar a plecat în grabă, fără să mai încuie. Așezați într-un colț cât mai îndepărtat de mort, cu genunchii la gură, am ascultat pașii sătenilor îndepărtându-se, apoi am auzit ca un sunet concret cum se stinge și se domolește surescitarea în corpurile noastre. Acum nici nu mai înțelegeam ce ne apucase să bubuim în ușă și să țipăm. Ce pot face niște copii când moare cineva?

Fratele meu și-a înălțat fața murdară de grăsime și funingine, de culoarea fierului, în lumina ce pătrundea de afară printr-o crăpătură a lemnului din ușă. Și-a întors spre mine ochii căprui-închis, ca niște agrișe, în care zăboveau încă urme de lacrimi și teroare.

— Ce-i? am zis.

Și-a trecut limba peste buze și acestea și-au recăpătat îndată elasticitatea și culoarea proaspătă.

— Mi-e frig.

— Ce s-a întâmplat, de ce nu ai haina pe tine? l-am întrebat punându-mi o mână pe umerii lui scuturați de fiori.

— I-am dat-o băiatului ăluia. Îi era frig, a spus fratele meu, întorcând capul în direcția mortului.

— Azi la amiază?

— Da.

— Acum nu mai are de ce s-o poarte, am zis enervat pe el. Du-te și ia-ți-o înapoi.

— Ăă, a răspuns el vag, coborându-și privirea.

— Hai că mă duc eu să ți-o aduc, am spus și m-am ridicat.

De parcă îi era teamă să nu fie lăsat în urmă, fratele meu m-a urmat de îndată.

Ca să pot scoate haina de culoarea ierbii de pe mortul ce zăcea cu fața în sus, a trebuit să îl zgâlțâi și să trag de el destul de tare. Când am reușit să o dau jos, am simțit ațintiți asupra mea prin întuneric ochii celorlalți. Dar altceva nu puteam face.

Haina mirosea a fructe descompuse rapid din cauza chimicalelor, a putreziciune inorganică, un iz diferit de cel pe care-l emana munca îndelungată a bacteriilor.

Fratele meu și-a pus haina pe umeri, fără să-și treacă brațele prin mâneci, și a rămas aplecat, privind fața băiatului mort, care plutea albă. Apoi un suspin mut i-a scuturat trupul.

— Îmi era prieten, știi, era prietenul meu! a repetat el printre oftaturi.

Am privit peste umărul lui la tovarășul nostru, alături de care călătoriserăm îndelungat, și care acum zăcea cu fața mică, ca de pasăre, rigidă, în sus și cu ochii reci, întunecați și larg deschiși. Lacrimile îmi curgeau pe obraz și cădeau pe umărul fratelui meu.

L-am prins de umeri și l-am ridicat, mi-am îndepărtat privirile de la fostul nostru coleg, acum un cadavru cu ochii deschiși, și ne-am întors în colțul celălalt al încăperii. Și după ce ne-am așezat acolo, printre ceilalți, fratele meu a continuat să fie scuturat de sughițuri mici de plâns, fapt care nu făcea decât să ne trezească din nou tristețea în inimi, mie și tovarășilor mei.

Am rămas acolo tăcuți vreme îndelungată. Apoi a răsunat clopotul de alarmă. Tremurând, am ciulit urechile, dar clopotul s-a oprit de îndată și, în scurt răstimp, am auzit la poalele pantei, în dreptul drumului pietruit din sat, o zarvă neobișnuită. Era ca un val ce pornea de acolo și se răspândea, ajungând până în toate cotloanele satului. Cu urechile îndreptate într-acolo, cu saliva adunându-ni-se în gură, am așteptat. Sunete de pași, zgomote ca de mobilă lovită, nechezături neașteptate de cal. Apoi lătrături neîncetate și plânsete înăbușite de copil.

În cele din urmă, toate aceste sunete s-au concentrat la capătul pantei și au pornit agale la drum. În întuneric, i-am căutat fața lui Miazăzi și am descoperit că și el îmi căuta mie privirea. Ne-am privit, atât de aproape încât frunțile stăteau să ni se atingă.

— Băi, a zis Miazăzi încet dar ferm.

— Hai să vedem, am spus eu.

Am sărit în picioare și am împins puternic cu umerii în ușa pe care fierarul uitase s-o încuie. Aceasta s-a deschis cu zgomot și, când Miazăzi și cu mine am coborât desculți în curtea rece, ni s-a alăturat și fratele meu. Ceilalți băieții au dat în mare grabă să se ridice, dar Miazăzi s-a răstit scrâșnind din dinți către ei:

— Voi stați aici, să păziți mortul. Altfel vin câinii sălbatici și-l mănâncă!

— Așteptați-ne aici, am strigat și eu. N-o să iert pe cine iese de capul lui!

Băieții și-au arătat nemulțumirea, dar nu au încercat să ne urmeze. Miazăzi, eu și fratele meu am pornit în goană pe cărare străbătând curtea.

*

Am alergat desculți peste pietrișul rece, am ajuns până la gardul scund de piatră și am găsit un colț de unde se vedea în vale drumul lat, pietruit. Vântul de noapte aducea cu el ceață, sunete de pași și agitație înăbușită, dar care totuși se întețea. Am văzut apoi deodată gloata de oameni care înainta pe drumul pietruit și am fost atât de șocați, încât am rămas fără suflare.

Oamenii, întunecați în lumina lunii și aruncând umbre groase, gri albăstrui, înaintau cu încetineală, gârboviți de bagajele grele pe care le cărau în spinare. Copii, femei și bătrâni cărau, cot la cot cu bărbații în putere, pachete în spinare și legături în amândouă mâinile. Sunetul căruțelor mușcând din pietre, vacile și caprele trase de femei. Lumina lunii făcea să lucească umede spinările ascuțite ale caprelor, acoperite cu blană albă și țepoasă, și făcea același lucru cu creștetele copiilor.

Se grupaseră și înaintau pe drumul pietruit, iar în urma lor mergeau doi bărbați cu puști în spate, probabil să-i protejeze, dar arătau de parcă îi mânau ca pe un banc de pești înspre năvod, către o fundătură misterioasă. Sătenii se înveliseră în tăcere și mergeau cu zel înainte, cu spinările cocârjate în față. În urma lor, drumul pietruit și casele micuțe de pe marginile lui rămâneau goale în lumina lunii.

— Ah! a oftat fratele meu fără vlagă, de parcă era pe punctul să leșine de uluire.

— Ah! a gemut și Miazăzi. Nemernicii!

— Până și caprele, a spus fratele meu, până și vacile și le-au luat!

— Fug! Nemernicii! a rostit cu furie în glas Miazăzi, înțelegând deodată ce se întâmplă. Fug în miezul nopții!

— Ah, am zis eu. Își iau tălpășița.

Fără să mai spunem nimic, am sărit gardul de piatră, am străbătut un câmp îngust și am alergat către drumul mare. Aerul rece al nopții, încărcat de ceață, ne îndurera pleoapele și obrajii, ca un praf aspru, dar noi parcă ne pierduserăm mințile și ne clocotea sângele în vine, ca la beție. Pe drumul pietruit, lumina lunii se reflecta în câteva grăunțe căzute în urma procesiunii. Țăranii deja nu se mai vedeau. Cu pași furișați și iuți, ne-am pitit sub crengile unui zarzăr bătrân, și am urmărit cu privirea sătenii cum urcau pe drumul șerpuit. Când au dispărut a doua oară din vedere, am luat-o din nou la goană, ca niște animale mici, și am găsit un alt loc de unde vedeam coada alaiului.

— Nemernicii, fug! a imitat fratele meu întocmai tonul lui Miazăzi.

Avea vocea răgușită, ca înnebunit de furie, dar straniu de vlăguită în același timp.

— Își iau până și caprele!

— Și-au luat tălpășița, a zis și Miazăzi. Dar de ce?

L-am privit pe Miazăzi, care stropea salivă de pe buzele țuguiate, cu ochii rotunzi, ca de copil. Ne-am uitat unul la celălalt. În ochii săi nu ghiceai altceva decât mirare.

— Nu știu. N-am habar, am mințit eu precaut.

Miazăzi își rodea unghiile nervos și mârâia. De sus, din depărtare, dinspre procesiunea sătenilor, s-a auzit un țipăt de copil, clar oprit de o mână de adult pusă peste gura micuță. Un câine a lătrat trist și fratele meu a fost scuturat de un fior.

— Să fugim și noi, să mergem cu ei? a zis Miazăzi.

— O să vină instructorul cu următoarea serie, am spus eu.

— Și eu ce treabă am? Sătenii s-au cărat. Hai să plecăm și noi cu ei.

Dar știam și eu și Miazăzi că, dacă sătenii ar fi avut intenția să îi însoțim, nu ne-ar fi lăsat închiși în templul întunecat. Știam că au plecat pe furiș, pe mutește, sub clar de lună și fără să vrea să ne ia cu ei. Așa că în loc să ne întoarcem să ne chemăm ceilalți tovarăși, îi urmăream ascunzându-ne în umbra copacilor de pe marginea drumului. Ce altceva puteam face?

Deodată s-au auzit pe drumul pietruit pași agitați, venind în fugă, iar noi ne-am repezit să ne ascundem în niște tufișurile mici, încărcate de chiciură. Sub lumina lunii l-am văzut în curând pe fierar, coborând în goană. Alerga cu corpul întors într-o parte, ținând deasupra șoldului o mână pe patul puștii atârnate în spate, ca să nu se bălăngăne. Speranța ne-a înfierbântat. Grupul de săteni se oprise și aștepta unde drumul intra în pădure. Încă e timp, mi-am spus. N-o să ne lase abandonați în valea în care se dezlănțuise molima.

Numai că speranțele noastre s-au dărâmat. Aproape imediat fierarul s-a întors, alergând cu un coș voluminos în mâna dreaptă. Răsufla greu și chiar și în întunericul nopții se vedeau aburii pe care-i scotea pe gură. Am fost șocați când am deslușit în coș, țopăind neastâmpărat, un iepure. S-a stârnit agitație când grupul de săteni s-a pus din nou în mișcare, dar noi am rămas așezați, fără să ne mai urnim de acolo. Picioarele desculțe ne amorțiseră complet și ni se umflaseră. Frigul începuse să ne cuprindă trupurile înfierbântate. Miazăzi s-a întors și s-a uitat la mine. Fața lui, un amestec straniu de delicatețe, de asprime bolnavă și de puerilitate, ca a unui pui de animal, era toată schimonosită într-un spasm, iar printre buzele deschise vocea refuza să se facă auzită. Ochii i s-au umplut imediat de lacrimi.

— Mă duc să le zic la ăilalți, a reușit în cele din urmă să spună cu o voce înfierbântată. Le zic că am fost abandonați aici.

A făcut apoi un gest obscen și a sărit afară din tufiș. Cu mâna pe umerii fratelui meu, ne-am ridicat încet și am ieșit. Eram expuși în lumina lunii, dar sătenii intraseră deja în pădure și nu se mai vedeau. Se mai auzea când și când un câine lătrând de dincolo de codru. Apoi, doar pașii grăbiți ai lui Miazăzi, alergând cât îl țineau puterile.

Fără vreun rost anume, am mers până la intrarea în pădure unde ne-am așezat pe un dig scund. Luna era aproape în întregime ascunsă de copaci și cerul gros și cenușiu căpăta un luciu alb de perlă de la răsăritul care se apropia. Era un frig crunt. Ceața începuse să se îngroașe și ne închidea câmpul vizual. Nu știam, nici eu nici fratele meu, ce să facem. N-avea nici un rost să ne repezim înapoi și să-i stârnim pe ceilalți. În plus, eram atât de obosiți, încât ni se părea prea greu să mai facem măcar un singur pas.

— Dormi puțin, am zis cu glasul umed de lacrimi.

— Îmi miroase haina, a spus fratele meu, vârându-și capul în coastele mele și încovrigându-se în mine. Nu mai vreau s-o port!

— Când răsare soarele o curățăm la râu, i-am zis ca să-l încurajez, dar nu știam dacă se poate spăla ceva în pârâul acela mic și sfrijit.

— Îhî, a răspuns fratele meu sucindu-se și lipindu-se de mine. S-o curățăm.

— Dacă bate vântul se usucă imediat, am zis punându-i o mână pe umăr și legănându-l ușor. Vântul de la miazăzi e numai bun.

— De dimineață se usucă imediat, a îngăimat fratele meu cu o voce moale, în care se topea somnul, a căscat încet și a adormit în poziția nefirească în care stătea.

Eram istovit, dărâmat și complet singur. Mi-am luat mâna de pe fratele meu și, îmbrățișându-mi genunchii, mi-am îngropat fața în ei. Într-adevăr, haina cu care era învelit băiatul păstra un miros negrăit de mort, o senzație aerată, ușoară. Mâine dimineață o spălăm în râu și o uscăm în vântul de la miazăzi, mi-am spus cu convingere. Nu conta la ce, dar trebuia să mă gândesc cu convingere la ceva. Pentru că nu voiam să mă gândesc că fuseserăm abandonați.

4
Izolarea

În zori liniștea domnea peste sat. Nu cântau cocoșii, nu behăiau animalele. Razele de dimineaţă ale soarelui se răspândeau moi și albicioase ca făina peste casele plăpânde, din care dispăruse orice urmă de mișcare, peste arbori, peste drumuri și peste scobitura adâncă a văii care le cuprindea pe toate. Îmbibau satul ca o apă palidă și nu aruncau aproape deloc umbre la picioarele noastre, ale copiilor abandonați, în timp ce ne plimbam încolo și încoace pe drumul pietruit, cu pași măsurați.

Nu ne puteam ascunde în templul întunecat, pentru că voiam să fim cât mai departe de cadavrul tovarășului nostru, întins cu fața în sus, care emana un miros jilav, tăcut precum arborii și casele. Așadar mergeam agale, cu ochii injectați de nesomn, cocârjați, cu mâinile îndesate în buzunarele hainelor, prin satul pustiu ca o plajă părăsită de lângă o mare furtunoasă.

Eram covârșiți de neliniști, dar pășeam pe drumul acoperit cu un strat de chiciură în grupuri de trei-patru, și, când ne întâlneam cu alți băieți care coborau cu expresii dezgustate, le făceam semne fluierând și le trimiteam zâmbete tăcute, cuprinși de o senzație de ireal care creștea tot mai mult. În satul părăsit, ca o piele abandonată de șarpe, ne simțeam oarecum neliniștiți, supăraţi din pricina împrejurării în care nimeriserăm, ca atunci când jucam prin vreun spectacol la o serbare școlară. Surescitarea acută pe care o simțiserăm cam o oră când aflaserăm de plecarea sătenilor se domolise, iar acum, pentru simplul fapt că ne arătam în tăcere respectul față de existența aceea neobișnuită care era satul părăsit, dădea să ne umfle un râs șleampăt, dacă nu strângeam grijulii din măsele. Și fără cineva care să ne supravegheze, nu aveam nimic de

făcut. Și nici nu știam ce să facem. Așa că ne încăpățânam să mergem agale încolo și încoace pe drumul de țară.

Satul era tăcut și aerul care acoperea valea era palid-albăstrui și limpede până la lacrimi. Pe panta muntelui unde erau minele abandonate, câte o pală de vânt făcea arbuștii să-și arate, toți deodată, dosul frunzelor, gri-argintiu, ca și când ar fi înotat acolo furios nenumărați pești. Apoi, după un scurt răgaz, marea de arbori se agita, semnalând că vântul își schimbase direcția. Vântul nu cobora însă până la capetele și umerii noștri scunzi, iar soarele era cald. Casele, încuiate cu lacăte mari de fier și cu zăvoare înfășurate în lanțuri, rămâneau tăcute. Noi pășeam agale printre ele.

Soarele a trecut peste creste și brusc s-a făcut amiază. Din casele încuiate și părăsite auzeam pendule anunțând ora. Apoi, pe neașteptate, ne-a cuprins foamea. Ne-am dus în încăperea în care duhnea întins tovarășul nostru mort și, speriați și ținându-ne răsuflarea, ne-am luat ranițele în care mai aveam niște pâine uscată. Ne-am întors cu ele în piața din fața școlii și am mâncat. Motivul pentru care ne adunaserăm toți acolo era mica cișmea din care țâșnea un firicel de apă tulbure, dacă pompai cu putere. Alt motiv anume nu aveam. Și neclar era și de ce continuam să păstrăm tăcerea aceea caraghioasă și neobișnuită, încărcată de stinghereală nefirească. În sat, în satul acela tăcut, eram probabil singuri și toți împărtășeam același simţământ copleșitor de uluire. Trăiam cu toții aceeași stare, despre ce am fi putut să discutăm?

Numai că după ce am mâncat, burta plină i-a făcut pe unii să simtă furie, oboseală și tristețe, iar pe alții o simplă mulțumire. Astfel că, odată împărţiţi fiecare după cum se simţea, și-au făcut apariția și vorbele.

— De ce au fugit țăranii? m-a întrebat unul dintre băieți. Nu știi?

— De ce oare? a spus și fratele meu, care ședea lângă mine cu genunchii îmbrățișați, plecându-și capul.

— N-am idee, am zis.

Din nou un cerc de tăcere apatică a început să crească din noi și să cuprindă satul și valea, de unde i s-a auzit ecoul. Unii se întinseseră pe pietre, alții se sprijineau de trunchiuri de copac, privind cerul, care se infiltra straniu în spatele capetelor noastre, și am rămas așa o vreme, cu gândurile împrăștiate.

— Auzi, băi, mi-a zis deodată Miazăzi ridicându-se. Tu n-ai băut apă de la cișmea, nu?

— Ăă, am făcut eu panicat.

— De ce? a continuat să mă preseze Miazăzi serios. Știu de ce, ți-e frică de molimă, nu? Sătenii au fugit de frica epidemiei și ne-au lăsat aici fiindcă colcăie microbii pe noi!

Toți au fost cuprinși de agitație. Trebuia să fac ceva să își recâștige cât de cât echilibrul. Altfel îi apuca disperarea și deveneau violenți. De fapt, asta era și problema mea, o problemă cât se poate de urgentă.

— Molimă? mi-am schimonosit eu gura a dispreț. Nici nu mi-a trecut prin cap așa ceva!

— În magazie a murit o femeie din sat, nu? Și mai e și tovarășul nostru, a zis Miazăzi.

— El era bolnav dinainte să venim noi aici, i-am răspuns. Nu-i așa, ziceți și voi?

— Și animalele, a adăugat Miazăzi după un răgaz de gândire. Mai sunt și animalele care au murit.

Hoiturile animalelor, imaginea și mirosul leșurilor pe care le îngropaserăm cu o zi în urmă mi-au revenit în amintire și m-au făcut să mă cutremur. Oare care era adevărata cauză a morții lor?

— E o boală de șobolani și de iepuri în călduri, mi-am exagerat eu tonul sardonic. Cui îi e frică de așa ceva poate să se ducă după săteni.

— Eu plec, a spus Miazăzi săltându-și rănița pe umăr și ridicându-se hotărât.

— Nu vreau să mor. Tu, dacă vrei, poți să stai aici gemând de boală și să-l aștepți pe instructor să vină cu cealaltă grupă.

În urma lui s-au ridicat toți unul câte unul, până când am rămas doar eu cu fratele meu. Ne-am uitat unul la celălalt. Pielea netedă din jurul gurii îi tremura de încordare. Miazăzi și ceilalți au pornit pe drumul pietruit, iar noi, lăsându-ne ostentativ ranițele în urmă, ca să ne semnalizăm dezacordul, i-am urmat.

Eu și fratele meu mergeam ținându-ne pe după umeri, la oarecare distanță în urma celorlalți, pe cărarea şerpuitoare care urca, continuându-se cu drumul din pădure, acoperit de frunze jilave. Ne etalam solidaritatea frățească și în același timp opoziția față de Miazăzi, dar adevărul este că nu aveam încredere că aș fi putut rămâne în sat după plecarea lui Miazăzi și a celorlalți. Prin urmare, când fratele meu, strângându-mă cu mâna de umăr, și-a ridicat spre mine privirea febrilă, l-am ignorat cu cruzime. Ochii lui mă întrebau într-adevăr e molimă, de-aia au murit animalele? Iar eu răspundeam în gând, iar și iar, nu știu, de unde să știu eu așa ceva?

Ieșiți din pădure, acolo unde începea șina de vagonet, grupul lui Miazăzi se oprise nedumerit și eu cu fratele meu, uitând de noi, ne-am apropiat în goană. Deja distanța care ne separase începuse să se micșoreze, iar acum redeveniserăm un

singur grup, care privea stupefiat pe partea cealaltă a șinelor. Am oftat cu toții.

Pe șinele de vagonet care străbăteau valea, aproape de latura cealaltă a pantei, fusese construită un fel de baricadă, mustind de răutate, făcută din bușteni, scânduri, traverse și pietre, care ne tăia accesul. Să încerci să urci și să traversezi peste mormanul înălțat deasupra șinelor înguste însemna o cădere sigură în fundul văii, cu picioarele prinse între pietre desprinse brusc și bucăți de lemne. Baricada se înălța ca un perete solid, dar în același timp era și o capcană încărcată de primejdie și fragilitate. Iar în fundul râpei se auzeau vuind tumultuos apele umflate de inundațiile din amonte. La început judecata ne-a fost întreruptă de nedumerire și năuceală. Ba chiar și eu, care nu intenționam să traversez valea și să plec, n-am putut decât să rămân tăcut, cu pieptul plin, împărtășind starea celorlalți.

Printre ramurile arborilor înalți, veștejiți de frigul iernii, am văzut apărând un bărbat din cabana de lângă vagonet. Mai întâi Miazăzi a început să strige, dar apoi i s-au alăturat și ceilalți.

— Băi, băi! urlam ca să-i atragem atenția bărbatului de pe partea cealaltă, de departe, fluturându-ne brațele și bețe.

Ecourile glasurilor noastre răsunau prin vale, ca un cor melancolic.

— Băi, noi am rămas aici, băi!

Chipul mic, roșcat de pe partea cealaltă ne observase, cu siguranță. Și-a luat pușca de pe umăr și, cu ea la piept, s-a mutat cu repeziciune pe un dâmb din stânga cabanei. Ne-am lăsat să cadă brațele obosite și am încetat să mai strigăm, căci începuseră să ne doară gâturile. Înțeleseserăm. Că bărbatul își găsise o poziție de unde să poată vedea bine pe oricine ar fi fost suficient de aventuros și disperat să încerce să traverseze de-a lungul șinelor. Că baricada fusese construită ca să ne respingă, ba chiar că puseseră și un paznic. Că eram închiși acolo.

O furie iscată pe neașteptate ne-a înfierbântat tuturor corpurile. Înnebuniți, am huiduit înspre partea cealaltă a văii. Dar, înainte de a ajunge până la bărbatul de pe panta cu pâlcuri de stejari, așezat într-un genunchi, cu pușca îndreptată spre șine, urletele noastre au căzut în fundul râpei unde s-au amestecat și stins în sunetul râului. Eram furioși și singuri.

— Ce pot să facă nemernicii! a zis Miazăzi cu vocea pițigăiată de nervi. Au de gând să împuște pe cine traversează podul, împuțiții!

— De ce? De ce să ne împuște? a spus fratele meu, cu ochii înotând în lacrimi și cu vocea copilăroasă tremurând. De

ce să tragă?

— Doar nu suntem dușmani, a spus un alt băiat plângând, îmboldit de agitația fratelui meu. Nu suntem dușmanii lor!

— Ca să ne țină închiși aici, a zis Miazăzi. Nu vă mai văicăriți. Vor să ne țină închiși aici, ați înțeles?

— De ce să ne închidă? a întrebat firav fratele meu, intimidat de violența din glasul lui Miazăzi.

— Fiindcă și tu, și eu am luat boala, a zis Miazăzi. Le e frică să nu împrăștiem microbi în jur. De-aia ne-au închis și așteaptă să murim ca niște câini, sau ca niște șobolani.

— N-am luat nici o boală! am spus privindu-l feroce pe Miazăzi, sperând să fiu auzit de ceilalți. Doar că ei cred asta. De dimineață a fost vreunul care să vomite? I-au ieșit cuiva bubițe roșii pe piele, a făcut cineva păduchi?

Toți tăceau. În ecoul scurt al propriului meu glas, mi-am mușcat buzele.

— Hai să ne întoarcem, a spus Miazăzi după o vreme. Prefer să mor de molimă decât împușcat.

Apoi, cu un țipăt ciudat, i-a tras un șut în fund băiatului din față și a luat-o la goană. Am pornit în urma lui, pe drumul care traversa pădurea. Alergam cam la întâmplare și cu suflarea tăiată după Miazăzi, care fugea cu toată puterea. L-am ajuns din urmă la ieșirea din pădure, unde se oprise să se odihnească. O vreme n-am putut nici unul decât să gâfâim. Ceilalți, care rămăseseră mult în urma noastră, veneau și ei alergând și stârnind în pădure un foșnet ca o pală de vânt care anunță furtuna. Glasurile lor erau încărcate de neliniște, ca niște tânguiri.

— Să nu te-aud că pomenești de molimă, i-am zis cu asprime lui Miazăzi. Dacă din cauza ta încep ăștia să se vaite, să știi că nu scapi ușor!

Miazăzi a dat să se împotrivească vorbelor mele amenințătoare și a împuns cu bărbia în aer, dar până la urmă n-a mai zis nimic. A rămas tăcut, cu capul întors și cu o expresie nervoasă și neliniștită.

— Bine? Nici eu n-o să zis nimic, am adăugat.

— Ăhă, a răspuns el ambiguu.

Părea că alte gânduri îi captau atenția mai mult decât vorbele mele. Apoi a devenit brusc poruncitor:

— Dacă vrem să evadăm e foarte simplu. Ei nu veghează decât asupra șinei de vagonet, doar nu suntem într-o groapă!

Știam bine însă că Miazăzi nu face decât să se dea curajos. Îi simțeam cu coada ochiului privirea iritată, dar nu am zis nimic. Cuvintele sătenilor care îl vânaseră pe cadetul dezertor, violența apei și adâncimea văii pe care o văzusem cu

propriii mei ochi mă convingeau că orice scăpare era imposibilă.

— Am putea să urcăm muntele de pe partea cealaltă a văii, a zis Miazăzi împotrivindu-se îndărătniciei din tăcerea mea, dar aerul poruncitor din purtarea sa dispăruse deja.

— Acolo ne așteaptă o bătaie soră cu moartea din partea țăranilor de dincolo de munte, am zis. Așa cum te-au bătut și pe tine când ai încercat să evadezi.

Bariera înălțată peste șinele vagonetului nu era decât un simbol. Un simbol în care se aduna, strat peste strat, dușmănia țăranilor din toate satele din jurul văii în care fuseserăm închiși, un perete gros și rezistent pe care nu-l puteam străbate. Era imposibil să îi facem față și să ne croim drum prin el.

— Bătaie soră cu moartea? a gemut Miazăzi. De trei ori am încercat să scap, de trei ori m-au bătut. Dar acum e vorba de unul care stă și ne păzește cu pușca de vânătoare. Știi când am ajutat la omorâtul vacilor și câinilor bolnavi. Ă? Le dădeau în cap cu un ciocan vițeilor care gemeau de boală.

— Încetează, dacă nu vrei să ți-o iei pe cocoașă! am strigat, simțind cum mi se urcă sângele la cap. Să nu mai spui asta a doua oară!

— Înțelegi și tu imediat, a continuat Miazăzi fără să dea atenție atacului meu. Ca să-l lovească unde trebuie, trei oameni țineau vițelul în picioare. Iar rolul meu era să-l amăgesc cu apă sau cu paie.

Am dat să-i sar la gât lui Miazăzi. Numai că ochii i s-au umplut de lacrimi într-o clipită. Am inspirat adânc și am rămas pe loc.

— Ă? a îngăimat el ștergându-și lacrimile cu dosul palmei. Chiar am făcut asta!

— E altceva că noi suntem închiși aici. Nu e nimeni dintre noi bolnav, am zis.

— Nu știu să-ți explic bine, s-a grăbit Miazăzi. Mi-am adus aminte de vremea când omoram vițeii în felul ăla. Mi-am adus aminte dintr-odată.

Aproape că eram și eu tras în furia încărcată de tristețe care-l podidise pe Miazăzi. Nu-mi mai puteam ascunde tremurul buzelor, care nu venea numai din pricina furiei.

— Da, dar ce poți să faci? am zis. Nu te mai văicări. Suntem închiși, asta e!

Ne-au ajuns din urmă și ceilalți, împreună cu fratele meu. Înconjurați de ei, Miazăzi și cu mine ne-am privit în ochi, ca niște buni prieteni.

*

N-am de gând să justific ce am început să facem în după-amiaza aceea. Nici unul dintre noi n-a hotărât nimic sau n-a zis ceva despre asta. Deși un lucru ieșit din comun, totuși a început cât se poate de natural, așa cum vine brusc o perioadă în viața unui copil când picioarele i se lungesc cu rapiditate.

Ce am făcut mai întâi a fost să ne alegem fiecare, sau în grupuri de câte doi, câte o casă și să-i deschidem cu forța uşa ferecată. Am scos la iveală mâncarea ascunsă, fără însă a simți freamătul minţii și bătăile puternice în piept pe care le simți când furi.

Eu cu fratele meu ne-am ales casa cea mai depărtată de drum, cu pereții vopsiți în pătrățele. Am scos lacătul și, cu pietrele pe care le adusese el, am lovit până am spart bârna care bloca ușa. Apoi fratele meu, atent, dar iute și agil ca un pește, s-a strecurat în tinda întunecată.

Era întuneric înăuntru și arăta ca un colț de pădure uitat de oameni. Lipsea mirosul blând și frumos al vieții, zăbovea în aer doar izul, deja în descompunere, lăsat de oameni. Nu existau ochii de străin care să ne supravegheze din orice colțișor de cum păşiserăm în casă, nu existau nici în pereții nevăruiți, nici în grinzile dezgolite, nici în mobila grea care stătea într-o rână pe rogojinile de paie întinse pe jos. Nu era nici un străin acolo și, mai presus de toate, nu era nici un om acolo. Era o casă abandonată.

Împreună cu fratele meu călcam indiferenți peste cearşafuri uitate în năuceala plecării, căzute pe jos pe rogojini sau printre scânduri. Așa cum culegi iarba crescută pe marginea drumului, am adunat de prin toate ungherele, pe unde erau dosite, saci de orez, puțin pește uscat, o sticlă spartă la gură pe fundul căreia se mai găsea foarte puțin sos de soia și le-am scos pe toate în drum, în fața casei. Amândoi ne mișcam în tăcere. Într-unul din rânduri, când am ieșit să pun peste grămada de provizii o cutie cu făină de soia, Miazăzi, care scotea și el ce găsea de mâncare din casa mică din colț, cu acoperișul de paie, a strigat la mine schimonosindu-se.

— E cel mai penibil furt pe care l-am făcut vreodată, a spus el dezgustat.

— Cum o ai? am strigat spre Miazăzi, care toată ziua se lăuda că are niște erecții formidabile de câte ori pleacă la furat.

— E ca o păpușă de fetițe, mi s-a pleoştit toată.

Vocea lui Miazăzi s-a stins, lăsând în urmă ecoul unui sentiment de goliciune, iar eu m-am întors la „furtul penibil“. Nu ne lăsam, fiindcă altceva nu aveam de făcut. Dar acțiunea noastră necugetată și vinovată nu putea să dureze prea mult. Casele erau mici și sărace. Și, mai presus de toate, nu ne puteau stârni curiozitatea decât o perioadă limitată de timp.

Ne-am hotărât ca, cel puțin deocamdată, să ducem cât putem lua în brațe din prada noastră în piața din fața școlii. Acolo deja începuseră să-și adune și ceilalți recolta. Erau aceiași și aceiași saci jalnici și plicticoși cu mâncare. Ne garantau traiul zilnic pentru o perioadă îndelungată, dar atât și nimic mai mult. Toți erau istoviți și păreau mai degrabă rușinați de prada măruntă pe care o aveau la picioare. Fără să spunem nimic, am evaluat din priviri captura celorlalți și ne-am întors agale pe pantă să aducem și restul.

— Hei, a făcut fratele meu scurt, înăbușindu-și vocea. Acolo!

Mușchii destinși mi s-au încordat și sângele mi-a năvălit în cap. În locul în care lăsasem proviziile stătea un băiat coreean cu unul din saci noștri de orez în mână și ne privea.

În liniștea care domnea peste vale, printre strigătele bruște și lălăite ale celorlalți, scăldat de razele târzii ale soarelui, simțind că-mi ia pielea foc, înaintam cu ochii pe vrăjmașul meu. A lăsat sacul de orez să-i cadă din mână, și-a coborât capul și, când se pregătea să se pună în gardă, am sărit pe el.

Primele lovituri, înainte să apucăm măcar să ne tragem suflarea, unghiile înfipte în pielea celuilalt, corpurile izbindu-se, picioare încâlcite, prăbușirea peste pietre, șuturile și coatele trase pe înfundate, în timp ce ne rostogoleam. Fără să rostim vreun cuvânt, ne luptam din răsputeri unul cu celălalt. Trupul băiatului coreean mirosea puternic și era infinit de greu. Am rămas imobilizat sub greutatea lui, cu brațul drept țintuit de-un genunchi. Mi-a vârât degetele groase în nări și a început să-mi curgă sânge din nas, pe bărbie, dar nu-mi puteam scoate capul de sub pieptul lui. Nici el însă nu se putea mișca și gâfâia din greu. Mi-am eliberat stânga și, cu degetele răsfirate, am scurmat în pământ. S-au auzit pașii în fugă ai fratelui meu apropiindu-se, o mârâială amenințătoare din partea coreeanului, apoi fratele meu mi-a apăsat în palmă o bucată mare de piatră. Pumnul meu, devenit greu și mare, l-a izbit pe dușman în gât.

Băiatul coreean a gemut și a alunecat de pe mine, epuizat. M-am ridicat, apăsându-mi nările cu palma. Inamicul meu a rămas lungit la pământ, privindu-mă cu fața copilăroasă, rotundă și grăsană, cu buze cărnoase și puternice, cu ochi moi și îngușți. Mi-am încordat piciorul și l-am coborât, ca să-l izbesc în pântecul rămas fără apărare. Apoi m-am întors către fratele meu. Acesta se retrăsese sub copacii de lângă drum și, cu mâinile sprijinite pe coapse, se uita la noi cu ochii înlăcrimați.

I-am făcut semn cu bărbia să se apropie și am luat restul de provizii. Fratele meu a dat să apuce mai întâi sacul de orez

pe care băiatul coreean încercase să-l fure, dar l-am oprit. Nu mai aveam chef să-l luăm cu noi. Ne-am întors apoi pe costișă, lăsându-l în urmă pe băiatul care, încă întins la pământ, ne urmărea cu privirile.

— Ești puternic, a spus fratele meu, cu glasul înlăcrimat.

— Și ăla era puternic, am zis și m-am uitat în urmă, cu sângele curgându-mi din nas peste bagaje.

Coreeanul luase sacul de orez și se îndrepta, șchiopătând, spre podul îngust și scurt de pământ care străbătea vâlceaua. Pe costișa de pe partea cealaltă era așezarea coreeană, unde băiatul voia să se întoarcă acum. Nu eram singurii rămași aici, mi-am zis simțind un mic mugure de simpatie. Numai că sângele continua să-mi curgă din nas cu încăpățânare și dacă nu-mi țineam fața în sus, mă murdăream pe piept și pe mâini și mânjeam și proviziile de mâncare. Pierzându-și răbdarea, fratele meu o luase înainte, alergând spre ceilalți băieți să le povestească cum m-am bătut cu coreeanul apărut din senin.

*

Vestea că nu suntem singurii oameni din vale a stârnit agitație printre băieți. Spre seară însă aveam să mai descoperim un vecin rămas în urmă.

Tocmai ne aleseserăm toți câte un loc de dormit și ne preparam cina. Fiecare a ocupat casa care i-a fost pe plac. Eu cu fratele meu ne hotărâserăm să stăm într-o clădire ca o magazie, aflată la capătul pantei care urca dinspre școală, probabil folosită drept hambar la vremea recoltei, o construcție ce cuprindea o tindă de pământ bătătorit, unde erau împrăștiate grăunțe de porumb, paie și saci de paie, alături de o dușumea înălțată, din scânduri. Ne-am adunat acolo proviziile de mâncare și o pătură înflorată, sub care să dormim. Cât am strâns în tindă câteva lemne de foc, fratele meu a smuls niște legume din grădina strâmtă din spatele magaziei și a căutat un ceaun la mica gospodărie vecină. Am pus în vas legumele tocate, pește uscat și câțiva pumni de orez, apoi am mers la pompa din fața școlii să-l umplu cu apă.

În fața magaziei de pământ se adunaseră câțiva băieți care se iteau înăuntru prin ușa deschisă. Peste trupurile lor înghesuite unul în celălalt, mărunte dar robuste, soarele de asfințit arunca o umbră purpurie închisă. Toți erau cuprinși de uluire. Împreună cu fratele meu, am luat-o la goană spre ei și am văzut în întunericul magaziei un cadavru întins, învelit cu pânză, și, așezată alături, confuză dar plină de vrăjmășie, o

fată. O priveam pe copilă cu respirația tăiată. Nu mi-am putut înăbuși un suspin de uluire.

— Au fugit din sat înainte s-o înmormânteze, a zis Miazăzi cu glas gâtuit, dar îngroșat de surescitare, în timp ce-și făcea loc cu coatele printre ceilalți și s-a apropiat de mine. Au abandonat-o aici. Ce oribil să faci așa ceva!

— Îhî, am zis eu uitându-mă la fata care ne privea speriată, fără cea mai mică mișcare, și la fruntea cadavrului ca o plantă, de un alb crud, care zăcea cu fața în sus, dincolo de mâinile sprijinite ușor ale fetei.

Aerul înserării lucea galben și încerca să se strecoare înăuntru.

— Ia mirosiți bine, pute! a zis Miazăzi fornăind. Pute la fel ca un câine mort!

— Cine a găsit-o?

— A vrut cineva să doarmă aici, a zis Miazăzi întărâtat și a chicotit. O moartă și o fată nebună. Cineva a vrut să se culce cu ele.

— Ia nu vă mai uitați, am zis deranjat de priveliștea pe care o oferea fata, deloc frumoasă, murdară, copleșită de spaimă, cu buzele deschise și gingiile roze, cu obrajii încordați, zvâcnind convulsiv.

În plus, nici nu voiam să mai văd cadavrul.

— Cine-a deschis ușa s-o închidă la loc, a zis Miazăzi.

Unul dintre băieți s-a apropiat timid de ușă, iar fata și-a schimonosit chipul, vestind un hohot de plâns. Apoi, dincolo de poarta care se închidea, i s-au auzit suspinele. Fata s-a transformat brusc într-un mister care a crescut și s-a extins. Ușa s-a înțepenit nefiresc și a refuzat să se închidă cu totul, iar băiatul care a tras de ea s-a lăsat păgubaș, tremurând vădit de spaimă. Am rămas o vreme nemișcați. Dar nu ne simțeam în largul nostru. Purtându-ne fiecare temerile tari în piept, ne-am întors la locuințele noastre și am continuat să ne pregătim cina.

Am dat foc lemnelor făcute morman în tindă, am pus ceaunul deasupra flăcărilor palide și mici, măcinat de o foame ca de lup, și am așteptat, reflectând asupra noii noastre vecine suspecte.

— Fata aia, a zis fratele meu pe gânduri. Cu siguranță a înnebunit fiindcă i-a murit mama.

— De unde știi că a înnebunit?

— Fata aia murdară! a zis el nelămurit. Nu-i așa?

— Îhî, am gemut eu. Era cam murdară.

Fiertura a fost gata mult mai repede decât am fi crezut și nici nu era tocmai rea la gust. Ne-am scos din ranițe tacâmurile și am mâncat în tăcere, absorbiți, cina abundentă. Flăcările care se înălțau din mijlocul tindei încălzeau aerul din magazie

și îl îmbibau cu un miros jilav, de nerecunoscut. După ce ne-am umplut burțile, moleşiţi de la căldură ca niște moluște, ne-am întins peste paiele care acopereau podeaua de scânduri și ne-am învelit în pături. Era noapte și noi eram liberi în sat. Trebuia, prin urmare, să dormim din proprie voință. Fratele meu închisese ochii și, trăgându-și până sub bărbie pătura aspră și masivă, mirosind a sudoare și a grăsime, respira liniștit. M-am gândit să-i duc restul de fiertură fetei din magazie. Îmi era însă prea peste mână și, în plus, mi-era teamă de cadavrul femeii care zăcea întins acolo. Am început să fiu urmărit îndeaproape de imaginea cadavrului pe care îl văzusem în lumina sumbră a înserării. Apoi mai era și tovarășul nostru răposat, cu fața în sus, în templul acum pustiu. Cu gândul la moarte, am fost asaltat de simţăminte care-mi îngreunau pieptul și care îmi uscau gâtlejul, simţăminte care se înghesuiau cu repeziciune printre viscerele mele. Era o meteahnă a mea. Odată ce astfel de senzații mă zdruncinau cu totul, nu mai puteam scăpa de ele cu nici un chip până ce nu adormeam. Mai mult, ziua în amiaza mare nu reușeam să rememorez aceste trăiri cu intensitate egală. Pe spinare și pe coapse a început să-mi curgă o sudoare rece, în care m-am scufundat până la gât. „Moartea“ însemna lipsa existenței mele într-o sută de ani, în câteva sute de ani, într-un viitor infinit de distant. Chiar într-o vreme atât de îndepărtată, probabil că vor exista războaie, și copii în școli de corecție, și oameni care să se prostitueze pentru homosexuali, și oameni care să ducă o viață sexuală extrem de sănătoasă. Dar atunci eu nu voi mai fi. Neliniștea îmi apăsa pe piept și clocoteam de furie, mușcându-mi buzele. Din cele două cadavre țâșneau nenumărați microbi care îmbibau, ca o sudoare, aerul din valea îngustă. Iar noi nu aveam ce să facem să ne apărăm. M-a scuturat un fior nepotolit.

— Ce-i? a întrebat fratele meu.

— Nu-i nimic, am zis cu glasul răgușit. Dormi mai repede, hai!

— Nu ți-e frig? a zis fratele meu reținut, după câteva momente. Bate vântul aici.

M-am ridicat și am desfăcut o rogojină de paie de pe dușumea, cu care am acoperit deschizăturile din ușă, ca să nu mai intre vântul. Prin crăpăturile acelea se vedea tremurând, ca un semnal, focul moale pe care îl făcuse coreeanul pe partea cealaltă a muntelui, în dreptul așezării. Și-a aprins focul, mi-am zis în sinea mea, simțind undeva în străfundul corpului ca un mugur, un mic sentiment cald, de prietenie. Cu o oarecare plăcere am resimțit din nou vânătăile ușoare care îmi acopereau corpul și durerea din nări. Tipul chiar era puternic.

Printre coreeni sunt unii destul de forțoși și când te bați cu ei durează ceva timp.

— Îmi arăți desfăcătorul în formă de cămilă? m-a întrebat fratele meu, alintat. Măcar puțin?

Am scos din raniță desfăcătorul de sticle în formă de cap de cămilă și i l-am întins. Era un obiect inutil în acel moment, dar fratelui meu îi plăcea foarte tare și ar fi vrut să i-l dau lui. Când m-am băgat din nou sub pătură, și-a lipit spatele de al meu, spatele lui fierbinte și drag.

— Auzi, i-am zis eu cu blândețe. Nu ți-e frică?

— Ă? Îmi împrumuți o vreme desfăcătorul ăsta? a zis somnoros și a căscat fără energie. Pot să-l pun la mine în raniță?

— Mi-l dai înapoi altă dată, am zis mărinimos.

Focul din tindă dădea să se stingă și se auzeau țipete de animale din pădurea care înconjura valea, fâlfâieli de aripi și scoarța copacilor crăpând de frig. Mă chinuiam să adorm, dar eram atât de copleșit de imaginea morții, oprimantă, iritantă și dezolantă, încât aproape că m-a cuprins invidia și mi-au pierit sentimentele calde față de fratele meu, când l-am auzit cum începe să respire a somn, ca un înger liniștit. În sat, cei abandonați și cei morți fie dormeau, fie sufereau de insomnie, iar în afara satului un număr nesfârșit de oameni plini de răutate dormeau duși.

5
Solidaritatea celor abandonați

A doua zi de dimineață, aproape fără să vorbim, am făcut din nou un terci cu fratele meu și l-am mâncat, așezați în tindă, îndreptați spre foc. Nici unul din noi nu avea chef de mâncare. Liniștea se așternuse peste sat.

Afară strălucea un soare moale și plăpând de iarnă. Pe marginile drumului se dezgheța chiciura. Ne-am tras gulerele hainelor peste gât și am coborât panta. În piața din fața școlii se adunaseră deja alți băieți, unii șezând pe vine, alții plimbându-se fără rost încolo și încoace. Aerul care-i cuprinsese, de trândăveală și apatie, mă învăluia și pe mine, ca o otravă.

Eu și fratele meu ne-am așezat pe o piatră într-un colț al pieței și ne-am prins genunchii în brațe. Grupul din jurul lui Miazăzi începuse să sară capra, dar tuturor le lipsea entuziasmul și se jucau plini de lehamite, reușind în cele din urmă să-i enerveze pe ceilalţi. Deși cerea mișcări pline de energie, nu era neapărat mai interesant decât să stai cu genunchii la gură. Sătui să joace capra, băieții din grup s-au întins în cerc, și-au lăsat pantalonii în vine și și-au lăsat vintrele în bătaia vântului. Chicoteli obscene și hliziri zgomotoase. Sexurile lor, scăldate în lumina soarelui, s-au ridicat alene, apoi s-au zbârcit la fel de încet și s-au ridicat din nou. Mișcările lor autonome, lipsite de vitalitatea aspră a dorinței, dar și de blândețea care întovărășește satisfacția, au fost o vreme îndelungată centrul atenției noastre. Dar nici asta nu era interesant.

Câtă vreme am privit amuzamentul fără vigoare, aruncam câte o privire la pendula pe care unul dintre noi o târâse afară dintr-o casă, sau înălțam ochii către cer, măsurând poziția soarelui. Dar timpul abia se târâia. Timpul stă pe loc, mi-am

zis eu enervat. La fel ca animalele domestice, dacă nu e sub supravegherea aspră a unui om, nu se mișcă deloc. Timpul e ca un cal sau ca o oaie, fără ordinele unui adult nu face nici un pas. Iar noi eram imobilizați în încremenirea aceea a timpului. N-aveam nimic de făcut. Dar nimic nu e mai greu, mai supărător și nu te obosește până în străfundul corpului mai rău decât să fii închis undeva fără să ai nimic de făcut. M-am ridicat tremurând.

— Ce-i? a întrebat fratele meu absent, fără să-și îndrepte privirea nicăieri anume.

— Mă duc să-i dau ce-a rămas din terci fetei ăleia din magazie, mi-a venit mie brusc ideea.

— A, da? a zis el fără vlagă, plecându-și capul și dezgolindu-și ceafa subțire și murdară, dar frumoasă de-ți stătea inima în loc. Eu mă duc să caut niște legume bune.

— Ar fi bine dacă ai găsi niște varză, am spus și am pornit în fugă panta către hambar, lăsându-l în urmă.

Terciul se sleise pe fundul ceaunului. Când l-am văzut, am ezitat, dat nu am renunțat la planul meu. Nu aveam nimic altceva de făcut. În plus, pentru noi, cei abandonați în sat, totul era rece și sleit și refuza să se topească blând. Întorcându-mă în fugă, mă gândeam cât de departe de orice moliciune și căldură sunt și drumul pietruit, și arborii desfrunziți, și clădirea școlii, și tovarășii mei obosiți care stăteau pe vine ca niște animale în piață.

Ușa groasă a magaziei era întredeschisă, lăsând doar o crăpătură. M-am uitat înăuntru și m-am speriat când am văzut-o chiar lângă mine pe fată, cu chipul luminat nefiresc de razele prăfoase și albicioase. Ochii ei umflați de nesomn se uitau cu îndărătnicie chiar la mine. Dincolo de umerii ei înguști, era întins cadavrul cu fața în sus, neschimbat. Probabil că fata, în dorința de a scăpa de mirosul mortului, încerca să respire aerul proaspăt care venea prin deschizătura ușii, mi-am spus simțind o izbucnire de dezgust care nu era îndreptată în nici o direcție anume. În grabă, am împins ceaunul prin crăpătura ușii.

Fata s-a speriat brusc și s-a ridicat. Fâstâcit, vocea mea a sunat răgușită și timidă.

— Uite, ia și mănâncă, da?

Fata a rămas tăcută și și-a plecat capul, sperioasă ca o găinușă. Am vorbit din nou, enervat de propria voce, poticnită și gângăvită:

— Maică-ta a murit, nu? Hai, ia și mănâncă.

Fata și-a acoperit urechile devenite piatră și a tăcut cu încăpățânare. Mi-am răsucit violent și am luat-o la fugă pe drumul pietruit, nervos și mușcându-mi buzele. Tâmpita, tâmpita, mormăiam eu ocărând-o, dar în mod ciudat, dacă-mi

încetam boscorodelile, ar fi dat să mă podidească lacrimile. Pățisem ceva.

Întorcându-mă la piața din fața școlii, am văzut băieții adunați în jurul fratelui meu care, în loc de varză, adunase de undeva un cățel de talie medie, jigărit și care nu arăta tocmai sănătos, pe care îl ținea între genunchi. Stătea aplecat spre el, cu o expresie febrilă, iar animalul prietenos se freca cu botul de pieptul lui, scoțând niște sunete ce păreau a fi gemete de foame.

— Unde l-ai găsit? am întrebat cu respirația tăiată de surpriză. De unde ai găsit câinele?

Nu-și putea ascunde bucuria și mândria, dar pe chipul său cu umbre roșiatice plutea confuzia și când a deschis gura s-a bâlbâit.

— Nu poate să vorbească fiindcă e așa fericit că a găsit câinele, s-a băgat Miazăzi în vorbă cu o voce ursuză în care se amestecau invidia și batjocura. Hai să-l omorâm în bătaie și să-l mâncăm!

Un fior l-a trecut pe fratele meu și a luat câinele în brațe. S-a holbat în sus la Miazăzi, cu o privire feroce, încărcată de tensiune.

— Ia uite, ia uite, a zis Miazăzi cu dispreț exagerat, ofensat de atitudinea neprietenoasă a fratelui meu. S-a agățat de câine și nu-i mai dă drumul. I s-a sculat puțulica aia de cățel, cât un deget!

Mușcându-și buzele și tremurând de furie, fratele meu a îndurat valul de râs care i-a străbătut pe băieți.

— Ia-l cu tine și dă-i niște pește uscat, am spus eu hotărât, ca să îi domolesc. Nu-i băga în seamă pe ăștia!

Fratele meu și-a recăpătat calmul și s-a îndreptat spre hambar, fluierând scurt după cățel, urmat de băieții mai mici. Miazăzi m-a privit și a slobozit un râs scârbos și viclean, apoi a izbit cu vârful încălțărilor într-o piatră. Și eu, și el eram plictisiți și ne doream să se întâmple ceva, dar nu aveam suficientă energie să ne luăm la bătaie.

Începuseră să ne irite și să ne obosească tăcerea care învăluia toată vâlceaua și încremenirea încăpățânată a timpului. Așteptam. Ceva, orice ca să ne recăpătăm integritatea și încordarea, putea să fie chiar și întoarcerea țăranilor. Le intraserăm în case și le furaserăm mâncarea, puseserăm stăpânire peste locuințele lor, dar nu mai știam nici măcar dacă îi uram pentru că ne abandonaseră acolo sau nu.

După miezul zilei ne-am dus în magazie să luăm ceaunul înapoi, ca să ne facem din nou un terci, ideea care nu prea ne stârnea apetitul. Vasul era complet gol, împins afară pe ușă. M-am uitat înăuntru și am privit doar o clipă în ochii slăbiți ai

fetei, care își mai înmuiase puțin aerul de precauție. De vorbit, nu ne-am vorbit însă. După ce am mâncat am împărțit restul în două părți egale și jumătate am dat câinelui, care nu părea că are de gând să plece și care se freca cu capul de picioarele fratelui meu. Cealaltă jumătate am dus-o fetei din magazie. Din umbra întunecată a ușii, m-a privit cum împing ceaunul spre ea, dar nu a întins mâna să-l ia. L-am așezat pe podea și, gândindu-mă că i-o fi sete, m-am dus la cișmeaua din piață să umplu cu apă un bidon vechi.

Când am revenit, fata mesteca de zor mâncarea din ceaun, dar se încăpățâna să mă privească în continuare cu aceeași expresie dură. I-am întins bidonul și am plecat destul de mulțumit. Câinele fratelui meu mânca frenetic, nu numai terciul de la noi, ci și o seamă de alte lucruri pe care ceilalți băieți i le aduseseră.

Timpul gros și inert s-a scurs și s-a făcut după-amiază. Pe costișa muntelui de pe cealaltă parte a văii am văzut un băiat. Cobora încet pe drumul îngust și pieziș din așezarea coreeană spre fundul văii, cărând în spinare un pachet mare, învelit în pânză albă. Ne-am dat de îndată seama că era cel cu care mă bătusem mai devreme și că ceea ce ducea în spinare, învelit în pânză, era cadavrul unui adult. Eram complet acaparați.

Priveam absorbiți cum băiatul își încorda nefiresc picioarele zdravene ca să poată duce toată greutatea. Când capul lui și povara sa au dispărut în umbra clădirii școlii, am traversat cărarea, peste care zăbovea umed mirosul de urină venit de la casele cu acoperiș de paie de pe margini, și am ieșit pe costișa acoperită de iarbă care ducea în vale. Apoi am înaintat puțin câte puțin pe pantă, în urma coreeanului care cobora. Era limpede că ne observase, dar ne-a ignorat cu încăpățânare, ținând capul întors, până când a ajuns pe terenul ierbos și neted de pe fundul văii, la mică distanță de râul îngust și de locul în care erau îngropate rezultatele primei noastre munci în sat.

Și-a lăsat povara jos, a aruncat o privire rapidă și vicleană către noi, care rămăseserăm tăcuți și, cu o viteză formidabilă, s-a întors pe drumul îngust și a adus o sapă, ținând-o pe umăr ca pe o pușcă. Înainte să se apuce să sape lângă povara sa albă, intențiile lui au născut în noi un gând cât se poate de clar: așa cum el își îngropa mortul, să ni-l îngropăm și noi pe al nostru. Ne-am căutat privirile înfierbântate unii altora.

— Băi, a zis Miazăzi. Hai să-l înmormântăm și noi!

— Hai s-o facem, am căpătat și eu curaj.

— Îi cărăm noi, s-a grăbit Miazăzi să mă întrerupă. Sapă o groapă, tu și încă doi, trei oameni.

Am încuviințat și m-am repezit la baraca unde erau sapele. Fratele meu rămăsese pe luncă și, aplecat în față, mângâia pe spinare câinele care, de la apariția coreeanului, își băgase speriat coada între picioare și scheuna. Ne-am apucat de lucru. Vedeam cum fratele meu ardea de poftă să trudească alături de noi, dar când groapa a fost suficient de mare și Miazăzi și ai lui au venit cărându-l pe tovarășul mort, învelit într-o pătură, câinele a început să schelălăie tare de parcă îl sugruma cineva și și-a ascuns capul între coapsele fratelui meu, așa că nu aveam cum să-l chem și pe băiat să muncească cu noi.

Aveam experiența îngropatului de hoituri de câini, pisici și șobolani, așa că știam deja că era nevoie să săpăm o groapă destul de lată și de adâncă. Prin urmare, Miazăzi și ceilalți au lăsat în susul pajiștii mortul înfășurat în pătură, dincolo de micul dâmb unde aruncaserăm animalele, și au venit și ei să ne dea o mână de ajutor. De cealaltă parte a văii, băiatul coreean săpa pentru mortul lui, înălțând sapa deasupra capului, cu brațele și umerii întinși aproape vertical.

Pe sub haine pielea ne transpirase și mizeria adunată pe piele începuse deja să miroasă, așa că am adus trupul în pături și am încercat să-l înghesuim în groapă, dar nu era încă suficient de adâncă. Am scos la loc povara, acum murdărită de pământ proaspăt, am coborât iarăși în groapă, mânuind sapele.

Nici de partea cealaltă a pajiștii munca nu prea avansa. De pe fundul gropii noastre adânci a început să mustească apă subterană. În grabă, am coborât cadavrul strâns înfășurat în pături peste apa roșiatic-maronie care începuse să se adune acolo. I-am aranjat poziția cu meticulozitate, de parcă plantam niște tuberculi. Apoi m-am îndepărtat de Miazăzi și ceilalți, care începuseră absorbiți să arunce pământ moale peste el, și m-am așezat lângă fratele meu, care stătea pe vine, cu câinele între genunchi. Din locul mai înalt unde ședeam pe pajiște, alături de fratele meu, groapa abia săpată și cea în care îngropaserăm nenumărate leșuri de animale arătau ca două puncte de origine care reprezentau începutul unui aranjament regulat. M-am gândit la cadavre nenumărate îngropate în morminte simple, la distanțe regulate de cele două puncte de origine, fără sfârșit. O să moară extrem de mulți oameni în toată lumea, mai ales dacă includeam și fronturile războiului. Iar noi vom săpa și mai multe gropi pentru a-i înmormânta. Mi se părea că cimitirul nostru se va întinde fără limite, pe tot cuprinsul pământului.

Tovarășul nostru era întins acum în pământ și apele subterane îi inundau pielea, părul și mucoasa anusului desfăcut. Aceeași apă care probabil udase nenumăratele hoituri

de animale cursese pe sub pământ și în cele din urmă va fi absorbită de rădăcinile rezistente ale ierbii.

Eram istovit și nu mai voiam să mă gândesc la asta. M-am ridicat și m-am uitat dincolo de pârâu. Și coreeanul terminase cu înmormântarea. Se chinuia din greu să ridice un bolovan din apropiere, punându-și brațele în jurul lui. I-am înțeles intenția lăudabilă. Voia să-l pună pe mormânt fie ca piatră funerară, fie drept un capac greu care să împiedice mortul să se scoale în miezul nopții. În orice caz, sufletul meu frânt era impresionat de eroismul acțiunii lui. Am fugit pe pantă și l-am bătut pe umăr pe Miazăzi, care înălța un mic gorgan din pământ deasupra mormântului.

— Ă? a făcut el ridicând spre mine o față roșie.

— Ia uite! i-am zis arătând spre partea cealaltă, dar iarba crescută și terenul mai înălțat ascundeau silueta băiatului coreean care se aplecase peste bolovan. Are o problemă, hai să-l ajutăm.

Miazăzi s-a uitat la mine cu o privire perplexă. M-a urmat însă când am luat-o la fugă. Am trecut râul dintr-o săritură și am alergat spre pajiștea de pe partea cealaltă. Băiatul coreean s-a ridicat cu agilitate și a arborat o poziție de apărare fără să ne scape din priviri pe măsură ce ne apropiam.

— Am venit să te ajutăm, am strigat eu fluturând din mâini. E grea piatra aia, nu? Te ajutăm noi!

— Nu poți s-o cari singur, a zis și Miazăzi.

Băiatul se uita la noi cu ochi adânci și neîncrezători, și o expresie nedumerită i se răspândea treptat pe chip dinspre buzele cărnoase. Eu și Miazăzi ne-am apropiat, lăsându-ne brațele să atârne moi, ca să-i arătăm că nu avem nici o intenție ascunsă. Coreeanul s-a înroșit, probabil de stânjeneală și agitație. L-am ajutat să mute piatra. După ce am reușit s-o punem cum se cuvine peste mormânt, am răsuflat înfierbântați, ne-am întins șalele și ne-am uitat unul la celălalt. Dintr-odată eram tustrei stingheri și ne mișcam nefiresc, neștiind ce sa facem cu mâinile.

— Steagul ăla roșu din hârtie e la casa ta? a întrebat Miazăzi cu vocea stânjenită și înțepenită în gât. A murit maică-ta?

— Taică-meu, a răspuns coreeanul mișcându-și lent buzele. A murit taică-meu. Mama a plecat din sat împreună cu ceilalți.

— Și tu de ce n-ai plecat? a întrebat Miazăzi.

— Cu tata mort, n-am vrut să plec, a zis coreeanul.

— A, taică-tu, a spus Miazăzi vag, apoi a tăcut, în sfârșit mulțumit.

Coreeanul și-a mutat privirile spre mine, clipind des, ca orbit de lumină, și și-a îndreptat atenția spre nările mele înroșite și umflate. La rândul meu i-am studiat urmele vinețiii de pe fața lătăreață. Pe buzele inamicului meu a apărut un zâmbet.

— Cum te cheamă, l-am întrebat eu fâstâcit. Ă?

— Li, a spus el aplecându-și capul în jos, ca să-și ascundă zâmbetul neobosit care-i plutea pe chip.

Cu vârful degetelor de la picioare, încălțate doar în niște sandale de paie, a scris ideograma numelui său în gorganul moale de pământ.

— Aha, am răspuns eu ambiguu din fundul gâtlejului, dar adevărul era că mă impresionase frumusețea liniilor care alcătuiau ideograma desenată de băiat. Deci, Li?

— Nu-mi pasă deloc de chestia de ieri, a spus el ținând în continuare capul aplecat.

— Nici mie nu-mi pasă, am zis.

Ne-am privit în ochi și am râs fără noimă. Mi-am dat seama că-l plăceam pe Li.

— Și voi l-ați îngropat pe al vostru? l-a întrebat Li nonșalant pe Miazăzi, cu tonul cu care te adresezi unui om apropiat. Cine a murit?

— Un tovarăș de-ai noștri.

— Mai e o femeie moartă în magazie, mi-am amintit eu brusc. Deci au murit trei oameni în sat.

— Pe refugiata din magazie ați îngropat-o deja? și-a manifestat Li interesul.

— Nu, i-am răspuns.

— Dacă nu-i îngropăm pe morți, o să dea boala la cei vii, a spus Miazăzi cu autoritate. Am auzit eu de la instructor la școala de corecție.

— Fiindcă a rămas fata lângă ea, am zis eu. Nu putem s-o cărăm de acolo și s-o îngropăm.

— O cunosc pe fata aia, a strigat Li cu o lucire de încântare în ochi și și-a dezvelit dinții albi și lați. Vorbesc eu cu ea!

— Și dup-aia o îngropăm, a zis Miazăzi pe același voce ascuțită ca a lui Li. Îngropăm orice!

Alături de Li, am sărit peste râu și ne-am întors la camarazii noștri care rămăseseră înmărmuriți. Mi-am luat însărcinarea de a săpa o groapă ceva mai mare decât cea pentru tovarășul nostru, în care să o îngropăm pe refugiata pe care Li și ceilalți urmau să o aducă din magazie. Li și Miazăzi au luat cam jumătate din băieți cu ei și au plecat în fugă pe costișa abruptă, acoperită de iarbă verde pe care rămăseseră agățați

lujeri și frunze galbene, veștejite. Tinerii alunecau la fiecare pas și scoteau niște răcnete agresive, ca de triburi sălbatice.

*

Ne obișnuiserăm deja cu săpatul gropilor, astfel că treaba a mers strună. Ne-am împărțit în două, unii dădeau cu sapa, alții scoteau pământul. De câte ori dădeam de insecte vii, le striveam repede sub tălpi. Li și ceilalți negociau probabil cu fata care păzea cadavrul întins în magazie, pentru că tot nu apăreau. După multă vreme cineva a strigat de pe drumul pietruit. I-am lăsat pe ceilalți să termine treaba și am pornit pe drumul pe care începea să se usuce noroiul ce rămăsese după ce chiciura se topise de pe iarbă.

După cum mă așteptam, pe drum am dat de Miazăzi și ai lui, care purtau pe umeri cadavrul înfășurat în pături și cârpe albe, de parcă ar fi cărat un vițel care și-a rupt un picior și nu mai poate să meargă. Ceilalți îi ajutau, susținând povara cu brațele întinse. La o oarecare distanță de grup, dar fără să-i piardă din priviri, venea fata căreia Li îi vorbea, aplecat spre ea. Eu am rămas pe marginea drumului privind cum trece alaiul. Apoi a urmat și fata palidă, cu ochii înotând în lacrimi și cu buzele crăpate. Fără să-mi acorde vreo urmă de atenție, mergea cu privirea înainte, cu umerii scuturați de suspine înăbușite.

— N-ai ce să-i faci, a murit, se străduia Li să o consoleze. Mama ta a murit. A început să miroasă, trebuie îngropată.

Am coborât și eu de îndată în urma lor. Băieții săpau cu înverșunare în tăcere, iar alături, Miazăzi și ai lui rămăseseră cu cadavrul în brațe, probabil prea jenați de prezența fetei ca să facă altceva. Aceasta se oprise pe o înălțime a pajiștii și, ignorând strigătele lui Li, privea aplecată, dar nu intenționa să se apropie mai mult de groapă. Îi dăduseră lacrimile și era scuturată de hohote în timp ce privea munca băieților.

Băieții, cu măiestrie de gropari, au așezat cadavrul în gaură și au azvârlit pământ deasupra. Fata își ascunsese chipul în genunchi și plângea. Eu și Li stăteam alături de ea dar nu ne simțeam deloc în largul nostru. Am plecat așadar de lângă fata care plângea și am coborât până în locul unde roboteau băieții.

— Punem o piatră deasupra? l-a întrebat Miazăzi pe Li apropiindu-se. Nu știu ce se face după ce-i înmormântezi. Ce se face după aia?

— Bătătoriți pământul, a zis Li. Călcați pe el și bătătoriți-l!

Am ezitat. Apoi, temători, am păşit pe movilele moi de pământ sub care se aflau cadavrele, cu mâinile îndoite şi picioarele flexate. Pe cele trei movile ne-am suit trei grupuri de băieţi. Fratele meu, nemaisuportând, s-a alăturat celor care tasau ţărâna de pe mormântul animalelor.

Urmându-i exemplul lui Li, am început să călcăm încet peste pământ. Între timp, munţii care înconjurau valea s-au colorat în purpuriu şi seara a coborât peste satul tăcut, doar cerul de deasupra rămânând alb întunecat. Înserarea venită pe neaşteptate a dat un sens grav şi bine definit muncii noastre de bătătorit pământul. Era acelaşi lucru cu imaginea morţii care mă vizita doar noaptea şi care îmi îngreuna respiraţia şi mă umplea de sudoare. Ne-am continuat munca în ritm accelerat.

Japonezii din antichitate, de teamă ca morţii să nu învie, le îndoiau picioarele şi deasupra mormântului puneau o lespede grea. Şi noi eram speriaţi ca fostul nostru tovarăş să nu iasă din mormânt şi să se dezlănţuie în satul în care eram închişi, aşa că bătătoream cu putere pământul sub picioarele noastre.

Şi pe măsură ce noaptea se adâncea şi venea cu aer nou, în ceaţa rece ca un praf aspru, în vântul îngheţat, noi ne apropiam corpurile şi ne încolăceam braţele unul cu celălalt, formând un cerc strâns. Alcătuiam o solidaritate puternică între rătăciţi. Iar sub stratul subţire de pământ care păstra mai bine umezeala de la amiază decât o făceau ceaţa sau pielea noastră ca de găină, sub stratul de pământ erau întinşi morţii, cu mâinile şi picioarele îndoite, cu ochi întunecaţi şi reci acoperiţi de pleoape moarte, cu viermi fojgăitori, agitându-se deja cu putere prin părţile tăcute dintre picioarele lor.

Ne înfricoşau ca o pasăre care-ţi zboară de la picioare, dar erau mai aproape de noi decât adulţii detestabili de „afară“, adulţii de dincolo de vale, care păzeau cu puşca în mână baricada, interzicându-ne să trecem. Fiindcă la lăsarea nopţii, nu era nimeni care să ne cheme cu glas blând şi să alerge după noi din şirurile de case moarte, am continuat multă vreme să călcăm ţărâna, în tăcere şi cu braţele încrucişate.

*

A doua zi de dimineaţă, când m-am dus să-i dau restul de mâncare, am găsit-o pe copilă în faţa magaziei, încălzindu-se la razele soarelui pe o piatră scundă. Pentru întâia oară a luat ceaunul pe care i-l întindeam, iar eu am simţit că mă cuprinde o căldură prin tot trupul. Aş fi vrut să stau alături şi să mă uit la

ea până termină masa, dar nu făcea nici un gest să se atingă de mâncare.

— La prânz vino la mine să mănânci, am zis repezit și, fără să aștept vreun răspuns, am plecat în goană.

La amiază fata n-a apărut. I-am dus din nou de mâncare, însoțit de fratele meu și de câine. Cât am stat acolo, fata a mângâiat câinele pe spinare cu degete scurte și subțiri, fără să-și ridice privirile înspre noi. Am plecat, mulțumit că fata a început să se obișnuiască cu mine.

Amiaza aceea era destul de rece așa că am făcut focul în tinda grânarului și, întins lângă el, am dormit puțin.

M-a trezit fratele meu. La insistențele vocii lui surescitate, am sărit afară în drumul pietruit, încă luminat de soare.

— Te cheamă Li, a strigat fratele meu împroșcând cu salivă din colțurile gurii. Zice că o să ne arate tuturor soldatul.

— Soldatul? am strigat, molipsit de agitația fratelui meu.

— Soldatul ăla care a fugit!

Am urcat în goană panta, apăsându-l cu putere pe umăr pe fratele meu. În piață, Li arăta gata să plesnească de agitație, ca o curmală coaptă, iar tenul lui sănătos era din ce în ce mai roșu. Miazăzi și ceilalți însă erau și mai surescitați decât el.

— Serios, soldatul? l-am întrebat pe coreean, printre gâfâieli.

— Promite că nu spui nimic ăstora din sat, a spus el atent și plin de suspiciune. Că nu mă minți și nu mă trădezi.

— Serios, soldatul? am repetat eu înfuriat.

— Dacă-mi promiți că o să-și țină toată lumea gura, a zis Li.

— Eu nu pârăsc. Și dacă printre noi e vreunul care să facă așa ceva, îi batem, am zis și m-am întors spre ceilalți. S-a înțeles, da, nu spune nimeni nimic!

Fiecare în parte i-a jurat să-și respecte cu tărie promisiunea. Miazăzi, iritat de Li care tot mai ezita și nemaisuportând de nerăbdare, i-a spus pe un ton amenințător:

— Ne tratezi ca pe câini, încetează, că altfel nu scapi ușor!

Li s-a hotărât și a încuviințat, apoi am pornit cu toții la goană pe drumul pietruit. Coreeanul era încordat și părea să înceapă să regrete că ne-a dezvăluit secretul său și refuza să răspundă la șuvoiul nostru de întrebări. Repetând cu încăpățânare ce voiam să știm, am traversat podul de pământ și am urcat în viteză coasta spre așezarea coreeană. Mi-am amintit de cadeții care așteptau lângă camion, veniți să-l caute pe dezertor, și de mulțimea de țărani cu sulițe de bambus, hotărâți să ucidă, la vânătoare printre munți. Probabil că a fost

dificil să scape din încercuirea lor, să străbată valea și să se refugieze aici.

— Unde l-ai găsit? am repetat și eu întrebarea pe care i-o puneau toți lui Li, apucându-l de braț, cu un ton dur.

— Ia spune!

— Nu știu nici eu, a răspuns el bâlbâindu-se. E ceva vreme de când se ascunde în satul nostru. Ziua doarme în minele abandonate iar noaptea vine să mănânce.

— Și acum e în mine? a întrebat Miazăzi.

— De când au plecat oamenii din sat și din așezarea noastră, stă la noi și ziua.

— Și ce face? a întrebat cu o voce aţâţată și fratele meu. Ce face?

— O să-l vedeți acum, a zis Li îmbufnat și a tăcut mâlc.

În așezarea coreeană, casele cu aspect de șoproane erau și mai sărăcăcioase decât în sat și streșinile lor se înșirau și mai scunde. Aici drumul nu mai era pietruit și era prăfos din pricina pământului uscat. Imediat în dosul caselor creștea pădurea astfel că brazii își întindeau crengile lungi până deasupra drumului. Aveam gâturile uscate de nerăbdare și mergeam docili în urma lui Li, ridicând praful în picioare.

La marginea rândului de case, acolo unde văzusem înălțat steagul roșu, Li s-a oprit în dreptul portiței duble, strâmbe și mâncate de cari. Am stat și noi. Apoi Li a făcut un semn discret, a apucat-o pe cărarea îngustă și a intrat prin spatele casei. Așteptam. Portița s-a deschis deodată și dinăuntru și-a ivit capul Li, care ne-a invitat cu o voce morocănoasă și solemnă:

— Intrați!

Am intrat și, după ce ochii ni s-au obișnuit cu întunericul, am văzut în tindă, pe o rogojină de paie, un om întins care se ridica în capul oaselor. Nu am încăput cu toții în odaie și cei rămași afară se înghesuiau claie peste grămadă în ușă, să vadă înăuntru. Toți ne uitam cu respirația tăiată la bărbat. Acesta s-a întors spre Li, care stătea în spatele lui. Priveam stupefiați gâtul acoperit de o barbă ușor crescută, cu o lucire neplăcută, care zvâcnea în întuneric.

— Ei, a făcut Li să-i dea tărie bărbatului. Ăștia sunt prieteni, e în regulă. Nu ne dă nimeni de gol.

Boțul fierbinte de speranță mi s-a topit în piept și o dezamăgire amară mi s-a prelins prin corp. Bărbatului îi lipsea cu desăvârșire strălucirea și splendoarea cadeților. Nu avea nici fundul ferm în uniforma strâmtă, care-ți stârnea dorința, nici gâtul robust sau bărbia proaspăt bărbierită, cu o umbră albăstruie. În schimb, am văzut un bărbat taciturn, cu obrajii supți și plăpânzi, de o vârstă incertă și cu o expresie obosită și

întunecată pe chip. În plus, purta o haină de lucru în locul uniformei militare, pline de voluptate și extrem de obscene.

— Hai, uitați-vă repede, lăsați-i și pe cei din spatele vostru, a zis Li de parcă ne arăta iepurele pe care-l creștea și pe care dorea să-l ascundă la loc cât mai repede. E obosit, nu vrea să stați nu știu cât să vă uitați la el!

Sub privirile noastre, soldatul s-a lungit, fără să spună o vorbă. Am ieșit ca să-i lăsăm și pe ceilalți din spate, care se înghesuiau să-l vadă. Afară aerul era proaspăt, nu ca înăuntru, unde stăruia un iz de animale de casă. Copleșit de dezamăgire, am tras în piept aerul care mirosea a scoarță de copac.

Băieții mai mici însă, când l-au văzut pe dezertor, s-au îmbujorat de surescitare și de mulțumire. Se așezau din nou la rând în spatele celorlalți nerăbdători, ca să îl mai vadă încă o dată. Am oftat înfierbântat, dezgustat de băieții care discutau despre soldat. M-a trecut un fior rece și neplăcut.

I-am făcut semn fratelui meu să coborâm în sat, dar vorbea cu ceilalți despre soldat, cu ochii sclipind. Era complet absorbit.

— Coreenii i-au dat adăpost, a spus unul dintre băieți, bâlbâindu-se de atâtea emoții. Au discutat toți în coreeană și poliția n-a înțeles ce spuneau.

— Pentru că a reușit să scape de vânătoarea prin pădure, a adăugat un altul. Vânătorii ăia pot să prindă și un mistreț, așa sunt de buni.

— A dezertat, a zis fratele meu cu vocea ascuțită. A dezertat…

Miazăzi a ieșit cu o expresie mohorâtă, frecându-se cu palma pe turul pantalonilor. Ne-am hotărât să coborâm doar noi doi spre sat. În timp ce străbăteam panta, Miazăzi a vorbit strâmbându-și gura a regret.

— Oribil, e un mârșav! Pe mine m-a dezamăgit.

— Și mai e și cadet! am adăugat. E un laș.

— Îhî, a zis Miazăzi. Eu n-am mai văzut așa un cadet.

— Te-ai culca cu el?

— Ar fi ca o găină, n-ar fi bun de nimic.

Miazăzi m-a privit, dezvăluindu-și disprețul și dezgustul, apoi a râs rece. Ne-am oprit pe podul de pământ să-i așteptăm și pe ceilalți să coboare. Numai că tot nu veneau.

— Mă duc să văd ce fac ăia, a zis brusc Miazăzi. Mă apucă pandaliile.

L-am privit din ce în ce mai nervos cum urcă în fugă panta, apoi, cu pieptul scos în față, am urcat drumul până la piață.

În fața magaziei stătea fata, cu genunchii îmbrățișați. M-am apropiat de ea, încercând să-mi ascund ușoara însingurare.

Și-a îndreptat spre mine ochii cu umbre cenușii, dar nu a rostit nici o vorbă. M-am rezemat de peretele magaziei și am privit-o la rândul meu.

— Auzi, am zis eu după ce mi-am înghițit saliva. Tu știi de soldatul dezertor?

Fata nu a avut nici o reacție.

— Hmm, am făcut eu înălțându-mi fălos umerii. Nu știi să vorbești?

Fata și-a coborât privirile. Peste pleoapele ei umbra sprâncenelor groase cădea albăstruie, ca umbra frunzelor și a ierbii.

— Hai la mine să mănânci, i-am zis. Hai, vii?

Fata și-a înălțat nelămurită fruntea. M-am aplecat spre ea și am prins-o de braț să o ridic, dar m-am trezit deodată zgâriat cu o putere neașteptată. Mi-am ieșit din pepeni și m-am îndepărtat, lăsând-o acolo.

În piața din fața școlii mi-am răsucit capul și am văzut-o iscodindu-mă și ținându-se după mine ca un jder șiret. Eram șocat și îngrețoșat. Dar era bine că venea. M-am prefăcut că nu o observ, m-am întors în hambar și am așteptat-o.

Când deja mă cam săturasem să aștept, fata a venit în urma fratelui meu surescitat și a intrat în grânar. Băiatul repeta febril că soldatul ieșise deodată din casă și schimbase câteva cuvinte cu el și cu ceilalți băieți. Fata s-a așezat lângă focul aprins în tindă, cu capul aplecat, fără să ne ajute deloc să pregătim cina. Îmi venea să urlu la ei amândoi.

Când am început să mâncăm însă, lucrurile au decurs între noi fără opreliști. Fata mesteca, mișcându-și blând gâtul înnegrit de mizerie. Se uita mirată la fratele meu, care-i dădea câinelui să mănânce direct din gura lui.

— Auzi, frate, a zis el deodată, venindu-i o idee. Hai să-i punem nume câinelui!

— Ăsta-i Ursu', a zis fata.

M-am uitat surprins la ea. Și ea era, la rândul ei, uluită. Fratele meu a încercat să strige Ursu' și câinele a început să dea vioi din coadă. Am râs în gura mare, iar apoi am auzit și glasul plăpând și confuz al fetei. Eu îmi recăpătasem buna dispoziție și am râs vreme îndelungată.

— E câinele tău? a întrebat fratele meu îngrijorat.

Fata a clătinat din cap.

— E drăguț, nu? a zis el liniștindu-se.

Voiam și eu să intru în vorbă cu fata, dar nu aveam nici un subiect de discuție. În plus, cuvintele mă zgâriau în gât, refuzând să iasă. Am renunțat să mai zic ceva și m-am mulțumit să pun pe foc lemne proaspete în dreptul ei. Eram sătui și, cum flăcările ne luminau și ne încingeau pielea de pe

față, dacă fratele meu ar fi încetat să ne povestească despre dezertor, ne-am fi simțit chiar bine, noi trei și câinele.

A doua zi de dimineață am chemat-o pe fată din magazie și am început să pregătesc masa. După ce am mâncat, ne-am adunat și am plecat spre piața din fața școlii. Doar fata s-a așezat mai încolo de restul, la umbra unui copac, și nu a scos o vorbă, dar măcar nu mai încerca să se întoarcă în magazie.

6
Iubirea

După-amiază a început să sufle brusc vântul și s-a lăsat frigul, deși cerul era senin. Pe pantele munților care înconjurau valea, tufișurile în care începeau să apară muguri noi și iarba de sub pâlcurile de copaci desfrunziți fluturau în bătaia vântului și luceau ascuțit. Am făcut un foc de tabără în piața din fața școlii și fie ședeam în dreptul lui, cu genunchii la gură, fie ne plimbam gârboviți prin piață. Fumul palid albăstrui al focului era de îndată împrăștiat de vânt și nu apuca să se înalțe. Ne plictisiserăm și să ne uităm absenți la priveliștea satului, construit în jurul turnului de alarmă, de priveliștea aceea pe care aproape că o învățaserăm pe dinafară. Astfel că eram nevoiți să ne omorâm timpul fără să ne uităm la nimic, fie plimbându-ne prin împrejurimi, fie rămânând nemișcați. Ne-am dat seama că eram slăbiți și iritați de traiul în satul închis. Eram cu toții cuprinși de o stare de spirit care aducea în același timp cu oboseala, dezinteresul și lipsa tăriei de a lupta mai departe.

Cu toate acestea, când Li a venit în piață însoțit de soldat, băieții s-au animat și și-au recăpătat entuziasmul. Și soldatul părea mai vioi decât cu o zi în urmă, când îl văzusem în odaia întunecată. S-a așezat în fața focului cu ochii vlăguiți, înroșiți de oboseală, ca de iepure sălbatic, și ne-a privit fețele întrebătoare.

— Am fost să vedem șina de vagonet, ne-a explicat Li. Așa cum e acum, nu poate să intre nimeni în sat și să-l prindă. Am fost să vedem cu ochii noștri.

Ne-am dat încă o dată seama că dezertorul avea de profitat de pe urma izolării satului. Sub privirile noastre, și-a plecat capul.

— Dacă te prind… a spus ezitând fratele meu, întorcându-se către el, dar soldatul a rămas tăcut.

— Îl judecă, a intervenit Li.

— Îl împușcă, a zis Miazăzi cu limba ascuțită. Îl împușcă cât ai zice pește.

Soldatul l-a privit pe Miazăzi cu ochi înghețați. Miazăzi era teribil de furios. Mă așteptam ca soldatul să se dezlănțuie și să-l pocnească, dar nu a făcut decât să se uite la Miazăzi cu uimire în ochi, ca un copil.

— Hmmm, a făcut Miazăzi umflându-și pieptul.

— Se pricepe să se ascundă. N-o să-l prindă, a zis Li.

— N-o să-l prindă, a zis și fratele meu. Nu-i așa că n-o să te prindă?

Dezertorul l-a privit. Mi-am dat seama că îl îmbărbătaseră cuvintele acelea, dar de câte ori vedeam un adult îmbărbătat astfel mi se făcea greață. Eram de partea lui Miazăzi, furios și eu.

— Când ai dezertat, ai omorât pe cineva? a întrebat alt băiat.

— N-a omorât pe nimeni, nici n-a tras cu pistolul, a răspuns Li în locul său. Nu-i așa?

— Îhî, a răspuns soldatul pentru prima oară.

— Doar nu s-a mai întors din permisie, a zis Li.

— Fiindcă n-ai mai vrut să te întorci? a întrebat cineva și a roșit imediat de prostia pe care o spusese.

Soldatul a tăcut.

— Dar eu aș vrea să fiu cadet, a spus băiatul, după care a urmat o scurtă liniște în care toți am fost captivați de amintirea uniformelor încărcate de voluptate ale cadeților.

— Eu n-am vrut să fac războiul, a spus brusc soldatul, parcă adâncit în gânduri. N-am vrut să omor oameni.

O tăcere și mai lungă de data aceasta, umplută de un sentiment apăsător, greu de îndurat, de nepotrivire. A trebuit să ne reprimăm niște rânjete vagi, care ne provocau mâncărime pe pielea burții și pe fund.

— Eu vreau să fac războiul și vreau să omor oameni, a zis Miazăzi.

— La vârsta voastră nu aveți cum să înțelegeți, a spus soldatul. Apoi, dintr-odată, înțelegi.

Am tăcut, convinși doar pe jumătate de cuvintele lui. Oricum nu era o discuție prea interesantă. Câinele, care dormea între genunchii fratelui meu, s-a ridicat brusc și s-a dus la soldat, să-i miroasă picioarele subțiri. Acesta l-a mângâiat sfios pe cap.

— E drăguț, nu? a spus fratele meu bucuros. Îl cheamă Ursu'.

— Leo ar fi un nume bun, a zis soldatul.

— Leo, a spus fratele meu învingându-şi o scurtă ezitare, apoi s-a ferit de privirea mea dojenitoare. Hai să-i zicem Leo, doar e câinele meu.

Aș fi vrut să aflu dacă fata, care ședea într-un colț al pieței, sprijinită de un dud, auzise discuția despre numele câinelui, dar nu-mi dădeam seama. Mie unuia îmi displăcea ușurința cu care fratele meu abandonase numele pe care îl aflase de la fata din sat.

— Leo, a repetat fratele meu ca prin vis.

— Tu erai student, nu? a întrebat Miazăzi.

— Da, a răspuns soldatul. La științe umaniste.

— Mă gândeam eu, a zis Miazăzi cu dispreț nedisimulat. Aveam un vecin care era student și care punea nume de-astea la pisici.

Se vedea că soldatul s-a simțit ofensat și că încerca să-l ignore pe Miazăzi, care-l zgândărea cu încăpățânare. M-am ridicat și m-am dus lângă fata care ședea sub dud.

— Tipul ăla a fugit fiindcă îi era frică la război, i-am spus fetei, dar ea a rămas tăcută.

— Nu-mi plac lașii. Simți cum miros când stai lângă ei! Nici ție nu-ți plac, nu?

Fata m-a privit nedumerită, apoi a zâmbit fără vlagă. Dezamăgit, m-am retras în hambar, fluierând.

În noaptea aceea luna era luminoasă. Fratele meu și-a luat câinele și a urcat cu Li în așezarea coreeană, să mănânce împreună cu soldatul, așa că a trebuit să iau cina doar cu fata. Apoi, cu mâinile întinse spre focul din tindă, am stat multă vreme în tăcere, lăsându-mi stomacul să-și facă treaba. În pădure se auzeau din când în când păsări gălăgioase. Eu eram puțin necăjit din cauza fascinației fratelui meu pentru soldatul dezertor. Am căscat de-am lăcrimat și am molipsit-o și pe fată. A tras un căscat scurt, întinzându-și mâinile în față, cu palmele strânse. Părea toropită de somn.

— Ți-e somn? am zis.

— Îhî, a răspuns ea moale.

— Mie nu, am zis.

Părul de culoarea strugurilor i se încovriga pe gâtul subțire. Tot trupul îi mirosea a paie umede. M-am liniștit puțin gândindu-mă că pielea ei nu e mai murdară decât a mea. Am tăcut amândoi din nou vreme îndelungată. Eu am început să mă îngrijorez că fratele meu nu mai venea odată.

— Auzi? a spus fata îndreptându-și fața mică și negricioasă către mine.

— Ce-i? am răspuns surprins.

— Mi-e frică.

— N-ai ce-i face.

— Mi-e frică, a repetat cu buzele schimonosite, gata-gata să plângă.

— Ți-e frică fiindcă ești în sat sau fiindcă sunt numai copii în sat?

— Mi-e frică.

— Tuturor ne e, am zis eu bosumflat. Ne e frică, dar ce putem face? Suntem închiși.

— Adu-i înapoi pe săteni, s-a milogit ea.

Bulversat, n-am răspuns.

— Hai, du-te și cheamă-i pe țărani! a repetat ea.

— Nu pot să fac asta, am răspuns dur. Suntem închiși aici.

— Mi-e frică, a spus fata; și-a îngropat fața între genunchi și a început să plângă.

M-am încăpățânat să o ignor și să tac, dar vocea ei plângând pe înfundate mă deruta și mă irita.

— Chiar dacă mă duc să-i chem pe ăia din sat, n-o să vină, am zis. În plus, dacă vin o să-l prindă pe soldat și o să-l omoare.

Fata a continuat să suspine neostoit. În mine creștea un sentiment de nebunie. Mușcându-mi buzele, m-am ridicat și am scos din raniță harta pe care mi-o înmânase doctorul. Foarte schematic, era desenată valea străbătută de vagonet și drumul către casa doctorului.

— Le zic să vină să te ia doar pe tine, i-am zis cu duritate fetei care își înălțase chipul. Mă duc să le zic ălora de dincolo de vale și mă întorc. Nu mai plânge!

Am ieșit în drumul pietruit sub bătaia lunii. Era ger și curgeau fire de ceață. Fata mă urma, dar nu m-am uitat deloc în spate. Nici eu nu știam dacă o să reușesc să traversez valea și să ajung în partea cealaltă. Dar, în orice caz, voiam să le-o încredințez celor de acolo pe fata cu fața mică, mânjită de lacrimi, și care mirosea din cap până în picioare. Nu mai puteam îndura.

*

Odată ce am traversat pădurea, am ajuns la șina de vagonet care, umedă de ceață, sclipea în lumina lunii. Apoi baricada care se înălța întunecată. De partea cealaltă, în cabana unde trebuie că se aflau cei care ne păzeau, nu era aprinsă nici o lumină. M-am întors și i-am spus fetei care-și mușca buzele palide de ger.

— Așteaptă-mă aici. Le explic despre tine.

Am păşit peste traversele de pe şină, atent să nu alunec, şi de jos m-a izbit un val de frig şi de ceaţă care mi-a îndurerat nările şi obrajii. Departe în jos, apa strălucind în lumina lunii mușca din stânci cu un zgomot repetitiv. Încet, aplecat ca un animal, păşeam peste traverse. Sentimentul de exaltare s-a potolit repede. Fapta mea mi se părea teribil de plictisitoare. Nu aveam însă intenţia de a mă întoarce. Îmi ţineam ochii aproape închişi ca să îi apăr de vântul tare şi înţepător, dar înaintam cu toată atenţia concentrată să calc precis pe mijlocul traverselor.

Şina era lungă şi vântul aspru. Când am ajuns în faţa baricadei din buşteni, crengi, scânduri şi bucăţi de stâncă, sufeream de sete şi eram atât de obosit, încât îmi venea să cad acolo şi să adorm. Era prea dificil şi complicat să dau la o parte obstacolul, iar să mă târăsc peste el, s-ar fi prăbuşit imediat. M-am uitat pe sub traverse. Altă cale nu aveam. M-am ridicat şi mi-am vârât mâinile îngheţate în pantaloni, pe sub cureaua de piele, să mi le încălzesc între coapse. Pe măsură ce-mi revenea simţirea în ele am devenit conştient de sexul care mi se strânsese şi mi se zbârcise din pricina frigului şi a spaimei. M-am sprijinit cu coatele pe o traversă, mi-am încovoiat spatele şi mi-am strecurat picioarele prin spaţiul îngust. Apoi mi-am expus în totalitate corpul golului rece din vale, rămânând prins doar în mâini de traversă. Gerul şi vântul aspru, dar şi singurătatea intensă m-au asaltat. Trebuia să lupt cu ele. Ca o crevetă care începe să fiarbă în apă, mi-am răsucit corpul în întuneric şi am trecut de pe o traversă pe alta.

Aproape complet epuizat, am apucat ultima traversă şi, printre gâfâituri şi gemete, mi-am săltat corpul cu coatele peste grinzile acoperite complet de cristale de chiciură. M-am întins pe traverse, respirând greu şi am stat o vreme acolo. Nu puteam însă rămâne prea mult să mă odihnesc, complet expus în lumina lunii. Dacă paznicul din cabană ar fi tras în mine, mi-ar fi făcut capul ţăndări dintr-un singur foc. Abia suflând, am parcurs scurta distanţă care mai rămăsese pe traverse şi, după ce am avut pământul sub picioare, am urcat în fugă panta, ţinându-mă de-a lungul tufişurilor care mă fereau de lumina lunii. Apoi, fără să mai scot harta din buzunar, am străbătut o pădure rară de stejari şi castani şi am ajuns la o aşezare foarte mică, care se întindea tăcută sub lumina lunii. Aşa cum mi se arătaseră toate aşezările rurale până acum, şi aceasta mi s-a desfăşurat dintr-odată înaintea ochilor.

Spre case cobora un drum acoperit cu pietre rotunjite la colţuri, pe care am apucat-o mergând aplecat în faţă. Casele erau făcute la fel cu cele din satul în care eram noi închişi, cu

pomi pe marginea drumului și cu ulițe înguste și întortocheate. Dar aerul era vag diferit și asta mă înspăimânta. Aici locuiau oameni. Aici locuiau oameni necunoscuți. Satul era tăcut ca mormântul și din fundul curților, din fundul întunecat și rece al curților se auzeau mișcând animalele domestice. Mergeam sub lumina lunii, aruncând o umbră mică printre casele cu acoperișuri joase. În casele acelea dormeau acum oamenii care ne închiseseră și ne păzeau. Teama și o aţâţare violentă îmi trimiteau valuri de fiori pe pielea încordată de frig. Mi-am mușcat buzele și m-am concentrat să găsesc locuința doctorului, ca să rezist imboldului de a o rupe la fugă de acolo cu toată tăria.

*

Am bătut la ușa în stil occidental, cu geamuri de sticlă jivrată, a doctorului. M-am tras apoi un pas în spate, lăsându-mă în lumina lunii, și am privit sticla mată, lucru rar la țară. Dincolo de ușă s-a aprins o lumină și în tindă a apărut silueta cuiva care mormăia ceva din fundul gâtlejului, apoi ușa s-a întredeschis și prin crăpătura îngustă s-a ivit capul ca de animal al doctorului pe care în văzusem în magazie. Ne-am uitat unul la celălalt teribil de încordați. M-am panicat la gândul că trebuie să spun ceva, dar aveam un nod în gât și îmi venea să plâng.

— Băi, a zis doctorul cu un glas care mi-a făcut sentimentele înduioșate să se crispeze îndată. Ce cauți aici?

Cu ochii larg deschiși, mă uitam la el fără să spun nimic. Obrajii lui rotofei și nasul mic dădeau pe afară de un soi de spaimă și mă făceau să mă încordez tot mai mult.

— Băi, ce cauți aici? Dacă ești agresiv, strig să vină lumea!

— Nu sunt agresiv, am spus îngroșându-mi vocea înfierbântată, ca să-mi acopăr furia. Nu de asta am venit.

— Ce cauți aici? a repetat doctorul.

— În magazie, în sat, a rămas o fată. Vrea să plece, veniți să o luați.

Doctorul m-a cercetat din priviri. Am văzut cum și-a dezvelit gingiile lucind umede de salivă și cum de acolo i s-a răspândit rapid viclenia pe tot chipul. Grăbit, am mai spus o dată:

— Să veniți, da?

— Câți v-ați îmbolnăvit? Câți mai sunteți în viață? a întrebat doctorul.

— Ce? am făcut eu surprins. Nu suntem bolnavi. Fata e sănătoasă. Nu a izbucnit nici o molimă.

Doctorul se uita din ce în ce mai atent la mine.

— Dacă crezi că te mint, poți să mă examinezi. Mă dezbrac și mă examinezi.

— Nu vorbi așa tare! a spus doctorul. Cine-a zis că te examinez?

Îmi dusesem deja mâinile la nasturii hainei să mă dezbrac de la brâu în sus în lumina lunii, dar m-am oprit. Doctorul nu voia deloc să mă asculte.

— Ești doctor, asta e meseria ta, să examinezi oameni, să vezi dacă sunt bolnavi.

— Nu fi obraznic! și-a arătat repede doctorul mânia. Întoarce-te și nu mai veni a doua oară aici!

— Mă gândeam că poți să le spui tuturor că nu suntem bolnavi. Ești doctor, am zis înfierbântat de frustrare. Dar tu mă izgonești!

— Du-te înapoi, a zis doctorul. Dacă află oamenii din sat, n-o să scapi ușor. Și-mi faci și mie necazuri. Pleacă!

Mi-am înălțat umerii în semn de protest. Doctorul a ieșit cu totul prin crăpătura ușii, îmbrăcat într-un chimono țeapăn ca o blană.

— Pleacă, nu mai veni aici altă dată! a spus plin de furie și mi-a răsucit cu iuțeală brațul.

Am gemut încet de durere și am încercat să mă eliberez din strânsoarea lui puternică, dar doctorul stătea acolo, infinit de greu și rigid.

— Dacă te prind oamenii din sat că umbli pe aici, a zis doctorul, nu scapi cu viață. Lasă că te fac eu să pleci d-aici.

M-a apucat cu palma de gât și am început să merg târât de doctor, fără să mai fiu în stare nici să mă zbat măcar. Furia îmi clocotea în vine. Era însă prea greu să scap din poziția umilitoare în care mergeam. Era foarte puternic și mă împingea dur încotro avea el chef.

— Ești un mojic. Deși ești doctor, nu vrei să ne ajuți, am stors eu din gâtul sugrumat o voce pițigăiată.

Doctorul a strâns și mai tare, iar eu am gemut. M-a târât în felul ăsta până am ajuns în fața șinei de vagonet, unde m-a împins și m-a trântit la pământ. Prăvălit pe solul rece, am privit în sus la silueta lui robustă, profilată întunecat pe fondul pădurii. Era amenințător și covârșitor de puternic.

—Aveți de gând să ne lăsați să murim fără să faceți nimic, am zis.

M-am simțit nespus de umilit de propria mea voce, care a răsunat slabă și speriată, dar aș fi fost și mai umilit dacă tăceam prăbușit acolo.

— Sunteți demni de dispreț, am adăugat.

Doctorul s-a aplecat și am simțit o durere cumplită în spate, de parcă aș fi fost izbit cu o piatră grea. Am gemut și m-am zvârcolit, răsucindu-mi corpul cât să mă feresc de următoarea lovitură de picior, pentru care doctorul își luase avânt. Răzbunător, a vrut să mă urmărească. Am țipat de frică și am coborât târându-mă pe șinele vagonetului, continuând apoi să înaintez pe ele.

Obosisem, dar l-am văzut pe doctor cum se apleacă să adune pietre cu care să arunce după mine, așa că nu puteam să rămân acolo. M-am târât mai departe pe traverse, în întuneric, până când am ajuns la baricadă și, tremurând de mânie, m-am strecurat pe sub traverse în cea mai umilitoare poziție.

După efortul intens, mi-am folosit ultimele puteri ca să mă salt pe șină și apoi n-am mai fost în stare decât să respir greu, cu pieptul ridicându-se și coborând ca un animal istovit. M-a apucat o furie înnebunitoare și disperată. Aveam buricele degetelor zdrelite și îmi sângerau. În spate am auzit pași îndepărtându-se, dar în loc să mă răsucesc să mă uit, am privit în direcția cealaltă, la șinele lungi luminate de lună. Lângă umbra întunecată a vinciului s-a ițit un cap mic, al fetei care mă privea.

M-am ridicat și, încordându-mi genunchii tremurători, am înaintat pe traverse. Când am pus piciorul pe pământ pe partea cealaltă, pe partea unde eram fără îndoială închiși, fata a sărit să mă întâmpine, cu ochii holbați și lucind ca ai unui copil cu febră. Ne-am privit unul pe altul vreme îndelungată. Furia îmi frământa violent tot corpul. Respirând intens, m-am eliberat de apăsarea din ochii ei și am început să merg. Cu pași iuți, fata m-a urmat, dar eu n-am încetinit, ci am mers mai departe.

Nenorociții, animalele, îmi ziceam în gând în timp ce înaintam. Gâtul încă mă durea acolo unde mă apucase doctorul. Josnicia și puterea lui de animal! Lipsa mea de tărie. Nu puteam să le fac nimic indivizilor ălora. Ca să împiedic tristețea și indignarea descurajată să mi se amestece cu furia, a trebuit să-mi măresc treptat pasul. Fata gâfâia, aproape alergând în urma mea, și în același timp repeta ceva mormăit, dar n-am încercat să înțeleg ce zice.

Am ieșit din pădure, am coborât drumul luminat de lună, am trecut printre casele în care se ascundeau tovarășii mei adormiți și am ajuns în fața magaziei. Fata s-a oprit, iar eu am făcut la fel. Ne-am uitat unul la celălalt. În lumina lunii se reflectau clar lacrimile din ochii ei umflați și injectați. Buzele i se mișcau aproape fără sunet. Brusc a ajuns la mine sensul cuvintelor pe care le tot repeta.

Am crezut că nu te mai întorci, asta repeta întruna. Am crezut că nu te mai întorci, spunea ea printre zvâcniri spasmodice fără înțeles. Mi-am luat privirea de la buzele ei și m-am uitat la degetele mele îndurerate. Din ele picura sânge peste pietrele de pe drum. Deodată fata a întins o mână, s-a aplecat și mi-a luat degetele între buze. Îi simțeam limba tare, țâșnind cu salturi scurte peste fiecare rană și umezindu-le cu salivă. Sub privirea mea coborâtă îi zăream ceafa suplă și rotundă, ca spinarea unui porumbel, făcând mișcări mici.

În sufletul meu creșteau, tot mai puternice, trăiri care brusc s-au umflat și m-au azvârlit într-o stare frenetică. Am prins-o violent pe fată de umeri și am ridicat-o. Deja nu mai vedeam expresia de pe fața ei micuță, ridicată în sus. Strângând-o puternic în brațe, am intrat în goană cu ea în magazia întunecată, ca o găină fugărită care aleargă fără să știe nici ea încotro.

Am intrat încălțați și, fără o vorbă, mi-am dat jos pantalonii și i-am ridicat fusta, apoi m-am trântit peste ea. Am gemut când sexul meu erect, ca un lujer de sparanghel, mi s-a prins în chiloți și s-a îndoit de ziceai că se rupe. Fata tulburată, atingerea de suprafața rece și uscată ca o hârtie a sexului ei, un mic tremur și apoi retragerea. Am oftat adânc.

Asta a fost tot. M-am ridicat, mi-am tras pantalonii pe bâjbâite și am plecat, lăsând-o acolo întinsă pe fata care respira agitat. Afară frigul se întețise brusc și lumina lunii se revărsa cu o duritate minerală peste copaci și peste drum. Încă eram furios și gura mi s-a umplut de bombăneli agresive, dar un sentiment împlinit și bogat și-a înălțat încet capul de dedesubt. În timp ce alergam pe drum, mi-am schimonosit mușchii feței ca să-mi opresc lacrimile care mi se adunaseră în ochi și dădeau să-mi curgă pe obraji.

7

Vânătoarea și sărbătoarea în mijlocul zăpezii

La răsărit m-am trezit din pricina gerului, dar mi-am ținut ochii strâns închiși. Neliniștea îmi scurma în piept, simţăminte fierbinţi ca lava țâșneau dinăuntrul meu și mă încătuşau strâns din afară. De ce oare, care e cauza încordării ăsteia neobișnuite, mă întrebam. Dar gândurile îmi erau împiedicate de somnul care îmi zăbovea în toate cotloanele corpului și în străfundul minții, somn care se mișca tot mai tumultuos în mine. Mi-am mijit ochii și mi-am privit degetele prin aerul rece, încărcat de lumină tăioasă și puternică, mai multă decât de obicei în zori. Rănile de pe buricele degetelor se deschideau moi și trandafirii. Fata își trecuse de multe ori vârful limbii sensibile peste ele, mișcând-o agil, ca un porumbel, și le umezise cu salivă. Clocotind, iubirea mi-a năvălit cu putere în tot corpul, până în vârful degetelor. Scuturat de un fior de mulțumire, m-am încovrigat din nou, în dorința de a mă cufunda în ce mai rămăsese din somn. Numai că eram prea agitat din cauza emoțiilor care mă cuprinseseră. De afară răsunau ca o furtună trilurile a nenumărate păsări, cum nu mai auzisem vreodată. Dar pe sub acel vuiet se întindea o liniște profundă, atât de grea și de vâscoasă, încât puteai s-o atingi cu mâna. M-am înălțat, am dat la o parte rogojina de paie care ne proteja de vânt și m-am uitat afară printre deschizăturile înguste din ușă.

Era o dimineață cu totul nouă și pură. Ninsese și zăpada care se așternuse pe jos și pe copaci, făcându-i să arate ca umerii dolofani ai unor animale, strălucea nesfârșit în lumina soarelui. Zăpadă, mi-am zis scoțând un oftat fierbinte. Zăpadă. De când mă născusem nu mai văzusem o zăpadă atât de abundentă și de bogată. Păsările cântau energic. Dar în afară

de asta, toate sunetele erau absorbite de stratul gros de omăt. Ciripitul păsărilor și o liniște enormă. Eram singur în toată lumea asta largă. Și se născuse dragostea. Am scăpat un geamăt încărcat de plăcere și m-am înfiorat. Ca un uriaș plin de putere, m-am așezat într-un genunchi și, mușcându-mi buzele și lăcrimând de frig, am privit zăpada de afară. Nu mai puteam să tac.

M-am răsucit și am strigat către fratele meu care încă dormea dus.

— Băi, trezește-te, hai, trezește-te!

Băiatul s-a răsucit, a mârâit din fundul gâtlejului și a deschis încet ochii. Aveau culoarea castanelor și în ei lucea o lumină ascuțită care s-a topit apoi tăcută și moale. M-am gândit că avusese vreun coșmar, dar când se deșteptase mă văzuse lângă el și se liniștise îndată.

— Ți-am zis să te trezești!

— Îhî, a făcut el și s-a ridicat, lăsând să i se vadă prin rupturile a pantalonilor pielea murdară de pe genunchi.

— Ia uite! am strigat și am dat la o parte rogojina. Uite câtă zăpadă!

Lumea de afară, minunat de cuprinzătoare și nesfârşită, a dat buzna înăuntru. În timp ce-l auzeam pe fratele meu cum exclamă, am împins ușa glasvandului și mi-am ițit capul afară. Vântul mi-a suflat în obraji câțiva fulgi mari, care m-au ars pe piele. Mi-am răsucit umerii și am privit spre cer. Zăpada cenușie cădea tăcută, tot mai repede.

— Ah, a făcut fratele meu cu glasul ascuțit, lipindu-și umerii de picioarele mele și tremurând. Cât a nins în timp ce dormeam!

— Da, cât dormeai, exact, am zis bătându-l pe umăr. Dar și eu am dormit destul de mult.

— O sută de ani? a întrebat el cu respirația tăiată și a râs. Eu o să mă piș cât pentru o sută de ani.

— Și eu, am răspuns mișcându-mi cu repeziciune degetele.

Afară, chiar în dreptul geamului, se înălțase un dâmb de zăpadă suflată de vânt. Am urinat amândoi în omătul pur, aliniindu-ne unul lângă celălalt penisurile strânse de frig. Petele de culoarea mierii s-au topit blând și s-au scufundat în zăpadă. Mi-am privit propriul sex, în care s-a trezit amintirea atingerii grăbite a suprafeței reci și uscate a sexului fetei. O bucurie sănătoasă a început să-mi alerge pe sub piele, stârnindu-mi mâncărime. Eu și penisul care îmi intra în erecție am fost umpluți de o energie tinerească.

Un boț agil a sărit în zăpadă înălțând un nor de fulgi și s-a apropiat de noi.

— Leo! a strigat cu glas ascuțit fratele meu și aproape în același moment câinele a sărit pe el și l-a trântit la pământ?

Leo se scutura întruna, dădea din coada pe care-i rămăsese lipită zăpadă, îl lingea pe fratele meu pe obraji și pe gât și-l mușca ușor de umeri și de brațe. Fratele meu, roșu tot, râdea ca apucatul și se lupta cu câinele, țipând. În scurt timp l-a țintuit la pământ. Animalul a scheunat slab, alintându-se, iar băiatul, cu ochii umezi, s-a uitat la mine zâmbind. Eu și fratele meu, căruia pieptul i se ridica și cobora în ritmul respirației, ne-am privit multă vreme adânc în ochi, zâmbindu-ne.

Cu câinele în brațe, fratele meu s-a vârât din nou între pături și paie. I-am legat bucăți de cârpă în jurul gâtului lui scurt, am adus lemne și am aprins focul în tindă, apoi am fript niște pește uscat. Încă ne rămăsese din abundență mâncare și nu trebuia decât să dai puțin zăpada la o parte și găseai nenumărate tulpini de varză, grăsane și zemoase, ascunse în pământ. Am pus ceaunul cu terciul sleit deasupra focului și am aruncat în el un pumn de zăpadă adusă de afară. În scurtă vreme, bucata de zăpadă care încă păstra urmele degetelor mele s-a sfărâmat și s-a scufundat în aburul care se înălța. M-am răsucit să pun lemne pe foc și l-am văzut privindu-mă pe fratele meu, care tocmai credeam că a adormit din nou.

— Ce? am zis ușor surprins. Tu și câinele sunteți treji?

— Câinele a ieșit, a zâmbit fratele meu. Nu l-ai auzit?

— Nu, am zis.

— L-am dresat, a spus fratele meu.

— Scoală-te să mănânci.

— Mă spăl pe față cu zăpadă, a zis el cu capul aplecat, legându-și șnurul de la pantaloni mai bine

— Poți să faci asta și după.

Și-a scos din raniță tacâmurile și a zis cu o voce de copil:

— Hai să rămânem aici mult timp, să trăim așa.

— O să ajungem niște oameni mari din ăia proști, care nu știu de nici unele.

Adevărul însă era că și eu începusem să-mi doresc cu tărie să trăim îndelungat în tinda înconjurată de zăpadă. Iar pentru noi toate ieșirile erau închise. Ce altceva ne-am mai fi putut dori? Umilirea de ieri seară a dat să se întoarcă, dar am alungat-o cu hotărâre.

*

Am ieșit după ce am terminat de mâncat, cu fețele încă mirosindu-ne a pește fript. Afară ninsoarea și vântul încetaseră

și cerul albastru și senin te mișca până la lacrimi. Pământul, copacii, casele acoperite de zăpadă străluceau. Cântecul păsărilor ne-a izbit ca un nou vânt și ca o nouă ninsoare. Unul lângă celălalt, am pornit prin stratul gros de zăpadă în care ni se afundau călcâiele.

Băieții se adunaseră în piața din fața școlii. Un pic mai departe am văzut-o pe fată, sprijinită de trunchiul negru și umed al unui castan bătrân, pe a cărui coroană zăpada se așezase ca o căciulă rotundă. Am coborât în fugă cu fratele meu, țipând și spulberând zăpada. Ceilalți băieți ne-au întâmpinat chiuind la rândul lor. Când am ajuns lângă ei mi-a fost greu să-mi mai întorc capul spre castanul bătrân, din cauza unei emoții fierbinți care a început să clocotească dintr-odată în mine.

— Numai voi și soldatul ați dormit atât de târziu, a spus Miazăzi cu ochii sclipind.

— Noi suntem aici și muncim de dis de dimineață.

— Ce munciți? am strigat mai tare decât era nevoie, ca să mă scutur de senzația care mă împiedica să mă uit spre copac.

— Păi ne-am gândit să ne dăm pe gheață, așa că facem un patinoar!

Împinși de nostalgia cuvântului patinoar, care ne-a ros în piept ca o flacără, toți am râs ca nebunii. De-a lungul pantei zăpada se întărise și în mijloc înghețase într-o culoare de celuloid rigid. Unii se dădeau pe gheață acolo, cu mișcări periculoase, iar alții loveau zăpada cu scânduri învelite în cârpe ca să lungească și să lățească pârtia. Toți erau roșii în obraji și scoteau aburi pe gură, gâfâind. Mi-am luat avânt și m-am dat pe panta pe care zăpada înghețată strălucea în razele soarelui, dar am venit de-a berbeleacul. Chiar lângă mine, fratele meu își târșâia picioarele, neîndemânatic ca un pui de urs. M-am ridicat, m-am scuturat pe spate și pe fund de zăpadă, în glumele celorlalți și, mușcându-mi buzele, m-am dus drept spre castanul bătrân.

Văzându-mă că mă apropii, fata a roșit și a zâmbit. Sub pielea ei subțire și lucioasă, de culoarea palidă a oului, particulele minuscule de sânge urcau la suprafață sau coborau, răspunzând luptei dintre zâmbet și frig.

— Îți vine să crezi că a nins atât de mult? am zis după ce mi-am trecut grăbit limba peste buze ca să le umezesc.

— Sunt obișnuită cu atâta zăpadă, a zis fata serios, îndreptându-și umerii.

— A? am făcut eu vag, apoi am râs amândoi.

Îmi recăpătasem cumpătul și mi-am dat seama încă o dată, mulțumit, că eram îndrăgostit pentru prima oară. Când m-am sprijinit de trunchiul copacului alături de fată, ceilalți

băieți s-au holbat la noi cu gurile căscate. Le-am zâmbit cu mulțumire de sine. Am simțit cum fata își freacă timidă încheietura mâinii drepte de dosul palmei mele stângi și spatele mi s-a înfierbântat de bucurie.

Miazăzi a fluierat înspre noi, dornic să ne ia peste picior. I-am trimis cel mai prietenos zâmbet posibil, care l-a molipsit și pe el și pe cei din jur. Când și-au dat neîndoielnic seama că între mine și fată s-a legat o relație strânsă, băieții și-au văzut de ale lor, fără să mai arate vreun interes față de noi. Râdeau și se rostogoleau țipând. Ca să nu-l lase pe Leo să strice cu ghearele pârtia la care lucraseră, fratele meu a venit și s-a așezat lângă noi, mângâind câinele pe spate, șezând pe vine, dar uitându-se la pârtie cu plăcere.

— Te dor degetele? m-a întrebat fata înălțându-se agilă spre urechea mea.

— Da' de unde! am răspuns eu solemn.

— Ești curajos, a zis fata. Pentru vârsta ta ești curajos.

— Pentru vârsta mea? am zis fără să mă pot opri din râs, deși mi-era teamă ca râsul meu să nu o supere. De unde știi tu câți ani am?

— Dacă împarți în grupe mari, a răspuns ea simplu, sunt copii și adulți, apoi mai sunt și bebelușii. Dacă socotești în felul ăsta.

Am simțit puțin dispreț și am râs intenționat mai tare, apoi m-am aplecat spre câine și l-am mângâiat pe ceafă. Fratele meu își trecuse brațele împrejurul labelor din spate ale animalului, dar atenția îi era complet absorbită de joaca celorlalți băieți.

— Ai înțeles? a zis ușor rușinată iubita mea.

Apoi a scos din haină un pachet de hârtie în care era învelită o turtă de grâu coaptă, tare ca piatra, pe care a împărțit-o pe din două. Jumătatea mai mare mi-a dat-o mie, iar ce a rămas a împărțit iarăși în două, apăsând tare cu degetele. Mă pregăteam să-mi iau mâna de pe spinarea câinelui și să mi-o pun pe genunchi, ca să înjumătățesc porția mea și să-i dau și fratelui meu.

În acel moment câinele a sărit și a mușcat-o pe fată de încheietura mâinii, pe care o întinsese chiar deasupra capului lui. Fata a gemut, animalul a înhățat prada căzută în zăpadă și a fugit pe pantă. Fata și-a apăsat gura peste încheietura rănită. Mi-am imaginat limba ei agilă umezind rana, apoi am retrăit atingerea limbii ei pe buricele degetelor și sentimentul arzător de dragoste. Mi s-a urcat sângele la cap, clocotind zgomotos.

— Te doare? am spus punându-mi o mână pe umărul ei. Arată-mi!

Fata însă a rămas cu buzele lipite pe rană și nu mi-a răspuns. Obrajii ei și-au pierdut cu repeziciune culoarea și s-au închis de frică. I-au apărut niște pete roșii întunecate și arăta destul de urât. Băieții au venit în fugă și ne-au înconjurat. Pe mine m-a apucat o furie nestăvilită. Fratele meu, palid, a ezitat puțin, apoi a urcat după câine.

— Băi, te doare? am zis. Ei? Cum e?

— Mi-e frig, vreau să mă duc acasă, a spus fata cu o voce de copil. Vreau acasă.

Lăsându-i în urmă pe ceilalți, am luat-o pe după umeri pe fată și am plecat în tăcere. În fața magaziei, fata s-a scuturat brusc să se elibereze de sub mâna mea și a fugit prin ușa întunecată. Am plecat și eu. Eram furios și dezamăgit. Nu aveam chef de nimic. Totuși m-am alăturat băieților care se dădeau pe gheață chiuind.

Numai că datul pe ghețuș a fost foarte plăcut. Suficient de plăcut ca, aproape de amiază, când pielea mi s-a udat de sudoare pe sub cămașă, să îmi piară din minte și fata, și supărarea și dezamăgirea.

Când mi s-a făcut foame rău de tot am plecat pe pantă în sus, să mă duc să mănânc. În tinda întunecată unde nu pătrundea soarele ședea deprimat fratele meu, cu câinele lipit de genunchi. M-a mișcat.

— L-am certat, a spus fratele meu fără să ridice capul. L-am certat zdravăn.

— Nu-ți face probleme, exagerează și fata aia, am zis mărinimos, dându-mi seama că băiatul chiar suferea.

Spunând aceasta, chiar am ajuns să cred că nu era nici o problemă. Cine-ar putea să învinovățească un câine și pe băiatul care are grijă de el, atât de rău încât să-l facă să-și petreacă o după-amiază cu zăpadă într-o tindă întunecată, șezând cu capul înclinat în jos?

În picioare, în tindă, am mâncat ce mai rămăsese de dimineață și l-am hrănit și pe Leo. În timpul mesei și eu, și fratele meu ne-am gândit doar la cât de nerăbdători eram să ieșim din nou la ghețuș.

*

Nimeni nu și-a petrecut însă amiaza dându-se pe gheață. Asta pentru că Li a coborât din pădure purtând în brațele lui musculoase, împreună cu o capcană mică, doi porumbei, un sfrâncioc și două păsări micuțe, cu spinările frumoase, colorate în valuri castanii peste penele maro-închise. În brațele lui prea

vânjoase păsările arătau rafinate și scânteietoare, cu ochii strâns închiși.

Urmând indicațiile lui Li, am făcut și noi capcane, aproape înnebuniți de entuziasm, și după-masă târziu ne-am furișat în pădure ca o armată invadatoare. Din desișuri, Li ne-a dat instrucțiuni cu voce tare, apoi ne-am împrăștiat în toate direcțiile după bunul plac, în timp ce ascultam fermecați cântecul păsărilor, atât de frumos încât te cuprindea amețeala.

Eu și cu fratele meu am întins curse în smocurile de iarbă, pe zăpada subțire, am presărat grăunțe și am așteptat ca păsările să vină și să-și încurce picioarele lor subțiri și tari în capcanele noastre împletite cu răbdare din fibră de pin. Pe lângă grămada de capcane mici și viclene, aveam și un coș mare din bambus împletit. Am început prin a pune cursele de pin în scobituri joase, pe unde se ițeau din zăpadă vârfurile ierbii înghețate, apoi ne-am retras ștergându-ne urmele de pași. Capcanele închipuiau o plasă peste bumbii aspri de zăpadă pe jumătate înghețată și, uitându-mă la ele, mi s-a încins gâtlejul și am simțit cu tot corpul păsările prinzându-și acolo picioarele cu gheare ascuțite, zbătându-se în timp ce țipă ascuțit, pene zburând în toate părțile și mirosul cu un slab iz de sânge. L-am bătut cu putere pe umăr pe fratele meu, iar el a râs, dezvelindu-și gingiile roz printre buzele uscate.

Era nevoie să alegem cu prudență locul în care să instalăm coșul de bambus. Mai ales însă, trebuia să pândim dintr-un loc din care să auzim zbătându-se păsările prinse în capcane. Conform spuselor lui Li, dacă nu le scoteai imediat de acolo, țipetele lor le făceau pe celelalte păsări mai precaute și, în plus, atrăgeau animale înfometate care veneau să înșface prada. Insistase cu fermitate că dacă se întâmplă așa ceva, punem în pericol următoarele vânători.

Ah, următoarele vânători. Am muncit zeloși și am sprijinit pe jumătate coșul de bambus într-un pâlc de stejari, unde simțeai moale sub tălpi stratul gros de frunze ascuns sub zăpadă. De mânerul coșului am legat o sfoară lungă și ne-am ascuns într-un desiș printre păducei. O să vedem vreun porumbel cum vine să mănânce din grăunțele împrăștiate sub coș și, cum își va fi strecurat căpșorul cenușiu înăuntru, cum vom trage cu putere de sfoară. Vom săpa prin zăpadă să-l scoatem, el o să se zbată în brațele noastre, iar când îi vom suci gâtul, îi va curge probabil foarte puțin sânge din cioc.

Cu ochii pe capcană, ședeam pe vine în tufișul de foioase împlătoșat cu o armură de spini și peri fini, care mi-ar fi ajuns până la piept dacă mă ridicam. Păsările cântau prin vârfurile copacilor și, dacă priveai în sus prin hățișul de ramuri zăreai cerul iernatic, palid-albăstrui, atât de înalt încât te lua cu

amețeală. Mi-am ascuțit urechile, dar în afară de respirația fratelui meu, ciripitul păsărilor și, din când în când, câte o bucată de zăpadă căzută, eram înconjurați de o tăcere teribilă și apăsătoare și nu auzeam nici un glas de la ceilalți băieți. De câte ori mă surprindeam că dau să mă cufund în gânduri negre, mă scuturam și le alungam. Nu aveam de gând să dezvălui nimănui, nici măcar fratelui meu, umilința pe care o trăisem cu o seară în urmă.

Nu se apropia nici un porumbel.

— M-am udat la fund, a spus fratele meu. Mi-a pătruns zăpadă.

Așteptam prada așezați pe un pat de frunze moarte pe care le întinseserăm pe zăpadă. M-am ridicat și m-am dus să mai adun frunze uscate de sub pomi, pe partea adăpostită de vânt. Dacă săpai mai adânc, printre frunze dădeai de apă cristalină și de niște muguri proaspeți, alb-albăstrui, care m-au lăsat cu gura căscată. Mai zăreai și larve de insecte învelite în carapacele lor.

Așezat pe un strat de frunze proaspăt întinse, fratele meu privea intens capcana. Degetele lui mici, umflate și înroșite de ger, țineau capătul sforii ca pe o armă ascuțită. Leo, care-și lipise spinarea de genunchii lui, se uita nemișcat la mâinile lui.

Am stat mult fără să vină nici o pasăre. Eu, fratele meu și Leo eram prinși în rotirea moale și adânc înrădăcinată a timpului, având capcana drept axă. Căscam și ni se umezeau ochii, iar câinele mișca fără încetare din urechi. Puțin câte puțin, corpurile ne-au fost cuprinse de somn și de neliniștea care deja devenise o obișnuință.

— Ah, a oftat fratele meu.

— Ce e? am întrebat strângând din pumni.

— Mi s-a părut că vine o pasăre mare dintre crengi, a zis el somnoros și pe fața lui copilăroasă a apărut un zâmbet. Era doar o frunză ascuțită care mi-a căzut în dreptul ochilor.

M-am ridicat și i-am spus în grabă fratelui meu:

— Mă duc puțin până jos.

— Te duci la fata aia care arată ca un porumbel? a întrebat el mijindu-și ochii cu șiretenie.

— Îhî. Mă duc să-i cer scuze de chestia cu Leo.

Am coborât, împrăștiind zăpada cu vârful picioarelor. Atingându-mi coapsele de o tufă de rozacee, o crenguță s-a rupt cu zgomot. Leo, care mă urmase câțiva pași, a înhățat-o și s-a întors cu ea la fratele meu.

*

În interiorul magaziei era rece și aerul stătut mirosea a pământ, a licheni și a scoarță de copac. Am împins ușa să o deschid, apoi am rămas acolo o vreme, până mi s-au obișnuit ochii cu întunericul. Destul de mult, pentru că afară era lumină puternică de la soare și reflexia zăpezii. Apoi a apărut chipul mic al fetei, roșu de febră, cu puful care îi creștea de la urechi spre bărbie lucind auriu. Era pe dușumeaua de scânduri, înfofolită până la gât într-o pătură. Am închis ușa în urma mea, în timp ce-i întorceam privirea ca de pui de animal.

— Ți-e frig? am spus cu vocea răgușită.

— Îhî, a făcut fata încruntându-și sprâncenele.

Eu unul eram îmbibat de sudoare pe sub haine, căci venisem în fugă. Iar acum eram iritat pentru că nu mai reușeam să-mi amintesc ce speram că avea să se întâmple în magazie.

— Ești bolnavă? m-am repezit s-o întreb, dezamăgit de propria întrebare, gândindu-mă că poate fata mă va crede prost.

— Nu știu, a răspuns ea cu răceală, făcându-mă să mă simt din ce în ce mai rușinat.

— Nu-i nimic de făcut?

— Fă focul!

Mi-am recăpătat curajul și am început să mă mișc cu iuțeală. Am aruncat lemne de foc în vatra săpată în tindă și, înecat de fum, am aprins focul. În lumina portocalie, fata arăta istovită, fără vigoare și cam prostănacă. Pielea din jurul buzelor îi era uscată și acoperită de dâre albe.

M-am așezat la distanță de foc, pe dușumeaua înălțată de scânduri, și am privit-o. Mă simțeam mai destins acum, că făcusem focul, dar dacă ar fi intrat cineva pe ușă cred că m-aș fi fâstâcit și aș fi zbughit-o afară. Aveam ceva important să-i spun fetei, dar aveam gâtul uscat și cuvintele refuzau să iasă.

— Trebuie să fac pipi, a spus brusc fata cu un ton solemn. Numai că nu reușesc să mă ridic.

— Te ridic eu, am zis și sângele mi-a năvălit în față. Te țin de umeri.

Fata și-a dat pătura la o parte și a rămas într-o pijama de flanelă, de un roșu cum nu mai văzusem. Mi-am coborât privirile spre pieptul ei mic care se mișca spasmodic, apoi am luat-o de umerii incredibil de fierbinți și am ajutat-o să se ridice. Fără să schimbăm vreun cuvânt, am înaintat până la despărțitura de lemn, apoi m-am întors cu spatele și am așteptat, ținându-mi respirația.

— Gata, a spus fata cu tot mai multă gravitate, iar eu am purtat-o îndărăt.

După ce s-a întins și și-a tras pătura peste piept, fata s-a strâmbat iritată și a închis ochii, ceea ce pe mine m-a umplut de neliniște. Dar m-am gândit că e un moment prost să îi vorbesc.

— Mi-au înghețat picioarele și mă dor, a spus ea cu ochii închiși. Mă dor tare!

Mi-am vârât mâinile timid pe sub pătură și i-am masat gambele și gleznele tari ca niște noduri de copac tânăr.

— Dă pătura la o parte. Încălzește-ți mâinile la foc și masează-mă, mi-a ordonat ea.

Pijamaua ei roșie și cam scurtă era puțin murdară, dar îi dezvelea genunchii frumoși și supli, fără nici o zgârietură. I-am frecat cu ardoare. Încet, în gambele ei s-a reîntors sângele fierbinte și a început să curgă, probabil cu un zgomot înăbușit. M-am gândit la nenumăratele zgârieturi pe care le aveam eu, la pielea aspră și groasă de pe genunchi, în timp ce-i admiram pe ai ei, care păreau să fie o prelungire a pielii de pe interiorul coapselor. Nu făcea nici o mișcare, ci își abandonase tăcută picioarele în seama mea, fără să-mi mai spună să mă opresc. Gambele ei s-au înfierbântat sub palmele mele și mi-au amintit de corpul păsării calde pe care o țineam Li în brațe. Derutat de o suferință care-mi ardea pieptul ca o flacără, am simțit cum sexul mi se întărește.

— Dacă vrei să o vezi, a spus fata cu vocea copilăroasă, subțire, înțepenită în gât, poți să te uiți la burtica mea.

Cu un gest dur, i-am învelit picioarele cu pătura și m-am ridicat. Eram confuz.

— Mă duc acasă, am spus enervat pe mine însumi și pe fată, apoi am ieșit în fugă din magazie.

În timp ce alergam spre pădure, unde fratele meu stătea la pândă în tufișul de rozacee, simțeam că înnebunesc de bucurie și de mândrie. Fără să știe nimeni, aveam cea mai grozavă și drăguță iubită de până acum. Alergam cu respirația tăiată spre vânătoarea noastră bărbătească, auzind zăpada căzând în urma mea și fără să-mi pese că în câteva rânduri am căzut și m-am rostogolit pe jos.

Ițindu-mă dintre crengile umede și gâfâind aburi albi, am găsit capcanele întinse pe zăpadă. Dar nu numai că printre plasele din palmier nu era prinsă nici un fel de pasăre, chiar și grăunțele împrăștiate de noi pe jos erau neatinse. Am plescăit din limbă și, trecând direct printre tufișuri, m-am îndreptat spre cursele puse de fratele meu. Am auzit o bătaie puternică și agitată de aripi și lătratul câinelui, undeva departe în dreapta sus, în pădurea de cedri. Panicat, am pornit în goană într-acolo.

Pădurea de cedri era întunecată și umedă, iar aerul greu nu m-a lăsat să mă strecor prin el. Fâlfâielile de aripi și

lătrăturile s-au înteţit, venind dinspre un mic luminiş de dincolo de pădure. Am înaintat în direcţia lor, rănindu-mi picioarele în ferigi. Într-o zonă luminoasă în care arborii fuseseră tăiaţi şi se depusese zăpada, l-am văzut pe fratele meu şi pe câine, trântiţi la pământ şi luptându-se. Bătăi de aripi şi mai puternice şi fratele meu rostogolindu-se.

M-am apropiat în fugă şi am văzut că fratele meu apucase în braţe un fazan extraordinar de frumos.

— Omoară-l! am strigat.

Câinele lătra. Zgomotul pe care l-au făcut oasele frânte din gâtul păsării a răsunat extrem de moale şi fazanul s-a prăvălit nemişcat peste pieptul fratelui meu, care era întins cu faţa în sus.

— Băi, am ţipat cu glasul înfierbântat de uimire. Băi, ce-ai prins!

Fratele meu a sărit în picioare şi, cu fazanul în braţe, a zâmbit cu buzele palide şi, cu ochii holbaţi puternic, ca apucat de o criză, a venit şi s-a lipit de mine. L-am îmbrăţişat şi l-am bătut pe spate. Tremura şi a scăpat un geamăt.

— Hei, ai reuşit! am strigat, scuturat de un suspin de bucurie.

— Îhî, îhî, a răspuns fratele meu pe un ton răguşit şi şi-a lipit faţa de pieptul meu.

Am rămas îmbrăţişaţi câteva momente. Leo alerga lătrând în jurul nostru şi a sărit brusc pe noi. M-am îndepărtat de fratele meu şi am azvârlit fazanul pe pământ, iar Leo a tăbărât pe el. Fratele meu şi câinele s-au rostogolit în zăpadă, apoi am intrat şi eu în lupta lor. Toate venele noastre erau otrăvite de nebunie.

Brusc fratele meu a rămas fără vlagă şi s-a aşezat. M-am lăsat şi eu jos pe zăpadă, cu braţele încă prinse în ale lui. Leo a sărit pe fazan şi l-a adus la picioarele fratelui meu. L-am privit îndelung, fără să schimbăm o vorbă. Cu mişcări scurte din degete, fratele meu mângâia penele verzi şi tari, cu irizări roşiatice, de pe capul păsării. Gâtul violet închis, ud de saliva câinelui şi spatele inundat de culori bogate. Erau frumoase, tensionate, întruchiparea mişcării înseşi.

M-am uitat la ochii lui plini de lacrimi şi la nenumăratele zgârieturi pe care le avea pe gât.

— Eşti terminat. Chiar terminat, am zis în timp ce îl scuturam de zăpadă.

Cu lacrimile lucindu-i în ochi, m-a privit şi a râs în câteva hohote scurte, ascuţite. Apoi ne-am ridicat şi, clătinându-ne pe picioare, am ieşit printre cedri şi am coborât din pădure. În tot acest răstimp fratele meu a povestit dezlânat despre brava lui ispravă cinegetică, ba cuprins de accese de râs ca cineva în

care emoțiile se umflă până ce aproape pleznesc, ba ca apucat de crize, înfigându-și unghiile în carnea fazanului.

În timp ce el păzea capcanele din tufișuri, Leo stârnise din iarba acoperită cu zăpadă fazanul și chiar îl rănise la o aripă. Fratele meu i-a sărit în ajutor, dar au pierdut pasărea din ochi în fața pădurii de cedri. Băiatul a subliniat cât de rău îi păruse și cum era cât pe ce să plângă. Când se gândea să se întoarcă la capcanele noastre, Leo sărise din nou cu vioiciune și urmărise fazanul, care se ascunsese în umbra ferigilor și care nu mai putea aproape deloc să zboare. Băiatul a sărit pe el și a reușit să-i înfrângă, dar nu înainte ca pasărea să-l lovească cu forță.

— Ia uite, a zis arătându-mi fața. Uite ce mi-a făcut la ochiul drept, încă nu văd bine cu el!

Avea ochiul într-adevăr injectat și arăta ca o piersică prea coaptă. L-am prins de cap, l-am scuturat și am râs, imitându-i stilul.

Am alergat țipând până în piața din fața școlii, unde băieții îl înconjuraseră pe Li și se lăudau fiecare cu prada lor. Captura fratelui meu a devenit imediat centrul aprecierii și invidiei tinerilor vânători. În cuvintele lor admirative, fazanul a crescut strălucind auriu, până când a umplut întregul sat din vale. Fratele meu repeta încântat povestea, râzând scurt și agitat. Uneori vocea îi ajungea doar un geamăt din care nu se mai înțelegea aproape nimic.

— Ești tare, i-a zis Li, privindu-l cu ochi prietenoși.

De bucurie că i-a intrat în grațiile lui Li, fratele meu a trântit cu fazanul în zăpadă. Pe Miazăzi, care nu prinsese decât un biet scatiu, l-am potopit cu râsete batjocoritoare. S-a simțit umilit, dar pe lângă fazanul care lucea liniștit în lumina apusului, arzând auriu și portocaliu, pasărea lui verde arăta ca un boț de noroi, gata să se destrame, și recunoștea și el însuși lucrul ăsta.

Plescăind nemulțumit, Miazăzi a azvârlit scatiul pe zăpadă și ceilalți i-au urmat exemplul. Pe zăpadă s-a format un cerc, cu fazanul care radia în mijloc, înconjurat de celelalte păsări cu pene moi, cenușii, galbene, negre, verzi, cafenii, stârnind un val emoție printre băieți.

— În satul nostru, în ziua când prindem prima dată un fazan, ținem o sărbătoare, a zis Li. Asta e ca să protejăm următoarele vânători. Numai că acum nu e nimeni din sat și nu se ține nici o sărbătoare. Dacă n-o facem noi, se alege praful de vânătoare și satul o să aibă de suferit.

— S-o facem! am zis. Să protejăm următoarele vânători. Pentru sat.

— E satul nostru? și-a strâmbat Miazăzi gura. Ă? Am fost abandonați aici!

— E satul nostru, am zis eu pironindu-l cu privirea. Pe mine nu m-a abandonat nimeni.

— Mda, bine, a zis Miazăzi cu un zâmbet subțire. Și mie-mi plac sărbătorile.

— Tu știi ce trebuie să facem? l-am întrebat pe Li. Cum să ținem sărbătoarea?

— Frigem păsările aici și le mâncăm împreună, a zis Li. Cântăm și dansăm, asta-i tot ce trebuie pentru bunul mers al sărbătorii. Așa e mereu.

— S-o facem, am spus și ceilalți au aclamat. Să fie sărbătoarea noastră!

— Toată lumea, aduceți lemne de foc și mâncare, eu vin cu un ceaun mare, a zis Li.

Băieții au fugit chiuind la locuințele lor și s-au întors cu cele trebuincioase. Eu l-am apucat de umeri pe fratele meu și am pornit în goană pe costișă să aducem lemne de foc.

— Să vă învăț un cântec de sărbătoare, a strigat Li fluturându-și brațele. O să-l cântăm până mâine dimineață!

8
Izbucnirea molimei și panica

Am adunat niște trunchiuri tinere de copac care răspândeau un miros și o dulceață senzuale de unde le tăiase toporul, le-am cărat în tinda mare a școlii și am înălțat din ele un trepied cu un cârlig de care am atârnat un ceaun mare și astfel locul sărbătorii noastre a fost stabilit. Am azvârlit acolo lemne și, vârând niște crenguțe uscate, am făcut focul. În ceaun am băgat bucăți mari de pește uscat și apa plină de grăsime a început să fiarbă de îndată. Soldatul, care venise în urma insistențelor lui Li, își răsucise mânecile peste brațele lui subțirele și amesteca în ceaun.

Am jumulit păsările și le-am așezat pe zăpadă, obscen de golașe și cu burțile umflate. Una câte una, Li le-a pârlit ca să le ardă puful moale de pe corp și mirosul slab de carne ne-a ajuns până în nări. Printre păsări erau câteva care, atunci când să le suceam gâtul, reveneau brusc la viață și se zbăteau violent, iar asta ne-a făcut să râdem copios. Le-am tăiat capetele și băgându-le un deget în anus, le învârteam încolo și încoace, țipând și prostindu-ne.

Cu un cuțit ascuțit, Li a despicat pipota unui sturz și a întins în palmă conținutul sărăcăcios al acesteia, printre care se amestecau și pietricele. Am văzut acolo capete negru-maronii de insecte, semințe tari, rădăcini de iarbă, ba chiar și o bucată de scoarță de copac.

— Ce porcării mănâncă, a exclamat Miazăzi.

— Sunt înfometate, a răspuns Li.

— În afara satului toți sunt înfometați, și păsările, și animale mor de foame, a țipat Miazăzi. Și oamenii din afara satului sunt slăbiți de nemâncare. Numai noi avem burțile pline.

Am izbucnit în hohote și Miazăzi s-a umflat în pene, apoi a început să alerge în cerc, fluturând sturzul jumulit, cu burta despicată. Înainte de a ajunge în sat, în lunga călătorie de evacuare, prin tot felul de temple și școli, prin anexe de-ale fermelor, mutându-ne dintr-un loc în altul, fuseserăm înfometați în mod constant. Iar acum, tovarășii noștri, conduși de instructor, urmau să se alăture primei grupe, grăbindu-se fără vreun moment de răgaz, anemici și flămânzi, apăsându-și burțile goale cu mâinile, urmând același drum întunecat pe care îl străbătuserăm și noi și urcându-se în vagonetul care scârțâia pe șine. Ca să-i putem întâmpina pe ei era nevoie să protejăm vânătorile următoare în sat.

Când pielea păsărilor cu pori tari și ieșiți în afară și-a schimbat culoarea în negru albăstrui, după ce le-am scurs din gâturile retezate sângele subțiat de grăsime și le-am înșirat pe zăpadă, au rămas surprinzător de sfrijite, doar piele și os. Doar fazanul pe care îl prinsese fratele meu arăta impunător, cu pulpele cărnoase și robuste desfăcute, cu coastele galbene ieșite la iveală. Li a trecut o sârmă groasă prin pulpele păsărilor, a făcut un cerc de carne și l-a atârnat deasupra focului. Apoi a înfipt o creangă ascuțită de stejar prin gâtul fazanului și a scos-o prin târtiță. Ținând de capetele crengii și rotind-o, doi băieți au fript pasărea.

Soldatul a tăiat legume de pus în ceaun, iar băieții mai mici l-au ajutat țipând vesel să gătească un terci mare, aducând orez și apă. Fratele meu, care își pusese în jurul gâtului penele strălucind ca focul din coada fazanului, avea însărcinarea să dea soldatului legumele proaspăt spălate, dar din când în când dădea o fugă să se uite cum curge în foc grăsime gălbuie din prada sa și scăpa câte un oftat.

Apusul s-a cufundat peste zăpadă și în răstimpul greu și nestatornic până când a răsărit luna am pornit luxosul nostru ospăț. Așezați în jurul focului, am ros carnea și oasele moi ale păsărilor și am mâncat din terciul fierbinte. Am înfulecat gălăgios, simțind în jurul nostru o energie stătută. Li a venit cu niște sticle de trăscău distilat pe ascuns. Lichidul alb-murdar era incredibil de acru și toți l-am scuipat după ce am băut, gemând. Alcoolul nu ne-a coborât pe gât, dar nici nu era nevoie. Toți eram deja îmbătați și ne clocotea sângele în vine.

Li a început să cânte ceva în limba lui și, înfierbântați de melodia monotonă, am învățat repede cuvintele și l-am acompaniat.

— Ăsta e un cântec de petrecere? am răcnit eu încercând să acopăr vocile celorlalți.

— Nu, de înmormântare, a răspuns Li râzând și lăsând să i se întrezărească limba tremurătoare. L-am învățat când a

murit tata.

— E cântec de petrecere, am zis eu mulțumit. Orice e cântec de petrecere.

Am cântat multă vreme. Apoi brusc a răsărit luna și zăpada s-a acoperit de lumină moale. Pe toți ne-a trecut un fior, apoi, răcnind în stânga și în dreapta, am fugit afară și am dansat ca apucații pe zăpadă.

În curând ni s-a făcut foame din nou și ne-am întors la ceaun. Acolo ședea soldatul, cu genunchii îmbrățișați și capul lăsat în jos, având grijă de foc. Tuturor ni se părea cam prost că nici nu cântase, nici nu dansase. Cu burțile pline, a început să se împrăștie în noi un amestec de somn și de oboseală. M-am uitat după fratele meu care a fugit din nou pe zăpadă împreună cu Leo și ceilalți băieți și mi-am prins genunchii în brațe, cum stătea și soldatul. Nici Li sau Miazăzi nu dădeau să plece de lângă foc. Asta însemna că noi trei nu mai eram chiar copii.

— Războiul continuă dincolo de sat și acum, a spus Miazăzi în reverie. Dacă n-ar fi fost războiul ăsta aș fi fost undeva în miazăzi, aproape de mare.

— O să se termine curând, fără îndoială, a zis soldatul. Și o să-l câștige inamicii.

Am tăcut. Pentru noi era un lucru lipsit de importanță. Numai că soldatul, iritat de lipsa noastră de reacție, a insistat cu părerea lui.

— Mai durează foarte puțin până se termină războiul, o să stau ascuns până atunci, a răsunat vocea dezertorului, fierbinte ca o rugă. Dacă o să capituleze Japonia, o să fiu liber.

— Dar ce, acum nu ești liber? Poți să faci ce vrei în satul ăsta, poți să dormi unde vrei și nu te prinde nimeni, am zis. Ești cât se poate de liber.

— Încă nu suntem liberi, nici eu, nici voi, a zis soldatul. Suntem închiși aici.

— Nu te gândi la ce se întâmplă în afara satului, taci! am zis cuprins de enervare. Putem să facem ce vrem în satul ăsta, nu vorbi de cei de-afară.

Soldatul tăcea. Am tăcut și eu.

Se auzeau doar trosnetele blânde ale focului. De afară, vocile băieților care alergau pe zăpadă. Și lătratul câinelui.

— E clar că o să pierdem războiul, a repetat după o vreme soldatul, și-a înălțat brusc capul și ne-a privit. Văd că tăceți, vouă nu vă pare rău că pierdem?

— E treaba lor, a ălora care au puști de vânătoare și care ne-au închis aici, am zis eu cu răceală. Ce știm noi?

— Sunteți niște lași dacă nu vă pasă că pierdem războiul, a insistat soldatul.

— Tu ești cel care a fugit fiindcă îi era frică de moarte! am zis. Și noi suntem ăia lași?

— Noi nu dezertăm, a zâmbit Miazăzi dușmănos, punând punct discuției. Gândește-te la tine mai bine!

Ars de mânie, soldatul ne-a sfredelit cu privirea, dar apoi și-a lăsat capul pe genunchi, obosit. Simțeam că fusese învins și că era plin de rușine, dar nu-mi părea rău de el. Între noi și soldat era un zid înalt peste care nu puteam trece. Deși speriat, soldatul adusese cu el lumea din afara satului și acum tânjea după ea. Sunt imposibili ăștia în pragul maturității, ăștia care deja sunt adulți, mi-am zis cu un sentiment de suficiență.

— Auzi, cică noi suntem lași, a spus Miazăzi plesnind de mulțumire și ne-a privit, pe mine și pe Li.

Am râs, iar soldatul a rămas nemișcat, cu capul aplecat.

*

Când băieții au venit de afară, scuturându-și zăpada de pe haine, noi eram aproape adormiți lângă focul care scăzuse. În fața noastră, băieții s-au aliniat în picioare, cu ochii sclipindule de încântare. Eram pe jumătate adormit și nu prea reușeam să înțeleg ce tot spuneau unul peste altul.

— Ce? Vorbiți clar! a zis soldatul ridicându-se pe jumătate. Bolnavă?

— Da, pare teribil de bolnavă, a zis înfierbântat fratele meu. Are fața roșie, geme în somn și nu răspunde.

Am sărit în picioare. Mă sufoca regretul că uitasem de fata din magazie.

— Te-ai dus tu să o vezi? am strigat scuturându-l de umeri pe fratele meu, făcându-i penele de fazan de la gât să lucească.

— M-am dus să-i spun că-mi pare rău de ce s-a întâmplat cu Leo, a răspuns el speriat. Doar tăcea și gemea.

Am ieșit în fugă în drumul pe care zăpada lucea în bătaia lunii.

În magazie focul era aproape stins. Călcând pe furiș, neam așezat în jurul fetei, care stătea întinsă. Din pricina febrei, fața ei care plutea albă arăta acum și mai mică. Era scuturată de fiori și prin gura întredeschisă lăsa să-i răzbată gemete incredibil de ascuțite. M-am așezat în genunchi și i-am pus mâna pe gâtul care zvâcnea. Și-a desfăcut buzele, lăsând să i se vadă gingiile și, răsucindu-și capul, s-a ferit de degetele mele. Eram stupefiat ca o capră lovită cu o leucă în spinare. Fata a gemut și a repetat ceva prelungind silabele. Am icnit.

— Tu, fă focul, a zis soldatul apăsându-l puternic pe umăr pe Miazăzi.

Vocea lui căpătase dintr-odată calmul și greutatea unui om mai în vârstă. Nu mai era glasul plictisitor și vlăguit pe care îl avusese când se încăpățânase să discutăm despre război. Miazăzi, care în mod normal îl disprețuia, s-a dus ascultător afară după lemne uscate, în vârful picioarelor, să nu facă zgomot.

— Tu, caută o pungă pentru gheață și umple-o cu apă și zăpadă, mi-a zis soldatul țintuindu-mă cu privirea.

— Pungă pentru gheață? am spus disperat.

De unde să scot eu așa ceva?

— O pungă din aia găsești în casa primarului, a spus Li gâfâind.

— Du-te și adu-o! a zis răspicat soldatul în timp ce se apleca deasupra fetei. Ceilalți așteptați în jurul focului la școală. Dacă faceți tărăboi, moare și o să luați și voi boala ei.

Împreună cu băiatul coreean am ieșit afară în lucirea zăpezii și am luat-o la goană pe pantă.

— Soldatul ăla a învățat puțin medicină, mi-a spus Li cu respirația tăiată. El a zis așa, deși eu nu prea l-am crezut.

Mă rugam ca ăsta să fie adevărul. Și mă străduiam să cred că ăsta e adevărul.

Casa primarului era înconjurată de un zid vopsit în pătrățele albe și negre, care bloca lumina lunii. În fața porții scunde, eu și Li am ezitat și ne-am privit. Singura clădire cum se cuvine din tot satul ne vâra sub nas codul moral. Era casa pe care n-o devalizaserăm după plecarea sătenilor. Și abia acum începeam să înțelegem clar ce sens deosebit avea acest lucru.

— Dacă vandalizez casa asta, maică-mea o să fie terorizată toată viața de săteni. Pe mine o să mă alunge din sat, a spus Li. Poate chiar o să mă omoare.

O criză de mânie mi-a înfierbântat gâtul, dar în ochii lui Li mustea o umezeala calmă și încurajatoare care-mi vorbea.

— O facem?

— Chiar dacă mă omoară! a răspuns Li.

Am sărit peste poartă, am alergat cu agilitate prin curte și am spart cu o piatră mare ușa de lemn încuiată de la intrare. În tinda spațioasă era și mai frig decât afară și mirosea atât de tare a mucegai, că abia mai respiram. Li a aprins în căușul palmei un chibrit mic și am simțit în nări mirosul de sulf. A aprins apoi torța de lemn atârnată de un stâlp lăcuit negru, de la intrare. Încăperea era plină de mobilă care îndurase acumularea greoaie și atotcuprinzătoare a timpului. Am privit împrejurul tindei, care părea și ea imensă, apoi dușumeaua

înălțată, acoperită cu rogojini de paie și magnificul altar budist din capătul celălalt.

Fără să se descalțe, Li a urcat pragul dușumelei și s-a dus în grabă la un raft de sub altar, lăcuit purpuriu, pe care l-a deschis și a scos din el un pachet mare de hârtie. A rânjit, dezvelindu-și dinții, și a venit în salturi la mine. Am sărit din nou peste poartă.

— Eu și cu maică-mea stăteam acolo, în tindă, în fiecare lună, mult timp, să împletim sandale de paie. Asta e munca pe care trebuie s-o facem noi, mi-a povestit Li în timp ce alergam. Dacă ne leneveam, bătrânul stăpân ne scuipa de pe cerdac.

Li a scuipat și el, cu năduf. Era surescitat să pună piciorul în casa primarului și vocea îi tremura.

— Știm exact ce e în casa aia și unde. Încă de când era taică-meu copil, ăștia ne-au folosit familia pentru orice. Când m-au pus să le vopsesc latrina, stăteam toată ziua mânjit de căcat.

— Ești curajos, am zis mișcat de prietenie.

Apoi mi-am amintit de cuvintele fetei și am fost cuprins de o tristețe de-mi venea să mă trântesc în zăpadă și să plâng în hohote. Mușcându-mi buzele, am adunat zăpadă și am băgat-o în punga de gheață ce aparţinea altei epoci, pe care Li o scosese din pachetul de hârtie, apoi am adăugat, apucând în căușul palmelor degerate, apă din băltoacele care începeau să înghețe iar.

— Și tu ești curajos, a spus Li în timp ce lega punga la gură.

La intrarea în magazie, soldatul ne-a luat punga. Apoi ne-a făcut semn cu bărbia să plecăm de acolo.

— Nu moare, nu? O să se facă bine? am spus eu implorator.

— Nu știu, a răspuns indiferent soldatul. N-am medicamente, nu pot face nimic.

Închizându-ne ușa în nas, arăta mai degrabă distant și rece, de parcă pe sub piele începuse să i se întărească un strat gros.

Eu și Li, mergând cu umerii unul lângă altul, ne-am întors în tăcere în piața din fața școlii. Oboseala creștea în mine ca un burete care se îmbibă cu apă.

În jurul focului, băieții ședeau cu capetele aplecate. Am fost asaltat de neliniști când l-am văzut pe fratele meu, cu Leo în brațe, așezat cu spatele la ceilalți și mai departe de cercul lor, sfidător. Miazăzi s-a ridicat, a făcut un pas către noi și ne-a privit în ochi pe mine și pe Li. Buzele i se convulsionau. Și-a înghițit saliva și, când a deschis gura, am încercat să-l opresc. Era însă prea târziu.

— După spusele soldatului, a zis el agitat, fata a luat molimă.

Molima. În satul în care rămăseserăm doar copiii, era acum prima dată când cuvântul rostit era încărcat de realitate, cuvântul care și-a desfăcut frunzele deodată și și-a implântat rădăcinile luxuriante peste sat, cuvântul teribil ca o furtună, cuvântul care strivește oameni. A stârnit un val de tremur printre băieții care ședeau în jurul focului, iar eu am simțit că dă naștere unei panici neașteptate.

— Mincinosule, am răcnit. Minți!

— Am tăcut până v-ați întors voi, a spus Miazăzi. Pot să jur că astea au fost vorbele clare ale soldatului. E murdară la fund de un rahat moale ca sângele. Am văzut-o. Are molimă.

I-am văzut pe cei mai mici cum sunt cuprinși de o criză de panică și l-am lovit din răsputeri pe Miazăzi în gâtul care i se mișca într-una. Miazăzi a căzut cu fața în sus pe zăpada topită de căldura focului, și-a apucat gâtul cu ambele mâini și a gemut. Respira scurt și cu greutate, iar eu m-am pregătit să-i dau un șut în plexul solar, dar m-a împiedicat Li. Brațul lui era fierbinte și puternic. Mi-am privit tovarășii din jurul focului, care tremurau de spaimă și de neliniște.

— Nu e molimă, am zis, dar frica se răspândea tot mai adânc printre ei și nu mă mai ascultau.

— Hai să fugim de-aici, altfel o să murim și noi, a spus un glas speriat. Hai să fugim împreună de aici.

— Vă zic că nu e molimă. Văitați-vă, dacă vreți să mâncați bătaie, am strigat respirând agitat și încercând să opresc spaima care începuse să mă cuprindă și pe mine. Nu a izbucnit nici o molimă!

— Știu, a zis altă voce ascuțită, cu disperare. S-a transmis de la câine.

Șocat, m-am uitat la fratele meu și la Leo. Băiatul își întorsese și mai mult spatele la noi, ignorând strigătele noastre și își apăsa pieptul de gâtul câinelui.

— Și eu știu, a mai zis cineva, apoi altul și altul.

— E din vina câinelui lui frati-tu și tu încerci să ascunzi asta!

Eram debusolat în fața băieților care mi se împotriveau pentru prima oară.

— Ce-a făcut câinele, a întrebat Li cu voce încordată. Ai, ce-a făcut?

— Câinele? a răspuns o voce moale și înlăcrimată. A dezgropat cadavrele. Iar fratele tău le-a acoperit la loc cu pământ. L-am văzut cum se spăla pe mâini și cum îl spăla și pe animal. De atunci s-a îmbolnăvit câinele. Și azi de dimineață a

mușcat-o pe fată, și a îmbolnăvit-o și pe ea. Așa a ajuns molima să se răspândească și printre noi.

Sfârșitul cuvintelor băiatului se topea în plâns. Eram perplex și nu mă puteam gândi la altceva decât să îl strig pe fratele meu, care se încăpățâna să stea cu spatele la mine.

— Băi, e adevărată chestia cu câinele? Ia zi, e o scorneală, nu?

În centrul atenției tuturor, fratele meu s-a răsucit și a încercat să-și miște buzele, dar a rămas cu capul plecat. Am gemut. Băieții s-au adunat în jurul lui și al câinelui. Animalul, cu coada ascunsă între picioare, se lipise de genunchii stăpânului lui și se uita la noi.

— Are molimă, a zis Miazăzi cu glasul răgușit. Chiar dacă încerci să ne păcălești, e clar că fata a luat molima de la animal.

— Toți am văzut că a mușcat-o de încheietură, a spus unul dintre băieți. Deși nu i-a făcut nimic, a mușcat-o. A înnebunit.

— N-a înnebunit, s-a opus cu tărie fratele meu, disperat să-și apere câinele. Leo nu are molimă!

— Știi tu? Ce știi tu despre molimă? a continuat Miazăzi să-l hărțuiască insistent. Din cauza ta a izbucnit molima!

Fratele meu l-a înfruntat, cu ochii larg deschiși și buzele tremurând. Apoi, cu efort vizibil să-și reprime neliniștea care-l făcea și pe el să ezite, a strigat:

— Nu știu! Dar Leo nu are molimă!

— Mincinosule! s-au auzit câteva voci. O să murim toți din cauza câinelui tău!

Miazăzi a ieșit din cercul acuzator, a luat creanga de stejar de care era atârnat ceaunul și s-a întors. Toți s-au înfiorat și s-au dat puțin în spate.

— Oprește-te! a strigat fratele meu cuprins de panică. Nu te las să-l lovești pe Leo al meu!

Fără milă, Miazăzi mergea mai departe, fluierând ascuțit. Fratele meu s-a aplecat în grabă, dar câinele i s-a strecurat printre brațe, atras de fluieratul lui Miazăzi. L-am văzut pe băiat întorcând niște ochi imploratori spre mine, dar ce-aș fi putut face? Câinele stătea nesigur pe picioare, cu limba lungă atârnând, limbă care îmi arăta ca un boț de microbi înmulțindu-se frenetic.

— Li, a strigat fratele meu, dar acesta nici nu a clintit.

Creanga de stejar s-a lăsat în jos și câinele a căzut cu zgomot pe zăpadă. Toți am privit în tăcere.

Scuturat de suspine, strângând din dinți și înlăcrimat, fratele meu a ieșit în față, pășind nesigur. Nu a putut însă să se uite la câinele care se zvârcolea, cu sângele negru pătându-i în

tăcere blana deasupra urechilor. Era distrus de supărare și tristețe.

— Cine știe că avea molimă? Ai? Cine știe asta? s-a agitat el.

A izbucnit în hohote de plâns și a plecat în fugă. Fără să spunem un cuvânt, i-am petrecut cu privirea umerii scuturați de hohote. Am strigat după el, dar nu s-a întors. Simțeam că mi-am trădat propriul frate. Cum voi putea oare să-l consolez pe băiatul întins în hambarul întunecos, care plânge îngropându-și fața în paiele mirosind a praf?

Poate că ar fi trebuit să plec după el, să-l iau pe după umeri și să-l împac. Poate că asta ar fi fost cea mai bună cale. Numai că trebuia să împiedic panica ce pusese stăpânire pe băieții mai mici, panica care îi împingea spre zbierete disperate. Și poate că cea mai bună – și probabil și singura – ocazie rămasă era acum, cât stăteau paralizați de uluire în fața câinelui omorât.

— Băi, am strigat. Cine are de gând să se văicărească că a venit molima o să și-o ia în moalele capului, ca animalul ăsta. Clar? Vă garantez eu că n-a izbucnit nici o molimă.

Descurajați, băieții tăceau. Erau docili, covârșiți mai degrabă de bățul de stejar însângerat din mâna lui Miazăzi, decât de vocea mea. Simțind că am avut succes, am mai spus o dată, cu tărie:

— În regulă? Nu e nici o molimă!

De unde stătuse fratele meu am ridicat colierul din pene de fazan, mânjit de noroi și zăpadă și l-am băgat într-un buzunar al hainei. Li și Miazăzi au aruncat hoitul câinelui în foc și au adăugat deasupra câteva vreascuri. Flăcările nu mai aveau putere și multă vreme de sub lemne s-au ițit picioarele din spate ale animalului.

— Plecați toți de-aici, duceți-vă să vă culcați, am zis pe un ton poruncitor către băieții mai mici. Cine face gălăgie o încasează de la mine!

Miazăzi m-a privit sardonic, ceea ce m-a călcat pe nervi.

— Miazăzi, du-te și tu să te culci!

— Nu primesc ordine, a răspuns el arătându-și dușmănia.

A apucat în mână bățul pe care se lipise sânge și păr de la câine.

— Ar fi mai bine să pleci, a spus Li, atent la bățul din mâna lui. Dacă nu-ți convine ceva, o să ai de-a face și cu mine.

Miazăzi s-a strâmbat, a aruncat bățul în foc și a răcnit:

— Cine nu vrea să moară singur, ca nenorocitul ăla de câine, să vină să doarmă la mine. În jurul ăstora colcăie de microbi!

Eu și Li am privit cum în urma lui Miazăzi pleacă grăbiți băieții neliniștiți, apoi ne-am ținut companie unul altuia în tăcere, încingându-ne fețele la căldura focului. Mai întâi a ars blana câinelui, cu un zgomot uscat și încet. Apoi a început să se topească și să curgă grăsimea, care a ars sfârâind și împroșcând scântei. S-a înălțat un miros gros de carne arsă, care a lăsat aerul cleios în jurul nostru. Spre deosebire de aroma vioaie și încărcată de energie care se ridicase când fripseserăm porumbeii, fazanul și sfrânciocul, acesta era încărcat de gustul greu al morții. M-am aplecat în față și am vomat cotoare de legume, boabe de orez și zgârciuri tari de pasăre. Li s-a uitat la mine cum mi-am șters gura cu dosul palmei. Oboseala din ochii lui mi-a năvălit în corp ca o vâltoare și mi s-a înghesuit pe sub piele. Eram copleșit de somn și osteneală, de nu-mi mai puteam nici măcar întinde trupul. Dar nici să stau aplecat acolo și să îndur mirosul câinelui care ardea nu mai puteam. Mi-am mușcat buzele și m-am ridicat încet, am dat din cap către Li și m-am întors cu spatele la foc. Voiam să mă furișez între paie, lângă fratele meu, și să dorm ca un pui de animal. Fratele meu mă va ierta, la cât de obosit eram și cât de multe lacrimi aveam în suflet. Ăsta era un gând plin de împăcare. Luna s-a ascuns dincolo de un nor gros, împrumutându-i o lucire de perlă pe marginile îndepărtate. Pe drumul întunecat, zăpada înghețase din nou și îmi pârâia sub tălpi. Am urcat panta cu obrajii amorțiți de frig.

Ușa hambarului nostru era întredeschisă și rogojina de paie atârnată de ea se legăna în bătaia vântului. Cu capul vârât pe jumătate înăuntru, l-am strigat pe fratele meu. Nici un răspuns. Focul în tindă era stins și nu se simțea iz de om. Am scos din buzunarul pantalonilor o cutie de chibrituri și, aplecându-mă ca să îl feresc de vânt, am aprins focul. Locul în care dormea fratele meu era gol. Ranița îi lipsea de pe lada de cereale, în schimb era așezat acolo cu grijă, cu mânerul în jos, desfăcătorul în formă de cămilă pe care i-l împrumutasem eu. Locul unde fusese ranița rămăsese negru și proaspăt, fără praful care se depusese în jur în scurtul răstimp în care locuiserăm în hambar. Chibritul mi-a ars buricele degetelor. Am țipat și l-am aruncat, apoi am ieșit în goană pe ușă.

Urcând pe costișă, am strigat după fratele meu, dar vocea îmi răsuna fără putere în întuneric, căci aerul uscat și rece îmi îndurerau gâtul. Hei, hei, întoarce-te! Unde ești, hei!

Li se aplecase atât de tare deasupra focului, încât era gata să-și ardă sprâncenele și împungea cu un băț în corpul câinelui. Burta îi plesnise și organele interne începuseră să ardă trosnind, în culorii vii. Un capăt al intestinului subțire se

ridicase drept în sus, ca un deget, și tremura, umflându-se și înroșindu-se.

— Nu știi de frati-meu? am zis și limba mi s-a încleiat în gura uscată.

— Ă? a făcut Li întorcându-și spre mine fața roșie și strălucind de grăsime. Era fascinat de cum arde câinele și părea că îl deranjam. Frati-tu?

— Nu e. N-a venit să vadă câinele?

— N-a venit, a zis Li în timp ce zgândărea cu bățul organele care plesniseră și care bolboroseau obscen. Habar n-am.

— Îhî, am făcut eu și am răsuflat fierbinte. Oare unde s-o fi dus?

— Ce oribil miroase! Iar sângele nu mai arde odată! a zis Li.

Într-adevăr, de sub mâinile lui se înălța o duhoare stătută.

Am străbătut în fugă drumul îngust de țară și am intrat în pădurea care străjuia ambele părți ale drumului în pantă, pietruit. Am ajuns până la un postament de piatră de unde se vedea în jos valea din care pornea șina vagonetului, acum închisă. Valea era întunecată și nu se auzea decât vuietul apei. Am strigat hei, vino înapoi, nu pleca, hei, hei.

Nu mi-a răspuns nimeni. Până și bestiile și păsările din pădure au rămas tăcute. Se ascundeau prin umbra copacilor, prin pâlcuri de iarbă, speriate de prevestirea calamității sinistre care ne ataca satul și își ciuleau urechile la strigătele unui pui de om. Strigătele mele erau absorbite de timpanele adânci ale acestor viețuitoare tăcute și nu ajungeau până la fratele fugar. Hei, hei, întoarce-te. Nu pleca, hei.

Pe partea cealaltă a văii s-a văzut licărirea unui felinar tremurător, înălțat în mână de bărbatul care păzea din cabană, și s-a mișcat preț de o distanță scurtă. Apoi a răsunat un foc orb, de avertisment. Mistuit de furie, am luat-o înapoi pe drumul din pădure și m-am întors în sat. Mă tot gândeam că fratele meu m-a abandonat. Nu mă abandonase nici când, la căminul gimnaziului, înjunghiasem un coleg mai mare și fusesem trimis întâia oară la școala de corecție, nici când fugisem de acolo și locuisem în sărăcie la o muncitoare de la fabrica de jucării, unde m-au găsit poliția și tatăl meu, cu hainele murdare și boli urâte și m-au luat acasă, pentru ca apoi să mă trimită iarăși la școala de corecție. Mă abandonase însă acum.

Lăsând lacrimile să-mi curgă pe zăpadă, înaintam plângând și gemând ca un animal. Prin tălpile crăpate îmi intra apă murdară și-mi uda degetele degerate și umflate de la picioare. Mă mâncau de înnebuneam dar nu mă aplecam să mă

scarpin, ci doar îmi îndesam violent picioarele în zăpada până la glezne. Dacă mă opream să mă scarpin, mi-ar fi fost imposibil să mai pornesc.

În dreptul magaziei m-am oprit și mi-am ciulit urechile. Dincolo de pereții întunecați și zăvorâți cu asprime se auzeau gemetele de suferință ale fetei. M-am grăbit să bat la ușă.

— Cine-i? a zis morocănos soldatul.

— Se face bine? am întrebat cu vocea înecată în lacrimi. Nu-i așa că nu de molimă suferă?

— Tu ești? a zis soldatul și s-a auzit cum se ridică. Nu știu dacă se face bine. Nu știu nici dacă e molimă sau nu.

— Dacă o vede un doctor? am întrebat eu, dar mi s-a destrămat curajul amintindu-mi de cum a fost refuzată pledoaria mea la doctorul din satul vecin. Ce zici, dacă vine un doctor de undeva?

— Adu niște zăpadă să punem în pungile de gheață, s-a auzit dinăuntru vocea obosită și abătută.

M-am lăsat în genunchi și am început să adun zăpadă cu degetele înghețate și amorțite. Fratele meu mă abandonase, iar prima mea iubire gemea și excremente ca sângele îi mânjeau fundul mic. Simțeam că molima ne izbise cu o forță colosală, ca o rafală de ploaie, ne înhățase și se revărsase în jurul nostru, lăsându-ne imobilizați. Nimerisem într-o fundătură și tot ce puteam face era să stau aplecat noaptea pe drum și să scurm după zăpadă murdară, printre hohote de plâns.

9
Întoarcerea sătenilor și uciderea soldatului

În timpul nopții molima s-a răspândit cu o forță vitregă și a pus brutal stăpânire peste grupul de copii abandonați. De când s-a crăpat de ziuă și până înspre amiază, o ceață murdară a ținut satul din vale în întuneric. Soarele care străbătea stratul de aer gros și pâclos topea murdar zăpada, care începuse să se scurgă. Disperarea și lipsa noastră de vlagă, roiul de microbi, roiul gigantic de microbi minusculi care ne vor lăsa inconștienți, care vor aduce crizele de delir și ne vor arde gâtlejurile ca focul, clocoteau ca o gelatină gălbuie, minuțios alcătuită din oase și piei de vacă, și impregnau satul topit.

Băieții se ascunseseră cât mai adânc în case și nu dădeau să iasă de acolo. Li se încuiase și el în mica locuință care duhnea a porci. Eu stăteam lungit pe podeaua grânarului, cu ochii închiși și, din când în când, mă ștergeam de sudoarea rece care îmi uda lenjeria. Nu se îmbolnăvise nimeni dintre noi, dar probabil molima ataca violent și brusc, ca un pumn care te izbește puternic, așa că așteptam închiși în casele întunecate. Numai soldatul s-a luptat cu boala care a lovit-o mai întâi pe fată, fără să-i pese că e nedormit, soldatul care ne-a spus ce să facem în așteptarea aceea neplăcută, cu asemenea autoritate încât până și Miazăzi i se supusese. De neliniște, unii ieșeau în goană din tindă și băteau la ușa închisă a magaziei, unde erau potopiți de bombănelile nervoase ale soldatului. Se întorceau goniți, la casele lor, striviți de îngrijorare. Satul răsuna gol pe ici, pe colo de suspine și de izbucniri de furie.

Eu răbdam pe întuneric, întins cu fața în sus. În fața ochilor mi se perindau în grabă imagini cu sexul fetei, uscat și neted ca o floare de vară, fundul murdar de excremente, fața mică înroșită de febră. Mi se tot repetau aceste imagini și îmi

stârneau din când în când erecții pline de rușine. Uneori mi se părea că aud pașii fratelui meu și mă agățam de ideea asta, încercând să mă conving că e adevărată. Simțeam mereu că stă dincolo de tinda întunecată, în aerul închis, frecându-se cu palma de praf și de ceața uscată, dar că nu se apropie mai mult, zâmbind rușinat.

Seara l-am văzut pe soldat îndreptându-se către cimitirul comun cu pământ moale și arbuști din vale, cărând o mică povară învelită în cârpe și urmat la câțiva metri de unii dintre băieți. Am ieșit în fugă după ei și m-am alăturat grupului de băieți și împreună ne-am uitat cu lacrimile curgându-ne pe obraji cum soldatul sapă sârguincios o groapă în care înmormântează boțul învelit în cârpe, aruncându-ne în același timp priviri aprige care să ne țină la distanță.

Apoi soldatul a urcat cocârjat panta, s-a întors în magazie și, fără să scoată o vorbă, a început să adune pe podea crenguțe și lemne de foc. De data aceasta i-am venit și noi în ajutor, la fel de tăcuți. Mica magazie a scos fum și flăcări bogate și în scurtă vreme s-a transformat într-un turn de foc. Apoi, goniți de soldat, ne-am risipit din nou fiecare în locuințele noastre întunecate.

M-am așezat cu genunchii la piept în tinda unde focul se stinsese de mult și am plâns îndelung. Capul mă durea ca prins în menghină. Am ieșit apoi pe drumul pietruit și am strigat după fratele meu, dar el nu a apărut cu zâmbetul rușinat pe buze. Am coborât panta.

În fața magaziei arse, în noroiul lăsat de zăpada topită de căldura flăcărilor, stătea dezertorul. Cu capul aplecat, plângea scuturat de hohote. M-am apropiat. Ne-am privit unul pe altul în întuneric. Nu zicea nimic, nici măcar nu încerca să deschidă gura. La rândul meu, și eu rămăsesem fără cuvinte. Voiam să vorbesc despre cum am fost abandonat de iubită și de fratele meu, dar m-am frământat ca un bebeluș care nu știe încă să vorbească, cu ochii înlăcrimați.

Am renunțat, clătinând din cap, am întors spatele și am început să urc drumul spre hambar. Zăpada începea să înghețe iarăși și să se întărească. Brusc soldatul a apărut în urma mea, pe drumul întunecat. Și-a pus mâna pe umerii mei. Fără să avem ce să ne spunem, am intrat în grânar și ne-am întins pe podea, cu trupurile înlănțuite. Acum mi se păreau de o frumusețe eroică maxilarul lui plăpând, acoperit de o barbă murdară și obrajii ascuțiți și palizi. A fost cât se poate de blând cu mine și mi-a tras capul zguduit de hohote spre pieptul lui mirosind a transpirație. Apoi, pentru o scurtă perioadă, expuși amenințării teribile a molimei, frânți de oboseală și atât de disperați încât nici cuvintele nu ne mai ieșeau din gură, am

gustat unul de la celălalt un dram de plăcere deplorabilă. În tăcere ne-am dezvelit fundurile sfrijite și înghețate, pe care ni se făcuse pielea ca de găină, și ne-am lăsat înflăcărați de mișcările abile ale degetelor.

Înainte să se crape de ziuă am auzit strigăte înăbușite și m-am trezit din somnul ușor. Tremuram de frig și am descoperit că soldatul plecase din brațele mele. Se lumina. Mi s-a părut că aud din nou niște chemări pe voci joase. Zâmbetul sfios dar prietenos al fratelui meu. Dinții care-i luceau prin deschizătura îngustă a buzelor. Am sărit în picioare și, ștergând cu buricele degetelor florile de gheață de pe geam, am privit afară. Dincolo de stratul gros de ceață lăptoasă se furișase o geană trandafirie de lumină care se lărgea din ce în ce.

Apoi brusc, când păsările au tăcut, ca sfârșitul abrupt al unei furtuni, am văzut în curgerea ceții câțiva bărbați întunecați și robuști, săteni cu fețe fără nici o expresie, ca niște bestii, cu sulițe de bambus ascuțite în mâini. Stăteau în tăcere și se uitau la mine. O vreme ne-am privit unii pe alții, ca niște animale stranii, prin geamul de sticlă care a înghețat repede din nou și s-a albit. Perplex, cu respirația tăiată de uluire, simțeam clocotind în mine o senzație deplină de ușurare, ca o apă caldă care se înalță. Se întorseseră sătenii…

Din spatele bărbaților, dincolo de râul de ceață, s-a ivit un om cu bărbia puternică, scund, care s-a uitat la mine și în spatele meu, cercetător. E fierarul, mi-am dat seama și am simțit chiar oarecare nostalgie când a împins ușa cu un drug de fier pe care-l ținea în chip de armă și a intrat cu umărul înainte în încăpere. Dar își ferecase buzele groase și m-a măsurat din priviri cu o expresie dură pe chip, nu ca un om care se uită la alt om, ci ca un om care înfruntă un animal. Se uită să vadă dacă ascund vreo armă, mi-am zis derutat fără rost de propria mea vulnerabilitate.

— N-are nici un rost să devii violent, a spus și cu un salt agil m-a prins de braț. Vino cu noi!

Mă trata ca pe un prizonier de război. Dar, prins în cleștele mâinilor înmănușate, puternice și masive ale fierarului, nu aveam nici cea mai mică intenție să mă lupt. Se întorseseră adulții, probabil că scăpasem de amenințarea molimei, în sfârșit se întorseseră sătenii…

— Urmează-ne fără să te zbați, a zis fierarul. Altfel te lovesc.

— Vă urmez, am zis cu glasul hârâit. Stai să-mi iau bagajele. Nu mă zbat.

— Alea? a zis fierarul arătând cu drugul înspre rania din mijlocul hambarului cufundat în întuneric. Ia-le repede!

Am îndesat în raniță desfăcătorul în formă de cămilă lăsat în urmă de fratele meu și mi-am înfășurat cureaua raniței pe braț. În acest răstimp, fierarul nu m-a scăpat din priviri, suspicios și atent. Mă gândeam că probabil prin satele de munte s-a răspândit o nouă legendă, despre cât de primejdioși sunt băieții de la școala de corecție.

Am ieșit împreună cu fierarul care-și ținea umărul presat de al meu, în vânt și în ceața tremurătoare. Bărbații ne priveau. În tăcere, am coborât panta. Am alunecat pe zăpadă, dar fierarul m-a ridicat dur de umeri și apoi a rămas cu mâna încleștată pe mușchii mei subțiri.

— Nu fug, am zis, dar fierarul și-a strâns degetele și mai puternic, provocându-mi durere în umăr.

Bărbații care ne însoțeau pe scurtul drum pășeau tăcuți, iar fierarul continua să-mi țină umărul prins ca în gheare. Sulițele de bambus ale bărbaților se auzeau pe zăpada înghețată în frigul dimineții.

În piața din fața școlii s-a ivit din ceață grupul de băieți, fiecare cu ranița fie în cârcă, fie sprijinită pe genunchi. M-au întâmpinat cu strigăte. Mi-am trecut în grabă privirile printre ei, căutându-l pe fratele meu. Dar împins în spinare de fierar, am intrat printre ceilalți și când m-am așezat învăluit în ceața din jurul focului care mirosea a cărbune, slaba mea nădejde s-a spulberat. Urmărind cum prin ceață sunt aduși alți și alți tovarăși, speranța mea a continuat să se topească, căci capul lui mic și frumos, mișcările moi ale umerilor nu au apărut de nicăieri.

Totuși nu îmi pierea sentimentul ușor de entuziasm. Și printre tovarășii mei se răspândea o frenezie optimistă că am scăpat dintr-odată de groaza molimei. S-au întors sătenii, ne ziceam. Încetul cu încetul am ajuns să credem cu tărie că boala reușise doar să o smulgă pe fată ca pe ultima floare, dar apoi a intrat rapid în declin. Asta ne cultiva în grup un sentiment de bucurie și printre noi erau unii care chiar începuseră să se împingă și să facă gesturi obscene, râzând.

Ținut de brațe de un țăran, a apărut și Miazăzi râzând fără încetare cu o voce agitată. Se înroșise și umflase la față, iar ochii îi străluceau, dar a intrat în mijlocul nostru cu râsul scurgându-i-se printre buzele umede ca niște bule.

— A venit să mă salte tocmai când mă aplecasem să-mi fac toaleta de dimineață, a țipat el. A rămas fascinat de curul meu gol, dar m-a lovit fiindcă puțea. Ce idioțenie, nu? Chiar în timp ce-mi făceam toaleta de dimineață.

— Toaleta de dimineață? a întrebat cu inocență unul dintre băieții mai mici, eliberat de stres și făcându-l pe Miazăzi să se umfle în pene.

— Toaleta de dimineață, da. La cur.

Cei din jurul lui Miazăzi au râs cu glasuri copilărești, iar el, triumfător, a demonstrat postura obscenă. Toți eram bine dispuși de parcă așteptam să se facă prezența, încolonați înaintea plecării într-o excursie.

Ceața s-a risipit și s-a ivit cerul jos și înnorat, plin ochi cu lumină jilavă de dimineață, înmuind zăpada amestecată cu noroi care înghețase din nou. Toți băieții fuseseră deja scoși din locuințele temporare și adunați aici. În jurul nostru stăteau în număr mare sătenii cu fețe încordate și lipsite de orice expresie, ținând în mâini puști și sulițe de bambus. Față de tăcerea lor, agitația noastră frenetică părea să se înalțe în chip nefiresc. Când ceața s-a risipit cu totul i-am văzut, făcându-și loc printre țăranii taciturni și apropiindu-se, pe polițistul satului și pe primar. Printre noi, încordarea s-a închegat într-un miez tulbure.

— V-ați făcut de cap, a strigat primarul eliberându-și mânia care dădea pe afară. Ați intrat în casele oamenilor, ați furat mâncare, ați dat foc la magazie, ce-nseamnă asta, nemernicilor?

Șocul ne-a făcut să ne clătinăm. Dintr-odată frenezia noastră s-a transformat într-o neliniște sumbră.

— O să raportez la centru tot ce ați făcut, delincvenților ce sunteți, paraziților!

— Cine-a ars magazia? a întrebat polițistul printre dinții încleștați. Ia spuneți cinstit!

Miazăzi a dat din umeri cu un aer rebel, și-a pus ranița pe zăpadă și a dat să se așeze pe ea. Polițistul s-a repezit la el, l-a ridicat apucându-l de guler și l-a lovit peste față.

— Băi, tu ai fost, tu ești incendiatorul! a răbufnit polițistul plin de ură, împungându-l pe Miazăzi. Hai, recunoaște, nenorocitule, îți bați joc de noi, tu ai dat foc!

— Nu eu, a țipat Miazăzi, zvârcolindu-se de durere. Nu eu! Cadetul care a dezertat, el a făcut-o!

Polițistul și-a slăbit strânsoarea și, cu buzele tremurând, s-a uitat atent la Miazăzi. Printre țărani s-a stârnit agitație. Noi l-am înconjurat pe Miazăzi cu priviri dezaprobatoare.

— A venit dezertorul aici? Hai, unde se ascunde?

— Habar n-am, a spus Miazăzi.

— Nenorocitule, a gemut polițistul, l-a trântit la pământ cu o lovitură și apoi i-a tras un șut în piept. Nu-ți bate joc de noi.

— Unde-i soldatul? Hai, mărturisește! a zis primarul răsucindu-l de braț pe unul dintre băieți. Sunteți viciați până în măduva oaselor, ia zi, unde e soldatul?

Băiatul a fost clintit din loc de durere, de furie, dar cel mai mult, de frică.

— A fugit în munți, altceva nu știu.

— Închideți-i! a strigat polițistul. Apoi, adunarea!

Fierarul și oamenii lui ne-au mânat de acolo. Cu pașii deveniți brusc grei, cu neliniștea crescândă odată ce ne-am amintit că ne era și foame, mergeam ascultând în urmă cum se adună țăranii. Încordați până la lacrimi, deznădăjduiți și furioși, am fost încuiați într-un șopron îngust care aparținea școlii și de afară s-a auzit zgomotul dur al unui drug pus peste poartă.

Se auzeau în valuri ordinele polițistului, pași în fugă și sulițele de bambus izbindu-se între ele. Organizează vânătoarea, mi-am spus. O să-l hăituiască și o să-l prindă pe soldat. Își dăduse seama înaintea mea că se întorc țăranii și plecase, dar era nedormit și obosit după ce o îngrijise pe fată. O să-l prindă îndată.

— Nenorociții ăștia au venit în recunoaștere să vadă dacă am murit cu toții, a explicat Miazăzi celor din jur, arborând o atitudine jovială ca să abată atenția de la propria gafă. N-ați văzut că femeile și copiii nu s-au întors? Sunt dezorientați că încă suntem în viață. Mai rău, m-au găsit în timp ce-mi făceam toaleta de dimineață!

Apoi a râs vulgar. Printre ceilalți însă dispăruse cu totul entuziasmul frenetic și vioi de la început, astfel că râsul nefiresc de ascuțit al lui Miazăzi nu a stârnit nici cea mai mică reacție, ci a fost absorbit în neliniștea profundă și lipicioasă, care revenise cu obișnuita ei greutate și în sentimentul supărător de așteptare, renăscut în noi. Drept rezultat, și Miazăzi a tăcut mohorât, mușcându-și unghiile și aplecându-se în față. Am rămas în așteptare multă vreme.

Unul dintre noi avea nevoie să urineze și, deși a bătut în ușă și s-a rugat de ei, cei de afară nu l-au băgat în seamă. Verde de umilință și de rușine, a fost nevoit să se ușureze într-un colț al șopronului. Imediat încăperea strâmtă s-a umplut de miros înăbușitor de urină.

Băieții încercau să se uite afară prin crăpăturile scândurilor și anunțau celorlalți orice veste cât de mică. La început afară nu era nici o mișcare. Spre prânz însă băieții care își vârau nasul printre scândurile ce dădeau spre cimitirul comunal au făcut o descoperire importantă. S-a auzit un geamăt care nu poate fi descris în cuvinte și toți ceilalți s-au repezit, claie peste grămadă, întinși pe burtă și urcați pe spinările altora sau între picioarele lor, să se uite prin scânduri afară. Furia ne-a scos unul câte unul din starea de panică

dezlânată și ne-a legat strâns, transmițându-se de la un corp la altul.

Cu spinările și umerii scăldați de soarele palid și cu capetele aplecate, cinci dintre săteni munceau cu sapele în cimitir. Dezgropau cadavrele pe care noi le îngropaserăm cu atâta grijă, ca pe niște bulbi prețioși, și le întindeau pe iarba pe care mai erau urme de zăpadă. Nu ne mai dădeam seama care era al fostului nostru tovarăș și care al fetei – fata care fusese primul mugur al spaimei noastre. Mânjite de noroi, nu erau mai mult decât un amalgam de verde și de pământiu. Și totuși, țăranii au așezat lemne de foc în cimitirul răscolit și deasupra au trântit cadavrele împreună ca să le incinereze. Când flăcările mici și ascuțite au început să agite aerul stătut al amiezii, furia noastră a atins culmea. Până și Miazăzi plângea, scrâșnind din dinți. Era un fel de ceremonie care ne obliga să admitem că totul din sat – asta incluzând până și morții pe care-i îngropaserăm – revenise sub controlul adulților. Plictisiți, bărbații își îndeplineau treaba cam de mântuială. Puțin câte puțin, au început să apară și alte siluete pe costișă. Femeile și copiii care se întorseseră și ei în sat priveau neimpresionați.

Avuseserăm satul, îl stăpâniserăm, mi-am dat seama dintr-odată, cuprins de fiori. Nu fuseserăm întemnițați în sat, dimpotrivă, îl ocupaserăm. Și apoi îl predaserăm fără nici o împotrivire adulților și, drept rezultat, fuseserăm închiși în acest șopron. Fuseserăm trași pe sfoară. Complet trași pe sfoară.

Mi-am îndepărtat obrazul de la scânduri și m-am întors în colțul opus. Miazăzi s-a uitat la mine cu ochii lui înguști și tăioși, înroșiți de plâns, și mi-a zis încet:

— Ăștia fac ce vor, cum îi taie capul.

— Da, am zis, fac după cum îi taie capul.

— Cinci zile am avut grijă de satul pustiu, am ținut până și sărbătoarea vânătorii, și acum ne închid! Fac după bunul lor plac.

— Ce-o fi cu Li? a întrebat unul dintre băieți. L-or fi prins?

— Ce bine-ar fi dacă ar veni Li să ne scoată de aici! a strigat Miazăzi cu năduf. Și dacă am avea pușți, i-am izgoni pe toți țăranii, pe toți nemernicii ăștia!

Am încuviințat cu un sentiment fierbinte de simpatie față de Miazăzi. Dacă am fi avut pușți, aș fi făcut să curgă sânge, aș fi împușcat în dreapta și în stânga. Numai că Li nu venea să ne elibereze. Și nici pușți nu aveam. M-am așezat sprijinit de scânduri, cu genunchii la piept, și am închis ochii. Apoi

Miazăzi a venit lângă mine, frecându-și umărul de al meu. Mi-a șoptit la ureche cu răsuflarea încinsă.

— Îmi pare rău de frati-tu.

Voiam însă să mă țin cât mai departe de gânduri despre fratele meu.

— Frati-tu e isteț și iute de picior, a zis Miazăzi. Probabil că s-a ascuns prin iarbă pe undeva și a privit cum am fost capturați. Zău, chiar îmi pare rău.

Deodată am auzit din adâncul pădurii din spatele nostru, la interval scurt, două focuri de armă, probabil de avertisment. Toți ne-am ridicat imediat în picioare și ne-am ciulit urechile. Nu s-a mai auzit însă nici o împușcătură. Ne răscolea un nou fior de neliniște. Am așteptat în tăcere, urmărind cum emoțiile trepidau pe fețele noastre încordate. Am așteptat până când aerul din șopron s-a făcut negru și chipurile noastre nu mai erau decât o lucire palidă.

Apoi, pe neașteptate, cu fețele lipite de scânduri, cu dungi aurii și subțiri de lumină de apus pe obraji, am fost martori la sudălmi nervoase, lătrăturile câinilor de vânătoare, o debandadă de pași, urmată de apariția unor săteni din pădure. Făcuseră cerc în jurul prăzii capturate în hăituiala lor nemiloasă.

Pășeau cât se poate de încet și de răbdători. Doar când vreun copil se încurca printre ei îl goneau cu voci aspre. Își țineau puștile și sulițele în sus, pe lângă trup, și înaintau cu capetele plecate. În mijlocul lor venea soldatul, cu trupul tremurând, cu pași care se împotriveau, de parcă mersul i-ar fi fost împiedicat de aerul de seară, lucios și încărcat de umezeală, de vântul care mirosea slab a zăpadă și frunze. Rămăsese fără haină și era îmbrăcat acum doar într-o cămașă de pânză albă, cu mânecile suflecate de parcă era toiul verii. Când procesiunea care îl însoțea a trecut prin fața magaziei, i-am văzut chipul sfrijit, murdar de țărână uscată, de culoarea argilei, mersul nesigur, abdomenul care i se mișca moale și nefiresc, acoperit cu o pânză maro sfâșiată, înnegrită în jurul rupturii, materia moale care ieșea dinăuntru, proaspătă și zemoasă, strălucitoare în lumina estompată și care se unduia în culorii vii. Tremura la fiecare pas și reflecta puternic lumina aurie.

Când să coboare pe drumul din piață, soldatul s-a împiedicat și s-a zbătut neîndemânatic cu brațele lungi, ca să nu cadă. A fost un gest patetic și copilăros care ne-a stârnit lacrimile. În acel moment însă l-au apucat de umeri doi săteni zdraveni și au continuat să meargă, târându-l după ei. Când procesiunea n-a mai fost vizibilă, au trecut în fugă după ei, ca

o pală de vânt proaspăt de după furtună, femei, bătrâni și copii, cu haine matlasate cu bumbac, trase până la gât.

Ne-am luat privirile de la scânduri și, așezându-ne pe dușumea, ne-am privit în tăcere propriile picioare. Picioarele cu pielea jupuită, ca niște solzi albi și uscați, picioarele noastre sfrijite ca de pasăre, desculțe, murdare și mirositoare. Încălțările de pânză, murdare și găurite, cu semnul pompos care indica adresa școlii de corecție. Cu capetele lăsate, am rămas așa multă vreme, temându-ne și plângând în tăcere. Un băiat s-a ridicat și a urinat într-un colț, dar trupul îi era scuturat de hohote de plâns și urina galbenă și fierbinte a sărit în toate direcțiile.

În piață s-au apropiat sunete metalice de săbii atingându-se și pași disciplinați și energici. Ne-am lipit din nou frunțile de scânduri și am văzut trecând în fugă doi polițiști militari, primarul și polițistul satului, prin aerul albastru al asfințitului, care își pierduse deja strălucirea. Polițistul avea agățat de braț haina soldatului. Fără să acorde cea mai mică atenție șopronului în care eram încuiați, s-au făcut nevăzuți pe costișă. Noi ne-am așezat iarăși și, obosiți și cu capetele coborâte, ne-am slăbit vigilența față de ce se întâmpla afară.

— Au venit polițiștii militari să-l aresteze pe ăla, a zis Miazăzi. Sătenii s-au întors în sat fără voia lor.

— Oare ce-o să se întâmple cu soldatul ăla? a întrebat o voce în care ghiceai urmele lacrimilor. Sper că nu-l omoară.

— Să-l omoare? a râs Miazăzi rece. N-ai văzut că-i ieșiseră mațele pe afară? Crezi că după ce ți-au înfipt sulița în burtă mai trăiești până te omoară ăștia?

— Cred că doare să mergi cu mațele ieșite pe-afară, a spus din nou băiatul plângând ușor. Doare să fii împuns cu sulița.

— Nu te mai smiorcăi, a zis Miazăzi și l-a lovit într-o parte pe băiatul care plângea, făcându-l să geamă. Ai înțeles, o să te înjunghie și pe tine țăranii ăștia nebuni.

Eram toropiţi de oboseală și în mințile noastre în care se strecura somnul au crescut încet mațele ieșite din abdomenul soldatului. Ne atacau ca o otravă. În tăcerea care se lăsase mai izbucnea câte un sughiț de plâns ca o criză și cineva chiar a urinat așezat, lăsând o baltă transparentă în jurul picioarelor și al fundului. M-am gândit că trebuie să mă smulg din frica crâncenă și adâncă în care se înecaseră toți. M-am chinuit să găsesc în mine semnalele slabe ale foamei, ale foamei care ar fi trebuit să mă chinuie inevitabil, dar pe care nu o simțeam câtuși de puțin. Dar nu îmi era nici frig, nici foame, și singurul lucru care se mișca în mine era o greață care-mi urca până în gât și îmi încingea gura.

— Mi-e foame, am zis răgușit, dar ultimele silabe s-au stins ambiguu și a trebuit să repet în câteva rânduri pentru ca tovarășii mei să pătrundă sensul cuvintelor mele. Bă, mi-e foame.

— Ha? a făcut Miazăzi și m-a privit uluit cu ochii săi de copil. Ți s-a făcut foame?

— Așa mi se pare, că mi-e foame, am zis lent și am simțit cum acele cuvinte încep să cheme senzația în organele mele, ca o formulă magică.

Senzația i s-a transmis mai întâi lui Miazăzi, apoi tuturor celorlalți băieți.

— Și mie mi-e groaznic de foame, a zis Miazăzi cu vocea stridentă. Băga-mi-aș, dacă ar mai fi rămas niște carne de pasăre.

Incantația mea își făcuse efectul și-i cuprinsese pe toți. Câteva minute mai târziu eram niște tineri disperați, închiși într-un șopron și lihniți de foame. Mie însumi mi-era o foame de vedeam negru în fața ochilor. Am început să ne rugăm insistent, fără vreo speranță însă, ca sătenii agresivi să deschidă ușa șopronului și să vină cu ceva de mâncare.

În curând însă s-a deschis ușa cu mare zgomot de afară și în încăperea îngustă a fost îmbrâncit violent, nu un ospăț pentru noi, ci Li, plin din cap până în picioare de sânge, pământ și o murdărie necunoscută. L-am privit șocați cum stă în mijlocul șopronului întunecat, cu buzele tremurând de furie, dar eram atât de chinuiți de foamea pe care o iscasem în noi, încât nimeni nu a dat să spună un cuvânt sau măcar să se ridice.

Rămas în picioare, Li s-a încruntat și, mijindu-și ochii și mai mult, ne-a privit pe rând, apoi s-a așezat lângă noi atât de aproape încât ni se atingeau coastele. Dinspre trupul lui venea un miros de sânge proaspăt și de muguri de copac. De pe gâtul lui zdravăn spre obraji și până la urechi avea nenumărate zgârieturi pe care se uscase sângele, iar ochii îi erau animați de o vitalitatea care ardea din străfunduri, ca a unui animal care trăiește în pădure. Mi-a transmis cu intensitate preaplinul multor ceasuri de primejdie, petrecute ascuns prin pădure și fugind prin tufișuri. Mă consola faptul că Li era plin de sânge uscat și totuși triumfător de furios.

— Am crezut că ai reușit să scapi, i-am zis lui Li care tăcea cu buzele tremurătoare. Ai avut ghinion?

— Ghinion, a zis Li. Sunt furios la culme.

— Nu ești singurul, a spus Miazăzi.

Li l-a privit, apoi s-a uitat la mine și a șovăit. Făcea eforturi să treacă peste ezitarea care-l oprea. Voia să-mi

vorbească. Pe fața lui atât de netedă, pielea i se umflase de necrezut.

— Ce-i? l-am întrebat.

— Am coborât în râpă, mi-a zis el agitat. Mă gândeam că dacă se întorc sătenii, o să o pățesc urât, așa că am lăsat totul și am coborât în râpă. Voiam să fug de-a lungul malului. Am legat o funie de-un suport al vagonetului și am coborât.

— De dimineață? a întrebat Miazăzi. Aș fi venit și eu cu tine dacă mă trezeai.

— Când mergeam printre stâncile din vale, a zis Li dintr-o suflare fără să-l bage în seamă pe Miazăzi, am găsit căzută pe jos ranița lu' frati-tu. Inundația a mai scăzut și, într-un loc unde apele s-au mai retras, am găsit-o încurcată de o creangă și o pisică moartă. Și…

Li s-a întrerupt, iar eu l-am apucat de umăr și l-am scuturat. În capul meu apăruse o prăpastie întunecată și mare, în care simțeam că sunt absorbit în întregime. Nu puteam să mai vorbesc.

— Am… a zis Li cu ochi rugători, apucându-mă strâns de brațul care-mi tremura. Am apucat-o cu un băț și m-am întors în pădure cu gândul să ți-o dau.

M-a cutremurat un suspin nestăpânit, un suspin care a crescut violent în mine și mi-a ars străfundul pieptului și gâtul. I-am dat drumul lui Li, mi-am lipit fruntea de scânduri și am început să plâng în hohote.

— Și ce-ai făcut cu ranița? a întrebat Miazăzi încet, ca să nu-mi deranjeze izbucnirea de tristețe. Ă? Ai adus-o? De ce nu i-ai adus-o?

— M-au găsit țăranii în pădure și m-au fugărit, a zis Li derutat. Nu voiam să creadă că am furat-o, așa că am aruncat-o într-un tufiș. Apoi m-am trezit cu alții în fața ochilor, care îmi blocau drumul cu sulițe de bambus, și n-am mai avut unde să fug.

— Să ne duci să ne arăți unde ai aruncat-o, a insistat Miazăzi. Dacă nu mai e acolo, să știi că nu scapi ușor! E tot ce i-a rămas de la frati-su!

M-am întors brusc și am încercat să-l înșfac pe Miazăzi, dar am văzut că ochii lui sfredelitori, ca ai păsării pe care o prinsese, erau înlăcrimați. Mi s-a topit furia și încordarea din mușchi și în locul lor s-a răspândit tristețe. Am clătinat din cap și, trecându-mi brațele peste picioare, mi-am îngropat fața între genunchi.

*

Mult mai târziu, când noaptea se adâncise, s-au auzit deodată țipete de durere în depărtare, care au fost de îndată înăbușite, dar al căror ecou a reverberat în vale. Ne-am trezit care de pe unde dormeam înghesuiți, ne-am ridicat în capul oaselor și ne-am căutat privirile, chinuiți de neliniști.

— Dincolo de vale venise o mașină a poliției militare, a zis Li. Vor să-l ia de-aici înainte să moară. Sigur l-au legat în vagonet și îl duc pe partea cealaltă.

— Cu măruntaiele ieșind pe-afară, a zis Miazăzi. Dacă fac asta e același lucru cu a-l omorî.

— Se omoară unii pe alți, a zis Li plin de ură. Noi l-am adăpostit, dar japonezii se omoară între ei. Poliția militară, polițistul satului, țăranii cu sulițele lor de bambus, o mulțime de oameni care vor să-i înjunghie pe cei care fug în munți. Mi-e imposibil să înțeleg ce fac.

Din nou un geamăt care venea dintr-un gâtlej în pragul agoniei, un geamăt disperat a străbătut limpede valea și a răsunat scurt, dar a fost întrerupt imediat. A ricoșat în speranțele noastre groase și nu ne-a mai răsunat în urechi. Mă uitam la Li care ședea tăcut, cu urechile ciulite și la ochii lui întunecați și limpezi. Se vedea clar că are ochi de coreean. La rândul său, Li îmi privea ochii în care începuseră să se usuce lacrimile.

Mai apoi, în piațeta din fata școlii au răsunat mulți pași în dezordine și nu a durat mult până când am auzit bârna cu care fusese blocată ușa de lemn a șopronului ridicându-se cu un zgomot greoi. Sătenii țineau în mâini făclii groase și în lumina lor intens colorată și tremurătoare a intrat în șopron mai întâi mai marele satului. Apoi încăperea a fost repede umplută de sătenii care îl urmau. Ne-au înghesuit într-un colț, în mirosul propriei noastre urine.

10
Judecata și alungarea

Cel mai mic dintre noi a fost cuprins brusc de hohote de plâns și, înspăimântat, s-a lăsat jos, cu bărbia iţită în față. Între genunchii săi așezați pe podeaua de pământ am văzut, împreună cu sătenii, cum se prelinge cu putere un șuvoi de urină aburindă și mirositoare. Știam cu toți și pricina pentru care băiatul fusese cuprins subit de teroarea cruntă. Pe vârful proaspăt tăiat al suliței de bambus pe care o ținea în mâna dreaptă un bărbat slab și înalt, chiar în spatele primarului, era agățată o materie lipicioasă, roșiatică. În gaura din bambus era înfipt ceva ce era clar o bucată de măruntaie de om. Ochii noștri erau atrași spre vârful suliței și ne era greu să ne abținem să vomăm. Câțiva dintre noi și-au încovoiat spinările ca să verse și au scos sunete gâtuite. Ţăranii îi priveau muţi.

— Sunteți toți? a întrebat primarul întorcându-se, după ce ne-a inspectat cu o privire aprigă.

Nu i-a răspuns nimeni. În magazie aerul era greu și gros de tăcere și de icnelile celor care vomau.

— Câți au fugit? a întrebat din nou mai marele satului.

— Față de câți erau când au venit, lipsesc doi, a zis bărbatul cu sulița al cărei vârf zgâria ușor o bârnă mai joasă. Dar unul din ei a murit înainte, deci mai rămâne unul singur.

Când a rostit „înainte“, bărbatul a accentuat vocalele pe un ton scăzut. Asta arăta că începuseră să aibă convingerea că „incidentul“ luase sfârșit și deja devenise o poveste de legendă, o poveste a unei catastrofe naturale trecute. Numai că noi acum trăiam „incidentul“, în prezentul real. Eram târâți în el, ni se împiedicau picioarele în el și trebuia să continuăm să luptăm cu el.

— Am ars deja cadavrele pe care le-au îngropat ăștia, a spus un alt bărbat. Dintre copii, era ăla și fata din sat. Celălalt

o fi fugit în munți.

— Băi, voi! a zis primarul aplecându-se în față. Unde se ascunde ăla? Dacă tăceți o să punem câinii de vânătoare pe urma lui. Până ajungem și noi din urmă o să-l sfâșie și o să-i mănânce jumate de cap. Ce ziceți de asta?

Mi-am mușcat buzele și mi-am aplecat capul. Mânia s-a scufundat într-o amărăciune care creștea rapid în mine, iar amărăciunea s-a topit din nou în mânie și-a sporit. Palma noduroasă a lui Li mă mângâia timid pe coapsă. Gestul mă îmbărbăta, dar cu ochii înveliți într-o peliculă de lacrimi amare nu-i puteam vedea nici măcar un deget.

— Ia zi, așa-i că știi? a zis primarul unuia dintre băieți căruia îi tremurau buzele de spaimă.

— Nu știu, a răspuns acesta printre suspine. Nu mai e de ieri de la prânz. Chiar nu știu.

— Sunteți niște netrebnici de la școala de corecție, a strigat primarul, nervos dintr-odată. Voi nu recunoașteți niciodată nimic. Credeți că vă merge să ne luați peste picior? Putem să vă rupem gâturile alea pricăjite dintr-o singură mișcare, vă omorâm în bătaie!

Departe de noi gândul să-i luăm peste picior pe brutele alea de țărani. Teroarea ne făcea să asudăm din greu de pe piept până la subsuori. De câte ori bărbatul cu sulița mânjită de sânge și grăsime se mișca sau își schimba poziția picioarelor, pulsul nostru o lua la goană și apoi se domolea la loc.

— Pentru ce-ați făcut cât am fost plecați meritați omorâți în bătaie, ne-a acuzat mai marele satului, dezgolindu-și buzele aspre care luceau agresiv de umezeală. Ați intrat în casele oamenilor și ați furat mâncare. Mai rău, ați dormit acolo, v-ați pișat și căcat peste tot. Unii din voi ați stricat mobila. Ca să nu mai zic că ați dat foc la magazie.

A făcut un pas în față și, cu dosul palmei cu pielea groasă a lovit la întâmplare peste obraji pe unii din noi, făcându-i să plângă de furie, de frică și de umilință.

— Cine, mă? Ă? Cine-i nemernicul care mi-a murdărit altarul din casă? Pui de curvă ce sunteți, animalelor! Cine?

Mă simțeam cuprins de neliniște de câte ori coapsele robuste ale primarului se apropiau, dar, cu capul ridicat, înduram privirile iscoditoare ale sătenilor din spatele său. Ochii lor plini de furie și buzele crispate desfăcute, încărcate de salivă ne reproșau aspru. Cine mi-a furat mâncarea, cine a făcut focul în bucătăria mea, cine a mâzgălit măscări pe tavan și pe pereți în odaia de primire?

— Vă dați seama că ne-am gândit îndelung ce să facem cu voi. Netrebnicilor. Știți ce avem de gând să facem cu voi dacă nu recunoașteți nimic?

Împuns în umăr de primar, unul dintre băieți s-a ridicat. Tremura.

— Eu n-am făcut nimic, a rostit el fără vlagă. Vă rog să mă iertați.

Cu un pumn l-a trimis la podea, apoi a ales alt miel, care s-a ridicat și a repetat lipsit de vlagă aceeași scuză.

— Vă rog să mă iertați. Nu știam ce să facem.

Unul câte unul s-au înălțat în picioare, cerând iertare, dar au fost trimiși la pământ cu pumni și șuturi. Nici unul nu i-a ținut piept. Bătuți, capitulau pe rând, iar primarul a urlat și a turbat vreme îndelungată.

Brusc răcnetele sale s-au potolit și brațele au încetat să dea în stânga și în dreapta și s-au odihnit pe șoldurile lui robuste. S-a uitat la noi, a clătinat din cap și a ieșit, împingându-i la o parte pe săteni. Ne-am încordat trupurile. Sătenii așteptau și ei înțepeniți întoarcerea primarului. Apoi, strigați de afară, câțiva au ieșit și, în locul lor, în ușa îngustă au apărut câteva chipuri noi. Li se făcea din ce în ce mai mic. Cei din ușă aveau tenul o idee mai alb și mai neted decât sătenii. Ne priveau cu ochi vlăguiți și confuzi, în care însă nu găseai acuze.

— De-ai tăi? l-am întrebat pe Li la ureche, dar acesta nu mi-a răspuns.

Am văzut în urechea lui un boț de sânge coagulat. A urmat o tăcere îndelungată, întreruptă doar de saliva înghițită, saliva caldă și limpede care ni se aduna în gâturile de copii, și de mișcările solemne ale sătenilor. Liniștea aceasta s-a transmis ca un val și țăranilor înghesuiți afară, care se străduiau cu încăpățânare să se zgâiască la întrunirea din șopron.

Eram istoviți și ne cuprinsese somnul, dar stăteam neclintiți sub privirile țăranilor. Așteptam.

*

După un timp îndelungat, mai marele satului a revenit. Ridicându-ne privirile către el, am observat că din ochii și de pe buzele sale pierise mânia ca o febră.

— Ia ziceți, v-ați gândit bine? a zis el. V-ați gândit bine la lucrurile oribile pe care le-ați făcut?

Tăceam. Și-a rotit privirea peste noi și a rostit, atent, cu viclenie, aproape șoptit:

— Ce-ați făcut, ați făcut și nu mai poate fi schimbat. O să vă iertăm.

A dat să ne cuprindă o ușurare de care se lipise ceva neplăcut, o ușurare imatură pe care o simțeai înțepenindu-se ca un nod. Apoi ne-a cuprins consternarea. Eram înmărmuriți. Unul dintre băieți, care hohotea nervos, s-a potolit și a început să plângă liniștit. Ba chiar și-a înălțat bărbia micuță și făcând o cută între sprâncenele subțiri și murdare, a încercat să zâmbească.

— Mâine dimineață o să vină instructorul vostru cu restul de copii. Atunci o să înceapă oficial viața voastră ca evacuați, ne-a spus primarul privindu-ne dur, dar cu un ton blând. Ne-am hotărât să nu-i zicem instructorului despre nenorocirile pe care le-ați făcut. În schimb, vă spunem ceva. Stabilim că de când ați ajuns în sat ați dus un trai normal. N-a fost nici o molimă. Sătenii n-au plecat nicăieri. Așa zicem și nu mai avem bătăi de cap. Ați înțeles?

În sufletul meu, un capac care tocmai începuse să se ridice a fost trântit brusc la loc. Senzația s-a transmis și celor din jurul meu și în noi a dat năvală din nou ura faţă de primar. Încerca să ne tragă pe sfoară. Și nimic nu era mai rușinos și mai umilitor decât să fii tras pe sfoară. Era un lucru care-l făcea să roșească de rușine și pe cel mai netrebnic și cărpănos poponar.

— Da, băi, așa să ziceți! a spus primarul privind roată la noi, cu pretinsul lui calm tulburat de lipsa noastră de reacție.

Cu toții ne recăpătaserăm hotărârea și ne întorseserăm la o solidaritate puternică, cu o singură voință, iar ochii ne luceau și piepturile ni se înălțau sfidător către primar.

— Băi, așa zici, da? a zis primarul împungându-l pe Miazăzi cu degetul.

— Ba n-am de gând să fac așa ceva, a răspuns el limpede, cu obrajii crispați. Ne-ați închis. Ne-ați abandonat aici în mijlocul molimei. Nu ăsta e adevărul?

— Așa e, ne-ați lăsat de izbeliște, a spus alt băiat.

În jurul lui au început să se bage și alții și să strige.

— Nu mai minți!

Debusolat de contraatacul nostru, primarul a fost cuprins din nou de furie, ațâțată de o vâlvătaie năvalnică. Își agita brațele și în gura deschisă i se vedeau dinții de aur înnegriți, în timp ce împroșca cu salivă.

— Să nu credeți că vă lăsăm să vă bateți joc de noi. Faceți cum v-am zis, altfel vă omorâm în bătaie. Suntem suficienți pe-aici în stare să vă venim de hac. Voi nu înțelegeți?

Trebuia să țip și să mă împotrivesc primarului ca nu cumva să nu începem să ne retragem din nou în spaimă. M-am ridicat și, anemic și ametit de frica pe care o resimțeam față de

primar și de sătenii duri care stăteau în spatele lui, am strigat din toți răunchii:

— Nu ne păcălești tu pe noi. Nu ne tragi pe sfoară așa ușor. Tu să nu-ți bați joc de noi!

Cu buzele desfăcute, primarul s-a uitat crâncen la mine și a dat să spună ceva, dar nu am avut de gând să-l las. Înainte să înceapă să vorbească trebuia să țip la el cât puteam de mult.

— Tu și oamenii tăi ne-ați abandonat. A trebuit să ne descurcăm singuri în satul lovit de molimă. Apoi v-ați întors și ne-ați încuiat. Eu n-o să tac! O să spun tot ce ne-ați făcut, tot ce am văzut. L-ați omorât pe soldat. O să spun asta și fraților și părinților lui. Când v-am rugat să veniți să vedeți dacă nu ne-am îmbolnăvit, m-ați alungat. N-ați vrut să veniți să ajutați niște copii bolnavi. O să spun tot. N-am de gând să tac!

Coada groasă a suliței unui sătean a venit dintr-o parte și m-a lovit puternic peste piept. M-am izbit cu capul de scânduri și m-am prăvălit la podea, gemând. Nu-mi puteam recăpăta suflarea. Apoi am simțit în gură gustul amar al sângelui care mi-a podidit pe nas. Gemând, mi-am ridicat bărbia și, ca să evit următorul atac, m-am târât într-un colț. Sângele îmi curgea din nas spre ureche, pe grumaz și până sub maiou, murdărindu-mă. Dar eram învățat cu bătaia și hemoragia mi s-a oprit aproape imediat. Ce nu se potolea defel însă erau valurile de spaimă care mi se înălțau succesiv dinspre stomac către spinare și lacrimile care îmi curgeau peste pelicula cleioasă de sânge care începuse să se închege.

— Ei, dacă nu vreți să pățiți și voi la fel, purtați-vă cum trebuie! a zis dușmănos primarul, după ce a lăsat o pauză îndelungată. Acceptați că nu s-a întâmplat nimic și că n-ați văzut nimic. Și de mâine vă începeți normal viața de evacuați.

Ceilalți se făcuseră cât de mici puteau și tăceau în lumina chioară, ca niște animale fără putere. Tăceau cu toată ființa și starea lor mi s-a transmis și mie. Mi-am dat însă seama că nu era un lucru pe care să-l pot suporta vreme îndelungată.

— Cine se împotrivește felului nostru de a vedea lucrurile să rămână așezat unde e, a zis mai marele satului. Cine e de acord cu ce am zis, să se ridice și să se ducă la perete. O să vă dăm orez să mâncați.

S-au născut mugurii unui mic freamăt, apoi acesta a crescut brusc. Bărbatul cu sulița mânjită de sânge a făcut un pas în față și, cu o voce răgușită, a strigat.

— Cine are de comentat la ce zice dom' primar să șadă acolo că vin și-i ard una.

Unul dintre băieți a sărit în picioare ca un arc și s-a dus către peretele opus, respirând adânc. Și-a lipit fruntea de scânduri și a început să plângă, scuturat de hohote. Apoi încă

unul s-a ridicat apatic și l-a urmat, în timp ce rușinea îl ardea în piept. În scurt timp nu mai rămăseseră alături de mine decât Miazăzi și Li, care stătuse tot acest răstimp cu capul plecat, tremurând.

— Încă vă mai încăpățânați? ne-a mustrat aspru primarul iar bărbatul cu sulița l-a împuns cu arma în obraz pe Miazăzi. Nu vă băgați mințile în cap? Spuneți că n-ați văzut nimic și n-ați fost abandonați.

Din colțul buzei rănite, lui Miazăzi a început să-i curgă încet sânge. Apoi, un râs nepăsător și batjocoritor i-a schimonosit chipul mic și palid. A evitat încă o dată sulița care-l căuta și s-a ridicat. Ferindu-se cu înverșunare să se uite către mine, s-a dus în grupul celor care stăteau lângă perete.

— Eu am văzut. Și după ce ne-au lăsat singuri am făcut și niște chestii plăcute. Dacă trebuie să tac, asta nu e greu deloc.

Apoi a răcnit către spinările băieților din jurul său, care tremurau cu capetele aplecate:

— Băi, vouă nu vă e foame? Ce-aș mânca un boț de orez!

— Li, ai de gând să mi te împotrivești? a răsunat apăsător în încăpere vocea îngâmfată a primarului.

Cu gesturi timide, Li și-a înălțat puțin bărbia și, privind în sus către primar, a vorbit bâlbâit și ezitant, rugător.

— Eu am rămas în sat, a zis el într-un dialect care răsuna slugarnic. Mi-am zis să păzesc satul. La început am vrut să fug, dar apoi m-am gândit să am grijă de sat. Am făcut chiar și o sărbătoare a vânătorii!

— Și ce-i cu asta? l-a întrerupt primarul. Ai? Ce treabă are asta?

— Păi, adică…

— Dacă te împotrivești, a zis primarul cu cruzime în glas, fără să-l asculte, te-ai gândit ce o să se aleagă de așezarea voastră? Și mâine pot să vă alung de aici, să știi!

Li a continuat să-l înfrunte. Am văzut cum se agită fețele palide și lipsite de expresie adunate în dreptul intrării întunecate. Dar nu au zis nimic.

— Polițistul a spus că dezertorul s-a ascuns probabil în așezarea voastră. Dacă așa s-a întâmplat, atunci toți ai tăi o să fie închiși. Fără ajutorul nostru, n-o să mai puteți să vă întoarceți. Nu înțelegi?

Li și-a desprins mâna de pe genunchiul meu. Apoi s-a ridicat pe neașteptate mârâind ceva în fundul gâtlejului și, cu capul coborât în continuare, și-a făcut loc printre țărani și a ieșit. Copleşit de furie și de tristețe, am privit cum pleacă, împreună cu ai lui și cum în loc apar înghesuindu-se alte fețe de săteni.

Rămăsesem doar eu. Primarul s-a întors încet, uitându-se în ochii mei fioroși. Ne înfruntam privirile în tăcere.

— Ă, cum e? a zis el. Numai tu mai stărui cu prostiile tale. Oamenii au plecat doar din sat câteva zile. În răstimpul ăsta voi sunteți ăia care ați făcut numai rele. Asta ai de gând să ignori?

Tăceam mâlc. Mă înfruntau nenumărate priviri de țărani. Femeile din sat aduseseră pe farfurii mari găluşte de orez și supă în ceaune de fier și le împărțiseră tovarășilor mei care începuseră să mănânce, sorbind supa fierbinte din castroane de lemn. Era mâncare adevărată, mâncare cum nu avuseserăm parte la școala de corecție, în timpul evacuării sau cât rămăseserăm singuri în sat. Era o masă umană și îmbelșugată, nu una mecanică, rece și ruptă de viața normală și de dragoste, era orez pregătit de mâinile unor femei care trăiau în libertate pe câmpuri, pe lanuri, pe drumuri, era supă degustată de gospodine obișnuite. Tovarășii mei înfulecau, insistând să stea întorși cu spatele la mine, evident rușinați. Eu însă eram rușinat de mine însumi, de foamea care făcea saliva să-mi curgă în gură, care-mi strânsese stomacul și care-mi uscase sângele până în cel mai îndepărtat cotlon al corpului.

Probabil că această rușine care-mi tăia răsuflarea m-a făcut să ridic tremurător un braț și să răstorn farfuria cu orez și castronul cu supă pe care primarul le-a adus și mi le-a vârât sub nas fără să spună nimic. Bărbatul a gemut, m-a înhățat de guler și a urlat, cu buzele schimonosite într-un spasm.

— Nu-ți bate joc! Băi, nu-ți bate joc! Cine te crezi? Ăștia ca tine nu sunteți oameni cu adevărat. Sunteți niște stârpituri care nu faceți decât să vă răspândiți genele rele. N-o să fii bun de nimic când o să crești.

M-a apucat de guler și aproape m-a sugrumat, dar și el răsufla din greu de furie.

— Ai înțeles? Indivizi ca voi ar trebui sugrumați de mici. Strivim lepădăturile de când sunt mici. Suntem țărani, noi stârpim bobocii răi de la bun început.

Era palid, iar pielea arsă de soare i se umpluse de sudoare. Arăta ca un bolnav care suferă de un atac de febră. Corpul îi tremura, mă împroșca cu salivă și simțeam mirosul pe care-l emana din gură, de gingiile care supurează.

Îi e frică de mine, mi-am spus și asta în loc să mă umple de mândrie, m-a făcut să tremur de o groază aspră.

— Băi, ai înțeles? a țipat. Putem să te aruncăm de pe o stâncă. Nu e nimeni care să ne împiedice să te omorâm.

Și-a clătinat capul alb, tuns scurt și a strigat cu o voce încărcată de furie.

— Vreunul dintre voi are de gând să spună ceva la poliție dacă-l omor pe ăsta?

Cu gâtul sugrumat și sucit, m-am uitat cum tovarășii mei speriați tac și mă trădează.

— Ai înțeles, mă? Acum ai înțeles?

Am închis ochii și, cu lacrimi amare printre gene, am încuviințat. Am înțeles bine, mult prea bine că am fost abandonat în ceasul al doisprezecelea. Brațul care mă apucase de grumaz și-a slăbit strânsoarea și, respirând adânc printre gemete scurte, mi-am îndreptat corpul. Nu voiam ca tovarășii mei care mă trădaseră să vadă cele câteva lacrimi care tremurau lipite pe pielea uscată a obrazului.

— Hai, mănâncă și tu, a zis primarul.

Am refuzat, cu capul aplecat. Primarul și-a pus o mână pe umărul meu și m-a privit. Apoi și-a îndreptat spinarea și s-a dus la fierar să-i șoptească ceva. Mi-au aruncat ranița pe genunchi.

— În picioare, a zis primarul.

Mi-am pus ranița pe umăr și m-am ridicat. Fierarul și alți săteni, și ei neobișnuit de bine făcuți, cu pieile arse și murdare atârnând pe mușchi, m-au înconjurat. M-au târât afară, în piața din fața școlii. Am rămas acolo în picioare, așteptând. Sătenii adunați în fața magaziei mă priveau. Tremuram de frig. Zăpada era întunecată și înghețată.

După o vreme a ieșit din magazie primarul și s-a îndreptat cu pași mari și iuți spre mine. Îl așteptam încordat.

— Băi, a zis. Băi, tu!

Un sentiment de rău augur mi-a făcut trupul să se înfioare.

— Am putea să te omorâm, dar o să te ajutăm, a spus primarul dintr-o suflare, cercetându-mă cu ochi cu luciri întunecate. Să pleci astă-seară din sat. Să fugi departe. Dacă te duci la poliție, ține minte că n-o să depună nimeni mărturie pentru tine. O să te trimită înapoi la școala de corecție și o să te și pedepsească că ai evadat, nu uita.

Cuvintele lui erau încărcate de piedici care mă împiedicau să le înghit cu ușurință. Dar am strâns din dinți și am încuviințat. Apoi, prins de brațe de fierar și încă un sătean, am pornit pe drumul pietruit, mai mult tras de ei. Am urcat tustrei în tăcere până la marginea văii.

Ca să poată manipula vinciul vagonetului, cineva trebuia să se suie călare peste mașinărie până când aceasta pornea, astfel că la început numai eu și fierarul ne-am suit în vehiculul îngust, cu genunchii atingându-ni-se, tăcuți ca niște vietăți deprimate. După ce vagonetul s-a pus în mișcare însă, bărbatul care mânuise cu iuțeală vinciul a venit în fugă peste traverse,

fără să scoată un sunet, și a sărit înăuntru. În clipa în care s-a așezat, am țipat de durere, căci m-a călcat pe degetele goale cu încălțările sale pline de zăpadă. Dar amândoi bărbații se transformaseră în animale de noapte, fremătând de neliniște și stăteau tăcuți, fără să aibă vreo reacție la gemetele mele. Cu mintea la sunetul slab al cablului trosnind, mi-am vârât în gură degetele murdare și am simțit pe limbă gustul de zăpadă și noroi și sânge.

Eram scuipat afară din fundătura în care fusesem închis. Dar și afară tot închis voi fi. Nu aveam unde să evadez. Atât afară, cât și înăuntru mă așteptau hotărâte brațe aspre gata să mă prindă, degete puternice gata să mă strivească.

Când vagonetul s-a oprit, fierarul, cu arma în mână, a coborât, iar eu l-am urmat. Apoi, dintr-odată, dezvelindu-și gingiile, bărbatul m-a atacat. M-am aruncat în față. Cu un icnet înfundat, fierarul a lovit în gol cu drugul de fier, abia atingându-mi ceafa. M-am ridicat din genunchi și, înainte ca drugul să lovească din partea cealaltă, m-am repezit fără să şovăi spre tufărișul întunecat. Am alergat în beznă printre pâlcurile dense de copaci, lovit peste față de frunze, agățându-mi picioarele în iederă, tăindu-mi pielea și zgâriindu-mă peste tot, până când am ostenit și m-am prăvălit în ferigile aflate adânc în zăpadă. Tot ce puteam face era să mă ridic în coate și să îmi frec gâtul de tufișurile reci, cu scoarța udă, ca să-mi înăbuș suspinele. Numai că hohotele curgeau nestăvilite de pe buzele mele neclăite de noroi și străbăteau aerul jilav și rece, dezvăluindu-mi ascunzișul țăranilor pe care-i auzeam departe în jos, strigând unul la altul, alergând disperați să mă caute, înnebuniți de dorința de a ucide. Ca să-mi opresc suspinele, am gâfâit ca un câine, cu gura deschisă. Am cercetat cu privirea prin aerul negru al nopții, așteptând atacul celor doi, și am luat în pumnul înghețat o piatră, pregătindu-mă de luptă. Dar nu știam ce să fac mai întâi ca să nu fiu vătămat, cum să mă apăr de țăranii ca niște animale noaptea prin pădure. Nu știam nici măcar dacă mai am destulă tărie să o iau din nou la fugă. Sfârşit și înnebunit de furie, cu lacrimi curgând pe obraji, nu eram decât un copil tremurând de frig și de foame. O pală de vânt a adus cu ea sunetele iscate de pașii țăranilor care se apropiau. Am strâns din dinți, m-am ridicat și am pornit în goană spre desișuri și mai întunecate, printre ramuri și mai negre.

Table of Contents

1. Sosirea
2. Prima muncă ușoară
3. Molima iminentă și plecarea sătenilor
4. Izolarea
5. Solidaritatea celor abandonați
6. Iubirea
7. Vânătoarea și sărbătoarea în mijlocul zăpezii
8. Izbucnirea molimei și panica
9. Întoarcerea sătenilor și uciderea soldatului
10. Judecata și alungarea

Table of Contents

1. Sosirea 6
2. Prima muncă ușoară 21
3. Molima iminentă și plecarea sătenilor 34
4. Izolarea 42
5. Solidaritatea celor abandonați 54
6. Iubirea 68
7. Vânătoarea și sărbătoarea în mijlocul zăpezii 77
8. Izbucnirea molimei și panica 90
9. Întoarcerea sătenilor și uciderea soldatului 102
10. Judecata și alungarea 114